Pivški list

GLASILO OBČINE PIVKA | LETNIK 11 / JULIJ 2021 / ŠT. 77

Zelenikras

SLOVENIJA 30

ŽIVLJENJE IN BARVITOST NAŠEGA KRAJINSKEGA PARKA

Čebelice

Francoski lan

Čebeljeliko mačje uho

Piramidasti pilovec

Kranjska lilija

Mladi rjavi srakoper

Alpski volčin

Foto: Karmen Bobek, Matevž Grželj, Špela Habič, Cvetka Šemrov

Foto: Urška Šantelj

Naj prevladuje prijetno vzdušje, saj je poletje!

Poletje, veselili smo se ga in res je prišlo kmalu. Za razliko od preteklih mesecev, ko smo bili precej omejeni z ukrepi za zajezitev virusa, je vendarle poletje prineslo nekoliko bolj sproščeno vzdušje. Poleg šolskih počitnic so v naši okolici znova zaživeli nekateri dogodki, izvajajo se številne dejavnosti, veselo je tudi na otroških in športnih igriščih. Ker si želimo, da bi obdobje brezskrbnosti trajalo še naprej, vendarle velja opomniti, da je virus, ki zadnje leto precej narekuje naša življenja, še vedno med nami, zatorej previdnost, upoštevanje osnovnih higienskih načel in priporočil strokovnjakov ne bo odveč. Že večkrat smo dokazali, kako prilagodljivi smo ljudje, kaj zmoremo, ko skupaj stremimo k istim ciljem. Nenazadnje v tem obdobju obeležujemo tudi 30 let naše države, ki je dokaz naših skupnih prizadevanj, sodelovanja in želje po enoviti skupnosti.

Vendarle naj bo poletje tisti čas v letu, ko naj prevladujejo lahkotnejše misli in prijetno vzdušje. Izkoristimo dolge in sončne dneve ter obilo radosti, ki nam jih ponuja!

Doris Komen Horvat
odgovorna urednica

Naslov uredništva: Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka
Telefon: 05/72 10 100
Spletna stran: www.pivka.si
Elektronski naslov: pivski.list@pivka.si
ISSN št. 2536-4367
Naklada: 2450 izvodov
Prejmejo ga brezplačno vsa gospodinjstva v Občini Pivka.
Uredniški odbor: Nataša Biščak, Silvo Čelhar, Danijel Kovačič Grmek, Irena Margon, Evgen Primožič
Glavna in odgovorna urednica: Doris Komen Horvat
Fotografija na naslovnici: Simon Avsec
Jezikovni pregled: Irena Margon
Oblikovanje: Kreaktiva
Tisk: Abakos d.o.o.
Uredništvo si pridržuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovo glasila ne sodijo v nobeno izmed rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

VABLJENI K SOUSTVARJANJU OBČINSKEGA GLASILA

Vaše prispevke za septembrsko številko pričakujemo
najpozneje do 26. AVGUSTA 2021
na e–naslov: pivski.list@pivka.si.

VEČ INFORMACIJ O DOGODKIH IN URADNIH OBJAVAH NAJDETE NA SPLETNI STRANI OBČINE PIVKA: **WWW.PIVKA.SI**

ČESTITKA OB TRIDESETLETNICI NAŠE OSAMOSVOJITVE

Vsem občankam in občanom namenjam čestitko ob nedavnem Dnevu državnosti, ob letošnji tridesetletnici osamosvojitve. Pred 30. leti je Skupščina Republike Slovenije sprejela Deklaracijo o neodvisnosti Slovenije in Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije.

Dan državnosti je za vse nas nedvomno pomemben dan, ki mora biti dan veselja in ponosa. Naša Slovenija ni več tako rosno mlada, je v obdobju zrelosti in napredka in mi njeni državljani moramo temu slediti, se odzivati zrelo in modro. V naši zgodovini so predniki že velikokrat dokazali, da zmorejo v težkih razmerah stopiti skupaj, izkazovati pokončno držo in notranji ponos. To smo pokazali pred tridesetimi leti, ko smo se povezali za en sam cilj. Presegli smo naše parcialne interese in stopili skupaj za svojo državo, samostojno Slovenijo.

Običajno imamo državljani velika pričakovanja od DRŽAVE, manjkrat pa pomislimo, kaj lahko mi naredimo za državo, zato lahko rečem, da sem ponosen na našo lokalno skupnost – na naše občane, ki so podprli sorazmerno zelo velik projekt Parka vojaške zgodovine, kjer smo ujeli zgodovinski spomin z vsebinami ravno na čas izpred tridesetih let – čas veličastnega rojstva naše države Slovenije.

Ni potrebno, da smo enaki, vedno bodo med nami različna mnenja in pogledi. To nas pravzaprav bogati. Lahko pa se čimbolj poenotimo v tem, da svojo državo gradimo naprej na temelju miru, krščanskih vrednot, kulture, blaginje, svobode, varnosti, trajnostnega gospodarskega razvoja in predvsem spoštovanja do naše domovine. V teh treh desetletjih smo zelo veliko dosegli in verjamem, da lahko skupaj dosežemo še veliko več.

Spoštovane Slovenke in Slovenci, državljanke in državljani Republike Slovenije, iskrene čestitke ob tridesetletnici osamosvojitve. Imamo razlog za praznovanje, optimizem in ponos.

Župan Robert Smrdelj

DAN PREJ - 30 LET

V slovenski skupščini je bila 25. junija 1991 razglašena samostojnost Republike Slovenije, naslednji dan, 26. junija zvečer, pa je na Trgu republike potekala državna proslava ob osamosvojitvi. Kot uradni začetek oboroženega napada JLA na Slovenijo se pogosto navaja 27. junij, ko je zgodaj zjutraj protiletalska enota z oklepnimi vozili iz Karlovca prestopila mejo pri Metliki. A vojna se je začela že dan prej, 26. junija, še pred omenjeno državno proslavo. Na ta dan so namreč odpeljali prvi tanki ravno iz vojašnice v Pivki in nato še vojašnice v Ilirski Bistrici ter s tem začeli z agresijo na pravkar osamosvojeno Slovenijo.

V Pivki, ki je spadala pod poveljstvo 14. ljubljanskega korpusa pod poveljstvom generala Jovana Pavlova, je bilo že v dneh pred razglasitvijo zaznati povečane aktivnosti JLA, predvsem premike moštva in vozil, 26. junija pa je kolona oklepnih vozil ob 11.10 krenila iz vojašnice skozi Pivko proti Prestranku ter naprej v smeri Vipave. Ker je bila na Rebrnicah postavljena barikada, je kolona prek Hruševja in Landola peljala do Bukovja in po gozdni poti naprej proti Colu. Pred Colom se je spustila v dolino Bele in skozi Sanabor nadaljevala proti Vrhpolju, kjer so se ji po robu postavili domačini. Zvečer ji je vseeno uspelo priti do Vipave, kjer je počakala do naslednjega dne in nato nadaljevala pot proti italijanski meji. Vojašnica v Ilirski Bistrici je za razliko od pivške spadala pod poveljstvo 13. reškega korpusa, pod poveljstvom generala Marijana Čada. Dana ji je bila naloga zasedbe mejnih prehodov z Italijo, saj je bila edina večja vojašnica na tem območju – ob meji so bile le manjše vojaške graničarske enote. 26. junija ob 13. uri sta iz Ilirske Bistrice krenili dve oklepni koloni JLA. Ena se je usmerila po cesti Ilirska Bistrica–Postojna do Ribnice in naprej po Vremski dolini proti Divači ter mejnima prehodoma Lipica in Fernetiči, druga kolona pa je iz Ilirske Bistrice krenila proti Podgradu, Kozini in mejnemu prehodu Krvavi potok. Prodor oklepnih vozil so ovirali predvsem domačini – ogorčene množice so glasno protestirale, nekateri posamezniki pa so oklepnikom preprečevali prehod s svojimi osebnimi avtomobili. Poleg spontanega oviranja tankov so njihov prodor skušale sistematično zaustaviti tudi slovenske obrambne strukture, pri čemer je bila uporabljena predvsem gradbena mehanizacija in tovornjaki bližnjih podjetij.

Park vojaške zgodovine

OSREDNJA OBČINSKA SLOVESNOST OB 30. OBLETNICI OSAMOSVOJITVE SLOVENIJE

Osrednja občinska slovesnost ob 30. obletnici osamosvojitve Slovenije z naslovom »PESEM SVOBODE« je potekala 23. junija v Parku vojaške zgodovine v Pivki.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil minister g. Zvone Černač, odgovoren za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. V svojem govoru je poudaril, da je Park vojaške zgodovine nedvomno najbolj primeren kraj za počastitev obletnice naše države, saj so ravno iz te, nekdanje vojašnice, pred tridesetimi leti, točneje 26. junija 1991 ob 11. uri in 10 minut, zapeljali prvi tanki in s tem začeli agresijo jugoslovanske armade na slovensko državo. Ob njem sta spregovorila še župan občine Pivka Robert Smrdelj in direktor Parka vojaške zgodovine mag. Janko Boštjančič. Ključno sporočilo vseh govorcev je bilo, da moramo nadalje delati na tem, kar so dosegli predniki, naši dedje, naši starši in predvsem tisti, ki so za samostojno državo dali svoje življenje. Državo skupaj gradimo naprej na temelju miru, krščanskih vrednot, kulture, blaginje, svobode, varnosti, trajnostnega gospodarskega razvoja in predvsem spoštovanja do naše domovine.

Kulturni del dogodka se je povezoval z našim velikim rojakom Miroslavom Vilharjem, ki se je z mnogimi večnimi melodijami in pesmimi zapisal v srce slovenskega človeka. Letos je 170. obletnica praizvedbe Jamske Ivanke, ki je že leta 1851 nakazala svojo naprednost, ko je večinoma nemško orientirani meščanski družbi predstavila dela v slovenščini. Občinstvo je prisluhnilo izbranim skladbam iz spevoigre v izvedbi solistov Jureta Počkaja in Vide Matičič, Simfoničnega orkestra Cantabile, MePZ Adoramus in MPZ Pivka pod vodstvom dirigenta Marjana Gradadolnika. Slišali smo tudi Avsenikovo Slovenija, od kod lepote tvoje in skorajda kultno pesem Moja dežela, ki nas je Slovence navdihovala v 80. letih. Prireditev sta povezovala Marjana Grčman in Gregor Budal, ki je doživeto recitiral pesmi Vilharja in Vodnika.

Občina Pivka

Foto: Simon Avsec

Slavnostni govornik, minister Zvone Černač

»Vesel in počaščen sem, da lahko letošnje praznovanje Dneva državnosti ob okrogli trideseti obletnici naše samostojne države Slovenije praznujem in obeležujem skupaj z vami tu, v mojih domačih krajih.

V naših koncih je to nedvomno tudi najbolj primeren kraj za počastitev obletnice naše države, saj so ravno iz te, nekdanje vojašnice, pred tridesetimi leti, točneje 26. junija 1991 ob 11. uri in 10 minut zapeljali prvi tanki in s tem začeli agresijo jugoslovanske armade na slovensko državo. Cilj je bila zahodna meja in njeno neprodušno zaprtje ter zatrtje slovenske osamosvojitve. V času, ko so v Ljubljani potekale priprave na večerno slovesnost ob razglasitvi samostojnosti RS in ko so širom po Sloveniji postavljali mlaje ter pripravljali kresove, se je Primorska že znašla v vojni.
Na tem območju, nižje ob cesti proti novi vojašnici, pa je bil nekaj dni kasneje s strani agresorja ustreljen Stane Požar, prva žrtev vojne za Slovenijo na tem koncu.«

V nadaljevanju je obudil spomine na tisti čas in obdobje plebiscita ter zaključil z besedami: »Gotovo številnim med nami še danes v ušesih odzvanjajo zgodovinske besede, ki jih je ob razglasitvi rezultatov plebiscita v iskrenem zanosu izrekel oče slovenskega naroda dr. Jože Pučnik: »Jugoslavije ni več, Jugoslavije ni več, zdaj gre za Slovenijo.«

In nadaljeval:
»Slovenski narod je bil torej pred tridesetimi leti enoten. Ni se pustil ustrahovati in ni poslušal tistih, ki so nas strašili. Ljudje so se odločili tako, kot so bili globoko v sebi prepričani, da je prav. In prepričan sem, da bi danes kljub različnim političnim pogledom narod, v kolikor bi bilo potrebno odločati o strateškem vprašanju za našo državo, ponovno odločil tako, kot je odločil takrat.«

Nadaljeval je s primerjavo, kje je bila Slovenija po razvitosti pred tridesetimi leti, ko je dosegala komaj 27% razvitosti naše sosednje države, sedaj pa se približujemo povprečju EU in poudaril, da je vse to plod dela ljudi, ki na različnih področjih in na različne načine, vsak po svojih močeh dajejo prispevek pri graditvi naše države.In nadaljeval: »V tem času smo postali člani Evropske unije, Nata, ljudje so suvereno in množično podprli obe odločitvi, v času prvega mandata Janševe vlade smo postali del schengenskega območja, v tistem obdobju smo tudi prevzeli evro in postali tudi del evropske monetarne unije.

Slovenija je v svetu prepoznana tudi kot država, ki na eni strani varuje okolje in naravne vire, na drugi strani pa beleži zavidljive kazalce na poti tehnološkega in trajnostno vzdržnega razvoja. Pred dnevi je bilo objavljeno poročilo OZN o doseganju 17-ih ciljev trajnostnega razvoja. Med 165. državami je Slovenija na visokem 9. mestu. Za nami so tudi številne evropske države, med njimi tudi Švica, ki je na 16. mestu. Verjamem, da smo v prihodnjih letih sposobni doseči še več in se postaviti ob bok najrazvitejšim.«

V nadaljevanju govora se je ozrl na leto dni nazaj in poudaril, da se je Slovenija s COVID krizo spopadla uspešno, zato je med državami z najboljšimi obeti za prihodnost.

»V zadnjem letu smo sprostili krč, ki je nastal pri zagotavljanju evropskih sredstev za projekte širom po državi. V letu dni je

bila odobrena skoraj milijarda evrov nepovratnih sredstev za različne projekte. Sredstva iz Načrta za okrevanje in nov finančni okvir 21-27 pa bodo bistveno okrepila obseg nepovratnih sredstev za različne naložbe. Na nas leži torej velika priložnost, predvsem pa odgovornost, da bodo ta sredstva tudi koristno uporabljena, da noben del Slovenije ne bo zapostavljen in da nikogar ne bomo pustili ob strani.

Vlada je pred kratkim sprejela in v parlamentarno odločanje poslala številne zakone, ki nižajo davčna bremena, posledično pomenijo dvig plač, zakone, ki zagotavljajo varno starost in zakon, ki preko konkretnih naložb v višini 2 mlrd evrov do leta 2031 krepi naš zdravstveni sistem, še posebej sem vesel, da je v njem dana posebna podpora tudi postojnski porodnišnici.

Za nami je trideset let, ko o svoji usodi lahko odločamo sami. Smo sicer del globalnega sveta, globoko vpeti v številne mednarodne integracije, del evropske družine narodov, pa vendar samostojna, neodvisna in suverena država. Zavedamo se, da bo Evropa toliko močna in suverena, kolikor močne in suverene bodo države članice. In skladno s to usmeritvijo želimo nadaljevati svojo pot tudi v prihodnje. Naš pogled je usmerjen v prihodnost. V nadaljnjih 30 in več let.

Čez nekaj dni bo Slovenija že drugič predsedovala Evropski uniji in to v obdobju, ko evropska povezava pričenja s pomembnim procesom pogovorov o naši skupni evropski prihodnosti. O odpravi slabosti, ki so moteče za državljane in izboljšavah delovanja na vseh področjih. V tem procesu bomo aktivno sodelovali. Ne bo zaključen v času našega predsedovanja, bomo pa storili vse, da damo pomemben prispevek h krepitvi povezave, ki mora pri odločitvah in svojem delovanju vedno izhajati iz konkretnega posameznika in njegovih pričakovanj. Oblast, na kateremkoli nivoju že in za katerokoli od oblasti gre, mora biti vedno v službi ljudi. Samo tako se gradijo in utrjujejo suverene in uspešne države, ki povezane še bolj utrjujejo svojo suverenost in neodvisnost. In Slovenija želi v naslednjih letih postati del družine najbolj uspešnih držav.«

Zaključil je z zahvalo vsem, ki so pripomogli k obrambi in nastanku naše države ter njenemu razvoju v zadnjih tridesetih letih, zaključno misel pa povzel v stavku:

»Čestitke ob dnevu državnosti in Bog te živi, Slovenija, draga slavljenka.«

V KOŠANI OBELEŽILI 30. OBLETNICO OSAMOSVOJITVE NAŠE DRŽAVE

Na pobudo Društva Košanske mladine so Košanci na prav poseben način obeležili 30. obletnico osamosvojitve naše države. V vasi so postavili dva visoka mlaja – enega pri gasilskem domu in enega sredi vasi, na mestu, kjer so Košanci mlaj postavili tudi pred 30-imi leti, v noči iz 26. na 27. junij 1991. Na predvečer obletnice osamosvojitve so se vaščani najprej zbrali pri slovesni zahvalni maši za domovino. Gospod župnik je blagoslovil slovenske zastave, med katerimi je bila tudi kopija ročno izdelane zastave izpred 30-ih let. Le-to so po maši slovesno prenesli do mlaja in jo med petjem Zdravljice dvignili visoko nad strehe hiš. Zbrane sta nagovorila župan občine Pivka Robert Smrdelj in vaščan Jože Morel, ki je obudil spomine na ta edinstven dogodek iz časa osamosvojitve naše države. Dogajanje so popestrili tudi pevci Košanskega okteta. Večer se je nadaljeval v sproščenem vzdušju ob prigrizku in pijači, mladi pa so praznovanje nadaljevali na Košanskem hribu, kjer so prižgali velik kres.

MAŠA ZA DOMOVINO IN KULTURNI DOGODEK OB 30 - LETNICI SAMOSTOJNOSTI

Šilentabor 26. junija 2021 – Na praznik Dneva državnosti so člani Nove Slovenije – krščanskih demokratov iz Pivke tradicionalno, že devetič, povabili k maši za domovino in pripravili tradicionalni pohod iz Hrastja na Šilentabor. Pohodu so se pridružili še pohodniki iz Parij, Drskovč in Zagorja. S seboj so ponosno ponesli slovensko zastavo, ki je zaplapolala pri cerkvi sv. Martina. Na ta pomembni praznik se je zbralo preko 100 ljudi, ki radi obiščejo to prelepo božjepotno in razgledno točko, od koder pogled seže na vse strani. Prihajali so od vsepovsod, s Pivškega, iz Košanske doline, iz Postojne pa tudi iz bolj oddaljenih krajev. Mašo za domovino so pripravili zunaj pod mogočnim borom, tako da so lahko prisostvovali pri maši v sedanjih razmerah, ko moramo biti vsi previdni, da varujemo drug drugega pred morebitno okužbo s covidom. Mašo so darovali kar štirje duhovniki, domači župnik Niko Štrancar, slavinski župnik Jožef Jakopič, naš rojak Milan Stepan in župnik iz Knežaka, Lojze Milharčič. Ta je v pridigi poudaril, da smo Slovenci pred tridesetimi leti doživeli čudež, ko nam je bilo dano priboriti si lastno državo. Zato moramo s ponosom obesiti slovenske zastave, ki kakor angeli zrejo na nas in pričajo o naši svobodi in odnosu do lastne države. Z žalostjo pa opaža, da vihra vse premalo zastav, tudi v tem se kaže, da ljudje premalo praznujejo. To ni dobra popotnica za prihajajoče rodove. Med mašo je bil tudi blagoslov slovenskih zastav, ki jih je kasneje med somašnike in sodelujoče v kulturnem programu razdelil predsednik Občinskega odbora Nove Slovenije Pivka Ernest Margon. V nagovoru pred kulturnim programom je poudaril, da je 30 let malo v zgodovini naroda, a veliko v življenju posameznika. Ravno naša generacija je imela zgodovinsko srečo, da je lahko dejavno sodelovala v trenutkih slovenskega osamosvajanja. Čutila je, da se uresničuje tisočletni sen slovenskega človeka biti svoboden in imeti lastno državo. Pot do samostojnosti je

bila tlakovana s kulturo, ljubeznijo do jezika, slovensko poštenostjo in vztrajnostjo. Napovedal je tudi kulturni program, ki ga je pripravilo Kulturno društvo Lipa Pivka in ga je prijetno povezovala Saša Zafred. Slovenska himna, ob kateri zadrhti srce, ki so jo zapeli pevci vokalne skupine Slavna, nas je spomnila na svečane dogodke. Pevci so nato zapeli še tri domoljubne pesmi, recitatorja Suzana Česnik in Peter Lavrih sta občuteno recitirala pesem Cirila Zlobca in dve Kuntnerjevi pesmi o domovini. Za zaključek pa so pevke pevske skupine Jezerke zapele dve ljudski pesmi in pesem Miroslava Vilharja Po jezeru, s katero je njihova zborovodkinja Tatjana Lutar k petju pritegnila vse navzoče. Po končanem mašnem obredu in kulturnem programu so romarji nazdravili domovini in se zadržali v prijateljskem klepetu pred cerkvijo. Posebna poslastica, zlasti za otroke, je bil sladoled, ki ga je bila polna zamrzovalna skrinja. Prijetno druženje generacij se je nadaljevalo v praznično popoldne tudi ob zvokih harmonike.

Irena Margon

VSE NAJBOLJŠE, SLOVENIJA ZA TVOJ 30. ROJSTNI DAN

Kulturno društvo Juršče je 24. junija pripravilo praznovanje ob 30. obletnici samostojne in neodvisne države Slovenije.

Imeti svojo državo, samostojnost in neodvisnost je velik dar, ki ga moramo skupaj negovati, graditi in braniti. Spominjanje, pričevanje, praznovanje je pomembno, ker mladim odpira obzorja za pravo domoljubje.

Dogodek sredi vasi so pripravili člani Sekcija mladih KD pod vodstvom Urške Žužek. Ponosno zapeta himna, domoljubna poezija in glas harmonike so prebujali veselje, ponos in hvaležnost. V programu so nastopali: Gaja, Tara, Špela Felicita, Matic, Rebeka, Jernej in Aleš. Slavnostna govornica je bila podžupanja občine Pivka Jana Gržinič. V svojem govoru je spregovorila o slovenskem narodu, ki je bil večkrat na hudih preizkušnjah, a je kljub temu preživel dolga stoletja. Ljubezen do domovine, naroda, kulture, vere in družine mu je dajala moč in pogum. Mnogi naši državljani so morali oditi v tujino.

Komunistični sistem ni dovolil razmišljati demokratično, še manj domoljubno. Tako so pokončni državljani ostali v tujini in tam razvili svoje talente. Vsem vaščanom je čestitala in zaželela ponosno in radostno praznovanje 30. rojstnega dneva samostojne, demokratične države Slovenije. Ob koncu je vse pozdravila in nagovorila predsednica KD Majda Žužek. Poudarila je, da je osamosvojitev Slovenije »sveti čas«, vrednostno središče našega naroda, v katerem je bil slovenski narod

enoten in povezan. Samo povezani in enotni zmagujemo. Doživeli smo vojno z okupatorsko armado JLA. Zaradi zelo sposobnih, pogumnih domoljubov smo zmagali brez velikih žrtev. Mladi rod mora poznati junake, ki so vodili ta boj.

Smo mednarodno priznana država, imamo demokracijo in živimo v blagostanju. To so velike vrednote, za katere se mora vsak rod posebej odločati in ga graditi. Končala je s povabilom: »Naj plapolajo slovenske zastave, veselo in ponosno praznujete in Bog, naj blagoslovi Slovenijo!«

Po končanem programu smo se skupaj poveselili ob dobri hrani, ki so jo pripravili člani KD pod vodstvom Iztoka Žužka.

Majda Žužek

Vojna slika

V monografiji Pivka 2020 je bila na strani 183 objavljena fotografija pripadnikov zaščitnega voda 4. pokrajinskega poveljstva. Slika ni bila posneta, kot piše, »verjetno« v Zagorju, ampak pred gasilskim domom v Knežaku.

Na sliki je natanko 20 takratnih teritorialcev, vendar imen vseh, sedaj po 30-ih letih naše osamosvojitvene vojne še nimamo. Prepoznani so, stojijo od leve proti desni: Boris Križaj, Iztok Turk, Klavdij Bezeljak, Mitja Petkovšek (pok.), Bojan Vitez, Jože Bergoč, čepijo: Darko Muhič, Anton Bizjak, Aleš Turk, … Kruh.

Vse, ki se na fotografiji prepoznajo in tudi ostale bralce Pivškega lista naprošamo, da nam znane podatke oziroma manjkajoča imena posredujejo.

Naši fantje – jih prepoznate?

Avtor: Jaka Simčič, hrani Park vojaške zgodovine Pivka

To so bili takrat leta 1991 fantje in možje največ iz takratnih občin Postojna in Cerknica, občine Pivka še ni bilo. Zgodovinska fotografija z vsemi imeni udeležencev bi vsekakor pristala v Parku vojaške zgodovine v Pivki.

Brane Fatur

PIVČAN, KI JE SVOJE ŽIVLJENJE DAROVAL ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO

Stanislav Požar

Dokler bom živel, te bom ljubil,
moj narod, jezik domovina. (Ludvik Ceglar)

Trideset let samostojne Slovenije nas navdaja s ponosom, veseljem in upanjem. Svoboda, samostojnost in demokracija so vrednote, ki jih je potrebno neprestano graditi in v njih aktivno sodelovati. Imamo namreč eno samo domovino. Največji dar v vojni za Slovenijo so dali tisti, ki so darovali svoje življenje. Med njimi je bil naš junak Stanislav Požar. Priča tega tragičnega dogodka, Jadran Zafred, pripoveduje:

» Stane Požar je bil moj prijatelj in vaščan iz Nove Sušice. Poznal sem ga kot pogumnega, iskrenega in domoljubnega človeka. 2. julija 1991 sva se srečala na Kalu in Stane me je prosil, da ga zapeljem do Pivke. To sem mu takoj ustregel. Povedal mi je, da ga išče JLA, ker je onesposobil tanke. Bil je namreč puškar in vzdrževalec orožja. Ko sva peljala mimo kasarne, ni bilo kakšnega posebnega presenečenja. Videla sva nekaj vojakov, ki so opazovali z daljnogledi. Po kratkem času sva se po isti poti vrnila. Tu pa nas čaka rafalno streljanje v moj avto. Stane me prosi, naj nikar ne ustavljam. Peljal sem naprej, a streljanje se nadaljuje in Staneta zadene v prsni koš. Zmeden, prestrašen peljem naprej do Kala. Pokličemo zdravnika in reševalno vozilo. Žal je bila poškodba tako velika, da je dragi prijatelj podlegel. Odpeljali smo ga v mrliško vežico Košana. Za seboj je pustil ženo in dva mladoletna otroka. Vsa Pivka in okolica se je zavila v žalost.

Stane je že prej prestopil k Teritorialni obrambi in bil je tudi rezervni policist. Ob tem ne smemo pozabiti na Janeza Morela, ki je skupaj s Stanetom deloval za obrambo Slovenije. Morel je v vojašnici opravljal delo avto električarja. Ob tej tvegani akciji sta sodelovala oba. Žal je Janez Morel umrl in ni dočakal priznanja za svoje pogumno delo.

Težek dogodek je spremenil moje življenje. Resnično, svoboda je dragocena in nikoli ne smemo dovoliti, da nam kdo ukrade domovino Slovenijo. Žal naši mladi tudi po zaslugi našega šolskega sistema zelo malo ali nič ne vedo o junakih naše vojne za Slovenijo.«

Majda Žužek

SPOMIN NA STANISLAVA POŽARJA

Na praznik Dneva državnosti so se predstavniki Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve (VSO) in Občinskega odbora NSi Pivka poklonili spominu na Stanislava Požarja, žrtev vojne za Slovenijo. Položili so cvetje in se s krajšim programom spomnili prelomnih dni. V nagovoru je Ljubo Fabjan, predsednik Pokrajinskega združenja VSO Notranjska, v imenu VSO izrazil hvaležnost in poudaril pomemben vidik Stanetovega ravnanja v tistih zgodovinskih dneh. Poleg obveščevalne vloge je z drzno akcijo onesposobil tankovske topove, ki so naslednji dan »brezzobi« grozili na goriških mejnih prehodih. Podžupanja Jana Gržinič je prebrala domoljubno pesem Igorja Pirkoviča. V imenu Občinskega odbora NSi Pivka je Ernest Margon dejal, da je vse povedano v Kuntnerjevi pesmi »Zraven sem bil«, ki prav posebno velja za Staneta, ki je bil zraven v ključnih dneh, »sanjal sanje svojega naroda« in »prisanjal svit tisočletja« - slovensko državnost.

Foto: Teodor Benčič

Kratka slovesnost je zahvala Stanislavu Požarju in prispevek k ohranjanju spomina nanj in na težke in odločilne dneve, ki so privedli do slovenske samostojnosti in državnosti.

Irena Margon

V Parku vojaške zgodovine je 2. julija prav na obletnico tragične smrti Staneta Požarja potekala predstavitev knjige KROGLA IN MEDALJE, ki jo je napisal Stanetov bratranec Janko Sever, izdala pa jo je Zveza veteranskih policijskih društev Sever. Predstavitve se je udeležila Stanetova družina, drugi sorodniki in prijatelji ter policijski veterani vojne 91'. Zbrane so nagovorili direktor Parka Janko Boštjančič, župan Robert Smrdelj, recenzent knjige dr. dr. Jurij Perovšek, generalni sekretar Združenja Sever Anton Pozvek, predsednik notranjske sekcije Združenja Sever Vojko Otoničar ter Mateja Požar, Stanetova hči. Knjigo sta v pogovoru predstavila novinarka Tjaša Škamperle ter avtor knjige. Ob koncu slovesnosti je delegacija policijskih veteranov položila venec k spomeniku Staneta Požarja ob vojašnici, ki se imenuje po vojni.

Park vojaške zgodovine Pivka

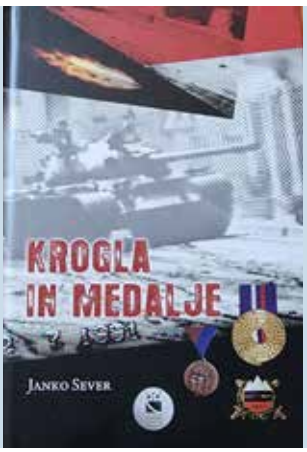

OBČINSKI SVETNIKI NA 16. REDNI SEJI

Občinski svetniki so se v maju sestali na 16. redni seji, ki je potekala preko videokonference.

Potrdili so skupno listo kandidatov razvojnega sveta Primorsko – notranjske regije za programsko obdobje 2021-2027 ter v svet Javnega zavoda Turizem Pivka imenovali Majdo Godina in Teodorja Benčiča. Obravnavali so tudi **Sklep o spremembi in dopolnitvah Sklepa o določitvi cen koncesioniranih storitev pogrebne in pokopališke dejavnosti v Občini Pivka**, ter za 24 urno dežurno službo potrdili ceno 167,77 € brez ddv. Ker je Občina Pivka v lanskem letu uredila tudi polje za pokop z raztrosom, so potrdili ceno grobnine za prostor za raztros pepela v enkratnem znesku 20 €, ter ceno za pokop z raztrosom in napisno ploščico 50 € oziroma 20 € za anonimni pokop. **Občinski svetniki so tudi potrdili subvencijo uporabe športne dvorane Skala mlajšim kategorijam v društvih, ki delujejo pod okriljem Športne zveze Pivka. Na občinskem svetu so bili predstavljeni tudi projekt Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera (PIVKA. KRAS.PRESIHA) ter projekta** Poslovna infrastruktura v IOC Neverke in Izgradnja proizvodnega inkubatorja.

Svetniki so se seznanili z gradivom za dopolnitev smernic za DPN za avtocesto na odseku Postojna-Jelšane v fazi študije variant/predinvesticijske zasnove, kjer so obravnavane tri variante in sprejel stališče. Občinski svet Občine Pivka je v dolgoletnem postopku priprave DPN za umestitev predmetne avtoceste že večkrat podal odklonilno stališče do variant rešitev, ki sekajo Košansko ali pa Pivško kotlino, saj so takšne rešitve realno problematične z vidika družbene sprejemljivosti umestitve. Občinski svet ponovno predlaga pripravljavcem DPN, da se preveri varianto Kozina – Starod, saj bi bila

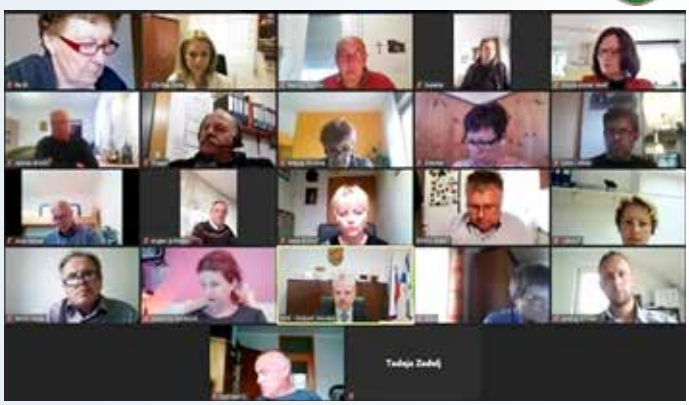

to bistveno enostavnejša gradnja, cenejša rešitev in na tem odseku je že sedaj velika večina tranzitnega tovornega prometa. V kolikor varianta Kozina-Starod ni sprejemljiva in je, kot se trdi, edino sprejemljiva le ena od treh predlaganih variant v smeri proti Postojni, potem občinski svet ugotavlja, da sta varianti 4A_opt (PO4A_opt) in Postojna 2_opt (PO2_opt) nesprejemljivi, saj se zelo približata naselju Selce, prav tako se pred tunelom Osojnica vse načrtovane variante zelo približajo tudi naselju Kal. V izogib hrupu v vasi Kal občinski svet vztraja, da se tunel prične bistveno prej oz. avtocesta odmakne od naselja Kal. Ker se predlagana rešitev umestitve avtoceste nekaterim objektom v naselju Ribnica zelo približa, se predlaga večji odmik. Občinski svet v svojem stališču predlaga dodatna priključka na avtocesto v Ribnici in pri Selcah. Skladno z dosedanjimi sprejetimi odločitvami ter izvedenimi postopki Občinski svet Občine Pivka vztraja, da sprejemanje DPN za avtocesto v ničemer ne vpliva na potek priprav in izvedbe Obvoznice Pivka oz. zahteva, da se postopki pospešijo in obvoznica Pivke čimprej izvede in tako omogoči normalno življenje krajanom Pivke.

DELOVNI OBISK MINISTRICE ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

V juniju je bila na Občini Pivka na delovnem obisku ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Simona Kustec. Pred tem je ministrica obiskala Park vojaške zgodovine, kjer so slovesno zaključili projekt »Zbrali smo pogum«.

Del obiska je ministrica namenila tudi pogovoru z županom Robertom Smrdeljem in njegovimi sodelavci. Župan je ministrici obrazložil, da kot občina nudimo dobre pogoje za izvajanje osnovnošolskega izobraževanje in vzgoje v vrtcih, kljub temu pa se srečujemo s številnimi izzivi. Izpostavil je predvsem nujno gradnjo telovadnice v podružnični šoli Šmihel ter gradnjo druge faze vrtca.

Ministrica je povedala, da je seznanjena z našo potrebo v Šmihelu, saj je bil projekt prijavljen na njihov razpis, vendar so bila sredstva omejena in v prvi fazi ni uspel. Predvideno pa je, naj bi Vlada RS zagotovila dodatna sredstva tudi za projekte, ki prioritetno na razpisu niso uspeli. Glede sredstev za gradnjo druge faze vrtca je ministrica Simona

Kustec povedala, da je nov razpis predviden v letu 2023. Župan je ministrici predstavil tudi projekt DINA, ki bo lociran v Krpanovem domu in bo odlična interpretacijska izobraževalna vsebina za šolarje in dijake.

Občina Pivka

AKTUALNA DELA IN PROJEKTI

ZAČETEK GRADNJE V IOC NEVERKE

Služba vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je maja 2021 Občini Pivka izdala Odločitvi o podpori za projekta Inkubator in Poslovna infrastruktura v IOC Neverke. Na podlagi odločitev in podpisanih gradbenih pogodb so izvajalci že pričeli z deli na terenu. Izvajalca Ginex International d.o.o., ki bo izvajal dela na komunalni infrastrukturi in Makro5 d.o.o., ki gradi inkubator, trenutno izvajata krčitev gozda v območju predvidenih posegov, podjetje CID – ČISTILNE NAPRAVE d.o.o. s partnerjema Grafist d.o.o. in FOND S d.o.o. pa dela na lokaciji predvidene čistilne naprave že aktivno izvaja. Dela nadzira podjetje Tringrad Nova d.o.o. Predviden zaključek investicij je december 2021.

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za Regionalni razvoj in Republika Slovenija. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, prednostne osi: »Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast«, prednostna naložba »Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji«.

STARA ŠOLA KAL JE PRIKLJUČENA NA VODOVODNO OMREŽJE

Objekt stare šole v vasi Kal na naslovu Kal št. 90 se zadnjih deset let fazno obnavlja. Občina je za statično sanacijo in obnovo pred nekaj leti uspela na razpisu Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja in pridobila nepovratna sredstva. Tedaj se je delno obnovilo tudi notranjost, tako da so za namene druženja vaščanov ter za potrebe Agrarne skupnosti in vaške skupnosti v uporabi štirje prostori v pritličju šole. V prihodnosti bo treba najprej urediti sanitarije in čajno kuhinjo, zato se je letos izvedlo vodovodni priključek in pred objekt pripeljalo vodo iz javnega vodovodnega omrežja. Na dvorišču šole se je postavilo pitnik.

UREDITEV CESTE BUJE – KOZJANE

Občina Pivka je skupaj z občino Divača uredila makadamsko cesto Buje – Kozjane v skupni dolžini 3,8 km. Ureditev je obsegala čiščenje in ureditev jarkov za odvodnjavanje in prepustov, obsekovanje svetlega profila ceste ter grederiranje, dosutje in komprimiranje vozišča. Občina Pivka je iz proračuna sofinancirala del ureditve, ki poteka na območju občine Pivka v dolžini 1,8 km in višini 5.000€.

USPEŠNI NA RAZPISU ZA OBNOVO TREH CERKVA

V začetku leta je Občina Pivka na razpis Ministrstva za kulturo prijavila in uspešno pridobila odobritev treh projektov, in sicer za cerkev sv. Martina na Šilentabru in cerkev sv. Nikolaja na Suhorju ter cerkev sv. Janeza Krstnika na Stari Sušici. Obnova zvonika na Suhorju se bo izvajala v letu 2021, obnova kora v cerkvi sv. Martina na Šilentabru in obnova fasade v cerkvi sv. Janeza Krstnika na Stari Sušici pa v letu 2022. Pri uspešni pripravi prijave so sodelovali Župnija Košana in Župnija Zagorje, predstavniki vasi Šilentabor, predstavniki vasi Stara Sušica, predstavniki vasi Suhorje, RRA Zeleni kras in občinska uprava občine Pivka. Za projekte je bilo skupno pridobljenih 31.460,00 €. Sredstva, ki jih bo zagotovila občina, bodo v obeh letih znašala 24.700,00 €.

Foto: Jože Pavzin

Občina Pivka

MATERIAL NA POLJSKIH POTEH

V mesecu maju se je na posamezne poljske poti v enajst naselij Občine Pivka pripeljalo skoraj 500 m3 ustreznega drobljenega kamnitega materiala. Dobava in dovoz materiala je strošek občine, za razgrinjanje pa poskrbijo vaške skupnosti same. Material je bil dodeljen upoštevaje pobude, ki so jih na občino podali predsedniki posameznih vaških skupnosti. Dejstvo je, da je potreb po dovozu ustreznega materiala še več, zato se že zbirajo pobude in pripravlja seznam za material za na poljske poti za leto 2022.

Na ravninskih poljskih poteh, ki potekajo med trakastimi lastniškimi parcelami in le redkimi zoranimi njivami, opažamo, da so nekatere njive zorane prav do kolesnic poti. V izogib nepotrebnim težavam in posledično stroškom na vzdrževanju poljskih poti naprošamo, da se pri oranju v bližini poljskih poti upošteva razdalja vsaj 1 m od vozne površine.

NOVI KOŠI ZA PASJE IZTREBKE

Na pobudo občanke je Občina Pivka postavila dva nova koša za pasje iztrebke, in sicer enega na Radohovski poti in drugega na Snežniški cesti v Pivki.

Vse lastnike psov naprošamo, da imajo svoje pse na povodcih in da redno pobirajo iztrebke ter jih odlagajo v za to namenjene koške.

POLETNA VZDRŽEVALNA DELA NA OBČINSKI INFRASTRUKTURI

Tudi v poletnih mesecih Občina Pivka skrbi za vzdrževalna dela na občinski infrastrukturi.

Na lokalnih cestah v Košanski dolini se je izvedla košnja obcestnega pasu. Urejen je bil makadamski del odseka Klenik – Palčje ter gozdna cesta Slovenska vas – Trnje. Z grederiranjem ostalih gozdnih cest smo začasno prekinili zaradi presuhega zgornjega ustroja. Na Stari Sušici je bila posekana stara lipa sredi vasi, katere deblo so naseljevali sršeni. Vas je bila pometena in opleta. S čiščenjem se nadaljuje tudi v Narinu. Poletna zasaditev gredic po Pivki je končana, v središču Pivke ter Petelinjah so bila nameščena in zasajena cvetlična korita.

Občina Pivka

OBVESTILO O ZAPORI CESTE

Med 12.7.2021 in 14.8.2021 se bo izvajala sanacija lokalne cesta Parje – Palčje – Juršče.

V 1. fazi bo zaprt odsek ceste Parje – Palčje, obvoz bo označen po makadamski cesti Radohova vas – Klenik – Palčje. V 2. fazi bo na odseku ceste Palčje – Juršče pomična polovična semaforizirana zapora, obvoz ni potreben. Fazi se ne bosta izvajali istočasno.

Voznike prosimo za strpno vožnjo, krajane omenjenih vasi pa za razumevanje!

V LETU PRAZNOVANJA TRIDESETLETNICE SAMOSTOJNE DRŽAVE SLOVENIJA NA ČELU SVETA EVROPSKE UNIJE

Letos naša država praznuje okrogel jubilej. Trideset let samostojne in neodvisne države. S prvim julijem smo že drugič prevzeli vodenje Evropske unije. Istega dne je Komisija potrdila naš Načrt za okrevanje in odpornost, ki nam do leta 2026 zagotavlja dodatnih 2,5 milijarde evrov sredstev, od tega 1,8 milijarde nepovratnih. A grenak priokus ostaja. Naš slovenski komisar Lenarčič je podprl nerazumne zahteve komisarke in dveh komisarjev, ki bi blokirali naša sredstva. Nekaj dni kasneje je Komisija potrdila še dodatni finančni mehanizem REACT – EU v višini 330 mio evrov, iz katerega bomo do leta 2023 zagotovili nepovratna sredstva za domove za starejše, negovalne bolnišnice, obnovo obstoječih bolnišnic (UKC Ljubljana, Šempeter pri Novi Gorici, Golnik, Soča, ...) in številne druge konkretne projekte.

Za nami je zahtevno leto. Na COVID krizo so se države odzvale na različne načine. Slovenska vlada je v okviru devetih zakonodajnih paketov uspela ohraniti na deset tisoče delovnih mest in številna podjetja. Preko pomoči smo blažili materialne in socialne posledice krize. Slovenija je zato med državami z najboljšimi obeti za prihodnost. Zaposlenost se že četrti mesec povečuje, brezposelnost niža. Povečanje gospodarskih aktivnosti se odraža tudi v proračunskih prilivih, ki so v maju celo višji, kot so bili maja 2019, torej leto dni pred krizo. Pomoč je torej prišla v prave roke. Ljudem in podjetjem, ne bančnim tajkunom kot leta 2014. Vlada je okrepila tudi položaj občin. V lanskem in letošnjem letu so občinski proračuni debelejši za 70 mio evrov letno oz. 140 mio v dveh letih. Pred dobrega pol leta je bil sprejet zakon, ki je občine razbremenil stroškov za nekatere naloge, ki jih opravljajo. Finančni učinek presega 60 mio evrov. Vse to omogoča podlage za hitrejši zagon investicij na različnih področjih v občinah in razvoj naše mlade države. Pred tridesetimi leti so se uresničile tisočletne sanje mnogih generacij. Plebiscita, ki je pol leta pred tem trasiral pot v samostojno in neodvisno državo, se je udeležilo 93,2 odstotka volivcev in 95 % jih je glasovalo za samostojno in neodvisno Slovenijo. Gotovo številnim med nami še danes v ušesih odzvanjajo zgodovinske besede, ki jih je ob razglasitvi rezultatov plebiscita v iskrenem zanosu izrekel oče slovenskega naroda dr. Jože Pučnik: »Jugoslavije ni več, Jugoslavije ni več, zdaj gre za Slovenijo.« Veliko poguma, odrekanj in žrtev je bilo na tej poti. Vendar smo uspeli. Povezani in skupaj. Trideset let že gradimo našo državo, vsak po svojih močeh in na različne načine, zato zahvala vsem, ki ste v zadnjih tridesetih letih na različnih področjih dali svoj prispevek pri gradnji naše skupne domovine, naše Slovenije. Slovenija je geografsko gledano res majhna država, vendar smo velik narod. Ker je naša veličina v ljudeh. Izobraženih, delavnih in podjetnih posameznikih, ki vsak na svojem področju gradite to državo in jo postavljate ob bok najboljšim. Še posebej hvala tistim, ki ste z orožjem pred tridesetimi leti branili plebiscitno odločitev slovenskega naroda in vsem, ki ste po zmagi pomagali pri vzpostavitvi normalnih razmer, med katere sodi tudi razminiranje številnih območij. V tej skupini je bil tudi Andrej Želodec iz Dolnje Košane, prejemnik častnega znaka svobode Republike Slovenije. Posebna hvaležnost pa gre vsem, ki so za našo skupno domovino dali največ – svoja življenja.

Naj nas ob tridesetletnici ponovno preplavi tisti zanos, ki nas je takrat povezal pri uresničitvi naših zgodovinskih sanj, da bi skupaj in povezani gradili našo skupno prihodnost. Za vse, ki prihajajo za nami. Srečno Slovenija!

Zvone Černač, minister

ŽELIM VAM ZDRAVO IN PRIJETNO POLETJE!

Za nami je politično pestro poletje. Po razprtijah na praznovanjih ob 30-letnici naše državnosti smo priča nadaljevanju pri sprejemanju novelacije zakona o nalezljivih boleznih, referenduma o zakonu o vodah in sprejemanju tako imenovanega protikoronskega paketa številka 9. Ko nastaja to pisanje, še niso znani rezultati glasovanj, ampak v maniri obnašanja manjšinske vladne koalicije lahko predvidevam izide. Zato bi se bolj kot na nepredvidljivih izhodiščih osredotočil na interventni zakon PKP9. Bom vljudno iskren … Nekoliko dvomim, da je zakon, kot pravi njegov naslov, namenjen pomoči gospodarstvu in turizmu za omilitev posledic, ki jih je povzročila vlada z zaprtjem dejavnosti brez konkretne in pravočasne pomoči. Vlada je mnogo prepozna in to je prvi očitek poslanske skupine LMŠ. Z zamikom, na pragu poletja, želijo, in še to nezadostno, sanirati tisto, kar bi morali storiti že pomladi – da bi zlasti turističnim delavcem omogočili najprej preživetje in nato dejanski zagon, četudi bolj sramežljiv, in razumljivo, neprimerljiv z leti pred dobo korone.

Marca (!), ponavljam, marca je parlamentarni odbor za gospodarstvo vlado pozval k izplačilu enkratne finančne spodbude dejavnostim gostinstva, turizma in industrije srečanj, ki so bile zaprte – pozor – z vladnimi odloki. Torej zaprte ne po lastnih željah, pač pa na ukaz vlade! V presojo te ocene se niti ni vredno spuščati, brez zadržkov pa trdim, da je vlada panogi zvezala roke, jo onesposobila, prignala na rob prepada, zdaj pa ji v pomoč ponuja – nitko. To je zavržno, sploh ob dejstvu, da je več kot 12.000 zaposlenih v gostinstvu že izgubilo službo, da je propadlo več kot 3.000 subjektov, da se je brezposelnost – navkljub ukrepom za ohranitev delovnih mest – povečala bolj kot v povprečju držav članic Unije. To zadnje, da ne bo trmastega zanikanja ali sprenevedanja, sporoča Fiskalni svet. Med drugim. Naš drugi očitek je, da je vlada ubrala brezbrižen, celo malomaren pristop. Obljubljala je finančno pomoč za zagon poslovanja. Domnevam, da je vladajoče za hip morda vendarle obšlo spoznanje, kaj so zaradi prisilnega zaprtja dejavnosti dolžni storiti. Ampak žal, šlo je zgolj za obljube in zbujanje lažnih upov … Zdaj bodo raje delili nove bone – se opravičujem, ampak to diši po nekakšnem predvolilnem podkupovanju … sploh ob dejstvu, da je bila vnovčena manj kot polovica starih bonov. In zakaj te enkratne finančne pomoči gostinstvu in turizmu naposled ne bo? Minister Zdravko Počivalšek, sicer večni, a očitno lažni zagovornik podjetnikov, se je nenadoma zbal za stabilnost javnih financ. In to po tem, ko je vlada s svojimi odloki panogi s tolikšnimi multiplikativnimi učinki prepovedala delo. Zdaj jo namesto reševanja pusti životariti, umirati na obroke. Pravzaprav to počne ljudem, svojim ljudem. In to taista vlada, ki so je ves čas polna usta neke licemerske skrbi za reševanje delovnih mest. Ta zakon je zgolj še en dokaz, da koalicijski manjšini za človeka pač ni mar. Če bi ji bilo, tudi ne bi ukinjala nadomestil za čakanje na delo. Ampak ja, seveda … vlado nenadoma skrbi za stabilnost javnih financ. Sprašujem se, ali je to le slaba šala, morda izgovor. Kajti skrb nenadoma izraža taista vlada, ki je izrazito – za 5,7 milijarde – povečala javni dolg, in ki se vrtoglavo zadolžuje. Pa s tem ne bi bilo nič narobe, če finančni obseg ukrepov ne bi bil za približno polovico višji kot v povprečju članic Unije, njihov kratkoročni vpliv na blaženje padca gospodarske rasti pa manjši kot drugje v Evropi. Tudi to sporoča Fiskalni svet, da ne bo trmastega zanikanja ali sprenevedanja. In naprej: skrb za javnofinančno stabilnost izraža vlada, ki se gre finančno huliganstvo. Na eni strani povečuje izdatke, siromašnejši proračun bo – kot kaže – po novem financiral vse; na drugi strani pa namerava, in to povsem zavestno, s socialno kapico in z davčno reformo znižati prihodke. Zakaj? Ker hoče razbremeniti premožnejše. Namerno in zavestno. Srednji in nižji sloj bosta dobila drobtinice, višji pa izdatne odpustke, dejanska davčna darila. Če povem drugače: ta vladna manjšina vodi škodljivo politiko. Finančni dolg, ki ga ustvarja, je naš dolg. Moj, vaš, naš. Dolg ljudi. In odplačevali ga bodo ljudje. Ker kaj je državni denar? Preprosto: povečini so to davki, ki jih plačamo. Jaz, vi, mi. In denar, ki ga vlada brezglavo deli, je naš denar. Moj, vaš, naš. Naj vsaj zaključim pozitivno. Pivško praznovanje 30-letnice samostojnosti Slovenije (če zanemarim politične govore nastopajočih) je bilo prikaz vrhunske ustvarjalnosti. Z veseljem in ponosom sem prisluhnil umetnikom in se jim na tem mestu zahvaljujem za izvrsten večer. Vam, drage sodržavljanke in sodržavljani pa želim predvsem zdravo in najlepše poletje do zdaj.

Robert Pavšič, poslanec LMŠ

USPEŠNI PRI SPODBUJANJU IN KREPITVI PODJETNIŠTVA V REGIJI

Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva je z dvema junijskima dogodkoma (spletni dogodek za mlade Odskočna deska in dogodek mreženja Omreži se-poveži se) zaokrožil nadvse uspešen prvi del letošnjega leta.

Zadovoljstvo nad vzdušjem, ki veje v podjetniškem inkubatorju, predvsem pa uspešnimi rezultati, potrjuje tudi **vodja Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva, dr. Jana Nadoh Bergoč:** »V zadnjem letu smo kljub velikim izzivom zaradi epidemije resnično zadovoljni nad napredkom: v naši skupnosti je vedno več podjetnikov, širimo mreže sodelovanja tudi izven meja, uspešno smo izpeljali dva podjetniška programa, tretjega, novega, pa načrtujemo v jeseni. Med večjimi dogodki zadnjega leta je zagotovo vzpostavitev mrežnega inkubatorja na ravni celotne Primorsko-notranjske regije, ki kaže na podporo lokalnih skupnosti naši aktivnosti. Za »koronsko leto« so rezultati pravzaprav nad pričakovanji, kar nam daje zagon tudi v prihodnje.«

Poleg že omenjenega novega programa bodo v Mrežnem podjetniškem inkubatorju Perspektiva v jeseni nadaljevali z individualno obravnavo obstoječih in novih podjetnikov, s širjenjem mrež predvsem v gospodarstvu, z načrtovanjem

novih programov, izvedbo programov za mlade in ostalimi aktivnostmi. Z velikim veseljem pa se odzivajo tudi na pobude iz okolja, saj je njihov interes predvsem ustvariti realen učinek v okolju, spodbuditi podjetniško dejavnost in pospešiti ustvarjanje kakovostnih novih delovnih mest.

DKH

ZAŠČITA NAPRAV PRED UDARI STREL

V Sloveniji se na leto zgodi okoli 60.000 udarov strel proti zemlji, kar nas uvršča med evropske države, kjer so udari strel izredno pogosti. S toplimi dnevi pa se možnost močnejših neviht z udari strel povečuje.

Pred izpadom komunikacijskih storitev se najučinkoviteje zaščitimo tako, da pred nevihto ali odhodom od doma **iz vseh omrežij izklopimo televizor, TV-komunikator, modem, radio in računalnik.** Pri tem je potrebno **elektronske naprave izklopiti iz električnega omrežja** oz. električne vtičnice (televizor, računalnik ipd.), **komunikacijske naprave pa tudi iz komunikacijskega omrežja** oz. UTP-vtičnice (stacionarne telefone, modeme ipd.).

Brezplačno SMS-obveščanje o strelah

Telekom Slovenije svojim uporabnikom mobilnih in fiksnih storitev omogoča **brezplačno storitev Strela alarm**, s pomočjo katere lahko v realnem času prek sporočila SMS prejmete informacijo o strelah na območju vašega fiksnega priključka.

Na prejemanje brezplačnih sporočil se lahko naročite tako, da na številko **041 145 000 pošljete SMS s ključno besedo STRELA, naredite presledek ter navedete vaše UPORABNIŠKO IME ZA FIKSNE STORITVE Telekoma Slovenije.**

Telekom Slovenije

Predstavitev podjetja SLAVEC-PRO d.o.o.

V tokratni številki Pivškega lista, bralkam in bralcem predstavljamo podjetje Slavec-pro. Povejte nam, koliko časa pravzaprav že obstaja podjetje in kako se je vse skupaj začelo?

Letos mineva 25 let poslovanja podjetja Slavec-pro iz Selc, ki se ukvarja z izdelavo, montažo in trženjem stavbnega okovja. Začetek je bil za takratno obdobje znan - garaža in fax. Prva večja prelomnica je bila leta 2000, ko se podjetje preseli v nove prostore ter prične sodelovati s kupci in dobavitelji v tujini (Italija, države ex-Yu in Nemčija).

Kako ste pa iz takratnih, kot sami pravite garaža-fax časov prešli na sodobnejše poslovanje, kako ste si pomagali, se širili, napredovali?

Nadaljnja širitev so bile investicije v proizvodno opremo: CNC obdelovalni center za izdelavo varnostnih kljuk po postopku rezkanja, linija za pakiranje v Skin-pack embalažo ... Lastna pakirnica, sodelovanje direktno s proizvajalci ter ažurnost in spoštovanje dogovorov so podjetju odpirali vrata pri vedno več pomembnejših kupcih tako doma (Mercator, Merkur, Slovenijales, Jager ...) kot tudi v tujini. Z vzpostavljeno mrežo strank na področju Balkana Slavec-pro postane zanimiv tudi na nabavni strani - vse več podjetij, predvsem iz Italije mu prepusti trženje v Sloveniji in sosednjih državah na osnovi zastopniških pogodb.

Vsi vemo in se spominjamo krize leta 2008, ki je trajala dolgih 5 let. Kako vas je zadela, če sploh, kako ste se znašli?

Kriza v obdobju 2008 - 2013 na poslovanje ni imela večjega neposrednega vpliva, saj podjetje ni poslovalo z gradbenim sektorjem, ki je bil takrat najbolj izpostavljen, poleg tega pa tudi ni imelo kreditov. Razvoj po letu 2014 je bil usmerjen v dodatno ponudbo, predvsem laserskemu graviranju, novim izdelkom in neizbežnemu sodelovanju z dobavitelji z Daljnega vzhoda. Cenejša delovna sila in pa enormne količine so Kitajsko naredile nepremagljivo v primerjavi z EU proizvajalci, ki so eden za drugim zapirali tovarne ali pa tudi sami prenašali proizvodno funkcijo k njim. To je dodobra spremenilo tudi relacije v distribuciji - dolgi dobavni roki in ladijski prevoz so zahtevali tudi do 4x večje zaloge kot prej. Zato se podjetje poveže z največjim ruskim distributerjem okovja APECS, ki odpre skladišče v Sloveniji ter se lastniško poveže s Slavec-pro. Z navezo tako ruski partner pridobi znaten del trga, Slavec-pro pa odlično pozicijo, kar se tiče nabavnega dela poslovanja - predvsem financiranja zalog, kontrole kvalitete na Kitajskem in odprta vrata v Rusiji.

Koliko vas je v podjetju zaposlenih danes in s čim se poleg okovij za vrata in okna še ukvarjate?

Danes podjetje zaposluje 5 redno zaposlenih, vse iz družinskega kroga. Pred tremi leti so poleg veleprodaje odprli tudi spletno trgovino: www.vsezavrata.si in pa prodajni salon, kjer ponujajo poleg okovja za vrata in okna še:
- izdelavo sistemskega zaklepanja (isti ključ odpira več vrat ali obešank),

Foto: Slavec-pro d.o.o.

- kloniranje in popravilo avtomobilskih ključev na daljinsko upravljanje,
- lasersko in klasično graviranje,
- storitve prisilnega vstopanja v objekte in avtomobile.

Kam pa se lahko obrnejo kupci za morebiten nakup, pomoč ali informacijo?

Lahko nas pokličejo, nam pišejo ali se oglasijo pri nas fizično, in sicer:

SLAVEC-PRO d.o.o.
Selce 17
6257 PIVKA
M: +368 40 843 362

T: +386 5 7570 860
E: nina@slavecpro.si
W: www.slavecdesign.si
W: www.vsezavrata.si

NAGRADNA IGRA

V podjetju Slavec-pro pa so nam pripravili tudi nagradno igro s privlačnimi nagradami za bralce Pivškega lista.

Nagradno vprašanje se glasi:

Povejte nam naslov, na katerem se nahaja podjetje Slavec-pro?

Odgovore na vprašanje nam do 25. avgusta pošljite na naslov pivski.list@pivka.si.

Med pravilnimi odgovori bomo izžrebali tri nagrajence. Nagrade so:
- **Prva nagrada:** izdelava sistemskega zaklepanja do max 3 cilindrov.
- **Druga nagrada:** varnostna kljuka za vhodna vrata.
- **Tretja nagrada:** varnostni cilindrični vložek APECS RT v željeni dimenziji.

Za prevzem oziroma koriščenje nagrade vas vljudno prosimo, da izrežete kupon z objavo imen nagrajencev iz Pivškega lista, ter se s kuponom in enim osebnim dokumentom oglasite v podjetju Slavec-Pro ali jih pokličite glede koriščenja nagrade.

Silvo Čelhar

ŠEMPJTR BAR

Lokal, povezan z domačim krajem in gosti.

S prihodom poletja in sproščanjem ukrepov so tudi terase gostinskih lokalov zaživele. Kljub negotovi situaciji, ki so jim bili gostinci priča v zadnjem letu, se je v središču Pivke, tik ob glavni prometnici, ki vodi skozi Pivko, na lokaciji nekdanjega Vulko bara, pogumno začela zgodba novega ŠEMPJTR BARA.

Po uspešnem vodenju gostinskega lokala Hrvatič Aleksandre in Stojana v obdobju med leti 2004 in 2020 je z letom 2021 namreč lastnik le-tega postalo podjetje Slavec MF. Nova lastnika Manca in Marko Slavec, ki sta uveljavljena podjetnika, domačina iz Trnja, sta se sicer prvič podala na področje gostinske dejavnosti, vendar glede na dolgoletne izkušnje, predvsem pa skrbno zasnovane načrte in sodelovalno naravnanim pristopom verjameta, da lahko lokalnemu prostoru ponudita kakovostno ponudbo in prijeten prostor za druženja, sestankovanja in pomenkovanja. Pri tem bo glavno vlogo odigrala najemnica Šempjtr bara, Anja Penko, prav tako domačinka, ki že pet let v Pivki vodi priljubljeni Bar Krpan. Anja, ki v turizmu deluje že od leta 2009 in se dobro zaveda, da je obisk lokala več kot le pitje kave, saj je pri tem zelo pomembno, da se gost počuti zaželenega, dobi prijetno izkušnjo ter predvsem kakovostno ponudbo, o začetkih Šempjtr bara, ki je svoja vrata gostom odprl 3. junija, govori z največjo predanostjo in žarom v očeh. Gostinska lokala v Pivki vodi z izjemnim občutkom za gosta, želi si izbrano in lično gostinsko ponudbo ter ambient, prav tako pa izkazuje željo po sodelovanju in povezovanju, ki je pravzaprav ključna skupna točka z lastnikoma bara. Želja vseh je namreč Pivčanom pa tudi preostalim gostom, med katerimi so veseli tudi turistov, izkazati dobrodošlico prav ob vsakem obisku.

Posebnost Šempjtr bara, kot tudi že samo ime nakazuje, je tudi pomembna vez na domači kraj. Notranjost je zatorej preurejena v prijeten prostor, ki s svojimi stenami opominja na lepote, ki jih imamo v svoji okolici. Gost namreč ne more spregledati čudovitih prizorov Pivke in narave, s katero se ponaša naš Krajinski park Pivška presihajoča jezera. S tem namenom je v sodelovanju z Občino Pivka v baru vzpostavljen tudi informativni kotiček z vsemi pomembnejšimi turističnimi znamenitostmi v občini.

Gosta pa bo Šempjtr bar nedvomno prepričal s svojo raznoliko ponudbo. Kot zagotavlja vodja bara, so gostje navdušeni predvsem nad 100% arabika kavo in domačo ponudbo tort Slaščičarne Babuška, ki prijajo ob tem. Sveže in lahke torte imajo izjemen okus in glede na raznolikost le-teh se boste zagotovo v Šempjtr bar večkrat vrnili ter vsakič poskusili eno. Lastnik lokala Marko Slavec je za svojo najljubšo izbral limonino.

Vse sladokusce pa čez poletje tako v baru Krpan kot Šempjtr baru razvajajo tudi z domačim sladoledom, ki ga vsakodnevno Anja pripravlja kar sama. Najbolj priljubljen in tudi poznan je njihov sladoled iz ekoloških jagod, ki jih pridelujejo na svoji ekološki družinski kmetiji Penko. Značilnost vseh okusov je njihova kremasta struktura in naravne sestavine. Sadni sladoledi ne vsebujejo sledi laktoze, saj so pripravljeni iz 100% sadja. Kot pravi Anja, Pivčani na dan pojedo deset banjic sladoleda.

V kolikor mika tudi vas ali pa so vam kepica ali dve v baru premalo, lahko sladoled v embalaži odnesete tudi domov.

Privoščite si trenutek zase ali s svojo družino ter za snidenje s prijatelji ter se osvežite in svoj okus razvajajte v baru Šempjtr. Gostoljubje vam bo izkazal prijazen kolektiv, ki si želi prisluhniti vašim željam.

Vabljeni na jutranjo kavico, poletno osvežilno pijačo, tortico ali sladoled!

BAR KRPAN
od ponedeljka do sobote, od 7.30 do 20. ure

ŠEMPJTR BAR
od ponedeljka do sobote, od 7. do 23. ure,
v nedeljo, od 8. do 23. ure

Spremljajte svežo ponudbo in vse aktualne novosti barov KRPAN in ŠEMPJTR na družbenem profilu Facebook.

ŠEMPJTR BAR
NAGRAJUJE

Pravilen odgovor na spodnje vprašanje nam **do 25. avgusta** pošljite na pivski.list@pivka.si in osvojite nagrado. Šempjtr bar bo tri nagrajence povabil na torto ali sladoled in kavo po izbiri. Nagrajenci boste pisno obveščeni ter objavljeni v septembrski številki Pivškega lista.

Nagradno vprašanje:

Od kdaj so vrata Šempjtr bara na široko odprta vrata vsem gostom?

DKH

RRA Zeleni kras

V kolikor imate zanimivo podjetniško idejo, vam na RRA Zeleni kras ponujamo kakovostno podjetniško svetovanje.

Strokovni sodelavci vas vodimo skozi celoten proces od idejnih zametkov do uresničitve vaše poslovne ideje: kako oblikovati uresničljivo poslovno idejo, kako jo realizirati, kako se ustrezno registrirati za izvajanje dejavnosti, pomagamo vam najti vire financiranja (povratna in nepovratna sredstva).

Osnovna podjetniška svetovanja so brezplačna za vse prebivalce Primorsko-notranjske regije, v sodelovanju z Občinami Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka pa izvajamo tudi **nadaljnja brezplačna podjetniška svetovanja** ter nudimo **pripravo poslovnih načrtov in/ali vlog na javne razpise** na različnih področjih po subvencionirani ceni **do 70 % cene.**

Za podjetniško svetovanje je obvezna predhodna uskladitev termina pri **Marinki Petrc,** marinka@rra-zk.si, 05 721 22 33.

ODVZEM VODE IZ HIDRANTOV JE PREPOVEDAN IN OGROŽA NAŠO PITNO VODO

Hidranti so namenjeni izključno zagotavljanju požarne varnosti in vzdrževanju vodovodnega sistema, njihova nenadzorovana uporaba pa lahko povzroči tudi težave pri oskrbi prebivalcev s pitno vodo.

Odvzem vode brez predhodnega dovoljenja je neodgovorno ravnanje, početje pa se kaznuje.

V kolikor občani vendarle potrebujete dodatno vodo (npr. za zalivanje, za živino, za razna dela...), je to možno urediti na sedežu podjetja Kovod Postojna.

Prijava kršitev nedovoljenega odvzema vode iz hidrantov:

- Kovod Postojna
  05 700 07 80 ali **info@kovodpostojna.si**
- Medobčinski inšpektorat in redarstvo Postojna
  05 726 55 69 ali **inspektorat@postojna.si**

KOVOD

FINANČNI URAD SVETUJE

Finančna uprava Republike Slovenije

Spletna prijava in e-podpis SI-PAS

Postopek aktivacije smsPASS pričnete na uporabniških straneh SI -PASS. Osebno se zglasite na prijavni službi SI -TRUST, kjer boste izkazali svojo istovetnost in podpisali zahtevek za pridobitev smsPASS. Po e -pošti boste prejeli aktivacijsko kodo, s katero na uporabniških straneh SI -PASS nadaljujete postopek aktivacije in pri tem registrirate svojo telefonsko številko. Ker boste pri uporabi smsPASS potrebovali tudi svoje uporabniško ime SI -PASS in geslo, si geslo, če ga ne poznate, pred aktivacijo smsPASS ponastavitve na uporabniških straneh SI - PASS.

Storitve, ki jih lahko s prijavo smsPASS opravite od doma:

• selitev, prijava, odjava prebivališča,
• podaljšanje prometnega dovoljenja,
• potrdilo iz evidence kazenskih točk za prometne prekrške,
• potrdilo iz kazenske evidence,
• e-zdravje (e-naročanje, e-recept),
• vloga za otroški dodatek / subvencijo vrtca (prvič, podaljšanje, sprememba),
• vloga za državno štipendijo • prijava na fakulteto eVŠ,
• vloga za subvencionirano vozovnico (prvič, podaljšanje, sprememba),
• vloga za mesečno vozovnico Urbana,
• zahtevek za vrednotnico • izpiski iz matičnega registra,
• informativni izračun datuma upokojitve eZPIZ,
• vpogled v podatke o pokojninskem in invalidskem zavarovanju eZPIZ,
• vpogled v podatke o nakazilih eZPIZ.

Finančni urad Postojna

SMETI SODIJO V ZABOJNIKE!

Občina Pivka vljudno naproša občane in obiskovalce, da smeti odlagajo v za to namenjene zabojnike in jih ne puščajo izven zabojnikov. Smetnjaki ob prometnicah so namenjeni smetem, ki jih povzročijo vozniki med vožnjo. Smetnjaki na javnih igriščih, športnih površinah in pločnikih so namenjeni uporabnikom teh površin in vanje gospodinjski odpadki ne sodijo. Prav tako so kontejnerji na ekoloških otokih označeni, ostale smeti lahko občani odložite v zbirni center v industrijski coni Neverke. Poslovni subjekti (gradbinci, avtomehaniki, …) odlagajte smeti v kontejnerje, ki so namenjeni vaši dejavnosti.

Občina Pivka

Vabljeni v Park vojaške zgodovine
ODPRTO VSAK DAN 9:00 - 18:00

Več na **www.parkvojaskezgodovine.si.**

ODPRTJE FOTOGRAFSKE RAZSTAVE "PONOSNI NA SLOVENIJO – 30 LET"

V torek, 14. junija, je bila v Parku vojaške zgodovine odprta fotografska razstava PONOSNI NA SLOVENIJO – 30 LET, ki jo je Park pripravil skupaj z Uradom Vlade RS za komuniciranje. Razstava, ki je postavljena zunaj, pred vhodom v muzejski kompleks, predstavlja nabor 38-ih fotografij različnih slovenskih fotografov, ki beležijo nekaj zgodovinskih dogodkov ter nekaj uspehov slovenskih državljanov kot posameznikov in naše države kot skupnosti. Trideset let samostojnosti Republike Slovenije je bilo namreč polno izzivov, a tudi uspehov.

Zbrane na slovesnosti je poleg direktorja Parka Janka Boštjančiča in direktorja Ukoma Uroša Urbanije nagovoril državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Andrej Čuš. Slavnostni govornik na odprtju razstave pa je bil dr. Evgen Bavčar, filozof in konceptualni umetnik, ki je tudi napisal predgovor k sami razstavi. Dr. Bavčar se namreč poleg drugih stvari ukvarja tudi s fotografijo, predvsem pa je ponosen Slovenec, velik domoljub, ki je veliko pripomogel k mednarodnemu ugledu Republike Slovenije in njeni prepoznavnosti širom sveta. Kot so zapisali na uvodnem panoju razstave, je Evgen Bavčar človek širokih obzorij, ki je prepotoval ves svet, a je Slovenija edina dežela, ki jo je videl, preden je pri enajstih letih oslepel. Slavnostni govornik je tako poudaril pomen spominjanja, predvsem pa potrebo po zdravem nacionalnem ponosu, ki ga Slovencem tako pogosto primanjkuje. V svojem nagovoru se je dotaknil tudi posameznih tem in oseb, ki so predstavljene na razstavi.

Tako se je dotaknil svojega prijatelja Borisa Pahorja, enega najpomembnejših in največkrat prevajanih slovenskih pisateljev, ki pogosto poziva k uvedbi domovinske vzgoje v slovenske šole kot nujnem koraku za narodov obstoj.

Zbrane na slovesnosti so s prijetnim kulturnim programom razveselile Iskrice, dekliški pevski zbor iz Šmihelske doline.

Park vojaške zgodovine

PREDSTAVITEV PROJEKTA "ZBRALI SMO POGUM"

V Parku vojaške zgodovine je 14. junija potekala predstavitev pedagoško zgodovinskega projekta Zbrali smo pogum, ki smo ga s skupnimi močmi pripravili Park vojaške zgodovine, Arhiv Republike Slovenije in Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Prvoten načrt o skupni spletni razstavi, posvečeni osamosvajanju Slovenije, s katero smo želeli obeležiti 30 let samostojne države, je hitro prerasel v obsežen pedagoški projekt s ciljem priprave vrste trajnih gradiv tako za šolarje in učitelje, kot za širšo zainteresirano javnost. Vsebina projekta je časovno razdeljena na tri glavne dele – obdobje plebiscita, čas osamosvajanja in obdobje vojne za Slovenijo. Vsem trem je skupen pogum Slovenk in Slovencev, ki so stopili skupaj, premostili razlike in s sodelovanjem dosegli sanje mnogih pred nami. Projektu smo zato nadeli ime »Zbrali smo pogum«. Je namreč del citata iz časov osamosvajanja, ki se v celoti glasi »Zbrali smo pogum, stopili smo skupaj«. Brez enotnosti, zaupanja, samozavesti, ponosa in sodelovanja ter predvsem poguma osamosvojitev ne bi uspela. Prav tema osamosvajanja in vojne, ki je sledila, je v šolah velikokrat zanemarjena. S projektom Zbrali smo pogum se zato ne želimo le pridružiti praznovanju 30. obletnice Slovenije, ampak je njegov osnovni namen učencem in dijakom približati to, za našo državo tako pomembno obdobje ter jim na ta način vzbuditi čut za domovino in pripadnost Sloveniji. Po drugi strani želimo z gradivi, ki bodo trajno dostopna na spletu, priskočiti na

pomoč učiteljem in profesorjem ter jim z zbranimi materiali olajšati poučevanje. Poleg obsežne spletne razstave so v okviru projekta nastala tudi e-učna gradiva in trije krajši izobraževalni filmi. Častna gostja predstavitve projekta nacionalnega pomena je bila ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Simona Kustec, ki je poudarila, da projekt najpomembnejše obdobje v zgodovini Slovenije prikaže na svež in inovativen način, ki je blizu današnjim generacijam ter hkrati predstavlja prepotrebno učno gradivo.

ODKRITJE SPOMENIKA NA SUHORJU

Tik pred koncem druge svetovne vojne, 29. aprila 1945, je pri vasi Suhorje, na robu Brkinov, strmoglavilo britansko lovsko letalo Spitfire MH980, pri čemer je izgubil življenje pilot letala, narednik britanskih kraljevih letalskih sil Edmund Ramsbotham. V zaključnih vojnih operacijah so britanski lovci kot pomoč jugoslovanskim partizanom zalezovali nemške kolone in vlakovne kompozicije. Narednik Ramsbotham tisti pomladni dan ni imel sreče – najverjetneje je bil ob nizkem preletu zadet ob eksploziji tovornjaka s strelivom ter je za tem strmoglavil. Truplo mladega angleškega pilota so vaščani Suhorja dostojno pokopali na vaškem pokopališču. Kmalu po vojni so britanske vojaške oblasti posmrtne ostanke prekopale na vojaško pokopališče v Beogradu, kjer počiva še danes. Kljub temu na Suhorju spomin na ta tragični dogodek ni nikoli povsem zamrl in prav iz vaške skupnosti je prišla pobuda, da bi se v lanskem letu, ob 75. letnici padca, postavilo spomenik. Vaščani so se obrnili na Park vojaške zgodovine, ki se veliko ukvarja prav z dediščino padlih zavezniških letal ter sodeluje tudi z britanskim veleposlaništvom. Zaradi epidemije je bila lanska okrogla obletnica sicer zamujena, zato pa so letošnje odkritje spomenika pripravili toliko bolj slovesno. Veliko podatkov ter pomoči je pri sestavljanju celotne zgodbe okrog padlega letala nudil domačin Ivan Volk, ki je znal povedati veliko podatkov, hranil dokumentacijo in si tudi veliko let prizadeval, da bi do postavitve tega spomenika dejansko prišlo. Na žalost je le nekaj dni pred otvoritvijo preminil in tako žal ni dočakal slovesnosti. Avtor spomenika je akademski kipar magister Jurij Smole, docent na Akademiji za likovno umetnost in

oblikovanje, ki se je z velikim veseljem odzval vabilu, da pomaga oblikovati načrt za postavitev spomenika. Tako lokacija kot zgodba padlega letala sta ga prevzeli do te mere, da se je sam lotil njegove izdelave. Spomenik, ki je postavljen prav na kraju tragične nesreče, je iz lokalnega peščenjaka in upodablja rep letala Spitfire. Kot slavnostna govornika na slovesnosti odkritja spomenika sta nastopila načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Robert Glavaš ter namestnik veleposlanice Združenega kraljestva g. Paul Jancar. Britansko vojsko je na slovesnosti zastopal obrambni ataše podpolkovnik Christopher Day. Poseben poklon spominu nesrečnega pilota so namenili tudi letalci 15. letalskega polka Slovenske vojske, ki so s skupino letal Pilatus PC9 ob odkritju spomenika preleteli prireditveni prostor. Le nekaj dni po samem dogodku in odkritju spomenika je o sami zgodbi in o slovesnosti poročal službeni časopis Kraljevih letalskih sil – RAF News, kar dogodku in spomeniku daje dodatno težo in pomen.

Park vojaške zgodovine

DOPOLNITEV RAZSTAVE DO PEKLA IN NAZAJ

V Parku vojaške zgodovine so v ponedeljek 28. junija odprli dopolnitev razstave **DO PEKLA IN NAZAJ – zgodba padlih ameriških letal med drugo svetovno vojno na območju Slovenije.** Razstava, ki je bila odprta leta 2017, prikazuje izjemno pestro dogajanje na slovenskem nebu v drugi polovici druge svetovne vojne, ko je na območje današnje Slovenije padlo več kot 250 letal, med njimi 142 ameriških. Gre za prvo stalno muzejsko predstavitev usode teh letal in njihovih posadk ter reševanja preživelih letalcev s strani domačinov in partizanov. Razstava je v štirih letih doživela več dopolnitev glede na nova spoznanja in odkrite nove primere. Zadnja dopolnitev je rezultat sistematičnega raziskovanja zunanjega sodelavca Parka vojaške zgodovine **Aleša Bediča,** ki ga je močno prevzela tragična letalska nesreča **podporočnika Warrena Rowlanda Bosticka.** Ta je na svojem tretjem bojnem letu z letalom Republic P-47D Thunderbolt 2. aprila 1945, dober mesec pred koncem vojne, strmoglavil v bližini Babjega zoba na obronkih Jelovice. Uvodni del razstave je bil tako dopolnjen s fotografijami, dokumenti in ostanki letala 22-letnega podporočnika Bosticka ter jasnim sporočilom, da padci letal niso zgolj statistika –

gre za usodo fantov in mož, ki so se daleč od doma in svojih domačih borili za zmago svobode in demokracije. Slovesnosti v Parku vojaške zgodovine sta se udeležila **minister za obrambo mag. Matej Tonin in načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Robert Glavaš** ter visoka ameriška delegacija na čelu z odpravnico poslov na veleposlaništvu **ZDA v Sloveniji go. Susan Falatko ter poveljnico Nacionalne garde Kolorada brigadirka Laura Clellan.**

MEDNARODNI MUZEJSKI DAN

V Parku vojaške zgodovine smo letošnji mednarodni muzejski dan praznovali še posebej slovesno, saj smo v sodelovanju z Muzejem slovenske policije, pod okriljem Ministrstva za notranje zadeve odprli kar tri muzejske projekte: gostujočo razstavo »Od Godbe ljudske milice do Policijskega orkestra«, novi vitrini milice v razstavi »Pot v samostojnost« ter fotografsko razstavo »Marjan Garbajs – kronist osamosvajanja Slovenije«, ki je postavljena na Štefanovi ulici v Ljubljani. Slednja je poklon izjemnemu fotoreporterju, ki ima v svojem opusu malodane pol milijona fotografij. Med njimi je tudi okoli 1.400 posnetkov iz obdobja vojne za Slovenijo leta 1991, gospod Garbajs pa je verjetno edini fotograf, ki je celotno takratno dogajanje posnel v tehniki barvnih diapozitivov, kar ima še posebno dokumentarno vrednost.

Slavnostni govornik na slovesnosti, minister za notranje zadeve Aleš Hojs, je poudaril pomen sodelovanja Ministrstva in Parka vojaške zgodovine, ki temelji na podpisanem sporazumu v lanskem oktobru. Poleg tega pa je izrazil veliko zadovoljstvo ob dejstvu, da je v Parku svoje mesto dobila tudi slovenska milica oziroma policija ter s tem obogatila prikaz osamosvojitvenega dogajanja. Ključno vlogo pri povezovanju med Ministrstvom za notranje zadeve in Parkom vojaške zgodovine igra Muzej slovenske policije, ki ga vodi kustosinja Darinka Kolar Osvald. V nagovoru je poudarila pomen plodnega sodelovanja med obema muzejema in izmenjevanja izkušenj ter skupno predstavljanje razstav in zbirk javnosti tudi v prihodnje.

Za prijetno vzdušje so poskrbeli glasbeniki Policijskega orkestra v polni sestavi. Kakovost in prepoznavnost orkestra sta rasli vse od njegove ustanovitve leta 1948,

Direktor PVZ mag. Janko Boštjančič, minister Aleš Hojs in vodja Muzeja slovenske policije Darinka Kolar Osvald, župan Občine Pivka Robert Smrdelj in Generalni direktor policije dr. Anton Olaj; fotografija: Simon Avsec

z rojstvom države – samostojne Republike Slovenije pa je doživel poln razcvet. Orkester je bil namreč priča in tudi akter ključnih dogodkov nacionalne zgodovine pred tridesetimi leti, saj so glasbeniki igrali tako na slovesnosti ob razglasitvi samostojnosti na Trgu republike 26. junija 1991 kot tudi na slovesnosti ob odhodu zadnjega vojaka jugoslovanske armade v Kopru 26. oktobra.

Bogato zgodovino orkestra prikazuje gostujoča razstava »Od Godbe ljudske milice do Policijskega orkestra«, ki bo v naslednjih mesecih gostovala v Parku vojaške zgodovine.

Park vojaške zgodovine

PODPIS SPORAZUMA O SODELOVANJU

Dan pred Mednarodnim muzejskim dnevom, 17. maja, je bil v Parku vojaške zgodovine v Pivki podpisan sporazum o organizacijskem, strokovnem, promocijskem in tržnem sodelovanju med Muzejem novejše zgodovine Slovenije (MNZS), Narodnim muzejem Slovenije (NMS), Tehniškim muzejem Slovenije (TMS) in Parkom vojaške zgodovine (PVZ). Sporazum je plod dialoga med direktorji omenjenih ustanov: direktorjem MNZS dr. Jožetom Dežmanom, direktorjem NMS dr. Pavlom Carjem, direktorico TMS dr. Barbaro Juršič in direktorjem PVZ mag. Jankom Boštjančičem. Omenjeni nacionalni muzeji imajo od leta 2017 ogledne depojske prostore v Depojih državnih muzejev v kompleksu Parka vojaške zgodovine v Pivki. Iz TMS in MNZS je v oglednih depojih urejenih 25 zbirk. Depojski objekt v Pivki je v zadnjih letih postal kraj srečevanja različnih muzejskih strokovnjakov, kraj izmenjave izkušenj in dobrih praks. Sporazum, ki je bil podpisan, zato presega dogovor o sodelovanju različnih institucij na isti lokaciji, ampak je zaveza k poglobljenemu sodelovanju med štirimi muzeji, ki naj bi omogočila čim večjo dostopnost dediščine, pa tudi s skupno promocijo in povezovanjem trženjskih aktivnosti čim lažje in hitrejše okrevanje po koncu epidemije.

Foto: Sašo Kovačič, MNZS

TRIO KRAŠKIH ZNAMENITOSTI

Pred petimi leti, 12. maja 2016, smo trije turistični ponudniki s kraškega območja: Kobilarna Lipica, Park Škocjanske jame in Park vojaške zgodovine podpisali sporazum o sodelovanju. Sodelovanje je bilo uspešno, saj smo vsi trije ponudniki beležili rast števila obiskovalcev, izvedli nekaj skupnih promocijskih akcij in se skupaj pojavili na nekaterih turističnih borzah in sejmih, obenem smo si zadali tudi promocijo znamke Trio kraških znamenitosti.

Po lanskem letu, ko je kriza, ki jo je povzročila epidemija koronavirusa, zelo vplivala na delovanje in obisk vseh treh znamenitosti, smo se ponovno odločili, da je povezovanje ena od pomembnejših prioritet, da lahko izidemo iz krize močnejši. V lanskem letu smo sporazum nadgradili, eden od rezultatov sodelovanja, ki so ga obiskovalci lahko koristili, je bil dvig popusta na ceno vstopnice, ki ga partnerji priznavamo obiskovalcem, ki pridejo na obisk z manj kot tri mesece staro vstopnico drugega partnerja, in sicer iz prvotnih 15 % na 25 % v letu 2020.

V letošnjem letu smo se odločili, da ta popust, torej 25 %, obdržimo še vse do konca leta 2021. S tem bi želeli še povečati dostopnost znamenitosti oz. dediščine, ki jo upravljamo, in še dodatno povabiti domače goste, da obiščejo naše območje, pri nas tudi prespijo in raziskujejo ter okušajo vse lepote in okuse naše krajine.

Novosti, ki pričakujejo obiskovalce

V Parku Škocjanske jame je letos slovesno leto, saj obeležujejo 35 let od vpisa na seznam svetovne dediščine UNESCO in 25 let od ustanovitve parka. Ob tej priložnosti je bil oblikovan nov turistični produkt, gre za posebno doživetje vodenega ogleda Škocjanskih jam in parka, produkt je namenjenem manjšim skupinam.

Park vojaške zgodovine Pivka v letošnjem letu obeležuje 15. obletnico svojega nastanka. Osrednja pozornost v muzejskem programu pa bo namenjena obeleževanju 30. obletnice samostojne Slovenije, v sklopu česar bo dopolnjena tudi nosilna razstava Pot v samostojnost, ki je posvečena osamosvojitvenem obdobju. Pomembna novost v letošnjem letu je tudi nov simulator letenja Spitfire, ki nadgrajuje bogato doživljajsko ponudbo Parka vojaške zgodovine.

V Kobilarni Lipica, kjer si lahko obiskovalci v sončnih pomladnih dneh ogledajo prva letošnja žrebeta in se podajo na doživetje posestva z novo mobilno aplikacijo, se bliža tudi odprtje prenovljenega hotela Maestoso, ki je predvideno poleti.

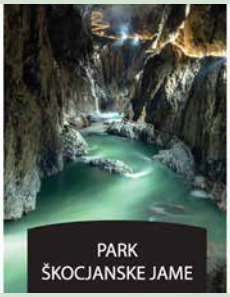

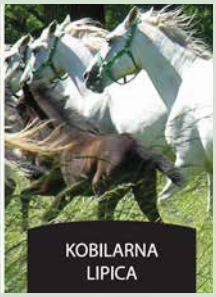

GOSTITELJI STROKOVNEGA POSVETA

V okviru evropskega projekta Arheološke e-krajine Podonavja je v Parku vojaške zgodovine v maju potekal strokovni posvet na temo priprave rekonstrukcij in digitalizacije kulturne dediščine. Na omenjenem projektu sodeluje 12 partnerskih institucij, iz Slovenije Zavod za varstvo kulturne dediščine in Narodni muzej Slovenije. Na povabilo slednjega je Park vojaške zgodovine sprejel vlogo pridruženega partnerja in se vključil v izvajanje projektnih aktivnosti. Ena od teh je tudi organizacija strokovnih posvetov in delavnic, imenovanih »Creative labs and hubs«. Na njih sodelujejo strokovnjaki iz različnih področij (arheologija, zgodovina, informatika …) in skušajo poiskati kreativne rešitve v zvezi s pripravljanjem rekonstrukcij, simulacij in digitalizacij kulturne dediščine. Udeleženci posveta so si zato ogledali muzejske zbirke in razstave Parka s poudarkom na spoznavanju obeh simulatorjev letenja – Spitfire in MiG-21.

Park vojaške zgodovine

SPOZNAJTE NAŠA ČUDOVITA PRESIHAJOČA JEZERA

ALI STE VEDELI, KAKO SE POLNI MALO ZAGORSKO JEZERO?

Malo Zagorsko jezero leži na obrobju terase ob reki Pivki med naseljema Zagorje in Drskovče. Dno jezera je v isti višini kot struga reke Pivke. Osrednji del dna ovalne jezerske kotanje s tremi plitvimi kotanjami obdaja nekoliko višji, robni del dna z ledinami. V vznožju vzhodnega pobočja jezerske kotanje leži izvirna kotanja s kamnitim obodom, iz katere vodita dve kratki, z mahom porasli kamniti strugici, ki obdajata kamnit otoček. V vznožju strugic se potok razlije na široko po tleh med grmovjem in drevjem, nato pa teče v plitvi travnati strugi v višjem, robnem delu dna jezerske kotanje. Struga je rahlo vijugasta; zadnja vijuga doseže jameč ledine, ki sicer poteka vzporedno s strugo.

Izvirna kotanja

Potok v jezero

Ob polnjenju Malega Zagorskega jezera se pojavijo luže v plitvih kotanjah v osrednjem delu dna. Jezerce nastane s spojitvijo luž. Ob redni večji ojezeritvi jezero narašča po potoku, dokler ga ne poplavi. Ob veliki ojezeritvi jezero zalije vzhodni, robni del dna ob potoku, kjer so se zajedale luže iz jezera po jamčih med ledinami. Ob zelo veliki ojezeritvi je ojezerjeno celotno dno jezerske kotanje, razen severozahodnega obrobja. Tedaj jezero doseže izvirna kraka pod izvirno kotanjo. Ob izjemno veliki ojezeritvi je zalito tudi vznožje pobočij jezerske kotanje in nižji, končni del njene stranske kotanje na jugu.

Jezerce v kotanji Malega Zagorskega jezera

Malo Zagorsko jezero (ob izjemno veliki ojezeritvi februarja 2014)

Tina Kirn

KRATKI FILMI O PIVŠKIH JEZERIH

V okviru projekta Interaktivni turizem za vse je bilo v preteklih dveh letih v Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera posnetih več video vsebin.

V projektu je sodelovalo kar šest lokalnih akcijskih skupin. Glavni film o Pivških presihajočih jezerih v vseh letnih časih, ob vseh urah dneva, pa je dolg 10 minut, posnel ga je Marjan Krebelj, glasbo zanj pa je napisal Tomaž Rous. Premierno je bil nabor videoposnetkov o našem čudovitem krajinskem parku javnosti predstavljen ob letošnjem svetovnem dnevu vode.

DKH

Iščeš zaklad?
Pri nas ga najde čisto vsak.
Pač 50 ha (ha!) ne moreš skrit'.
Jih moraš pa kljub temu prej odkrit' ...
Naš zaklad je dragocen, v vsakem letnem času kaže drugačen ten.
In še posebej blesti, ko ga sploh ni.
Kar se pogosto zgodi.
Ampak brez skrbi, naj te jezero ne jezi. Kajti jezero vedno je, le vode včasih ni, ker v podzemlju spi.
Zato se zdaj na pot podaj - in pridi še kdaj, spreminjajoče obraze jezera spoznaj.

Brezplačna navodila za lov na jezero dobite v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer, Slovenska vas 10.

Dolžina poti v obe smeri: 4,5 km
Trajanje: min 1,5 ure

SPOMLADANSKI POHOD MED PIVŠKIMI PRESIHAJOČIMI JEZERI

Kako radi se podamo v naravo v naši okolici, je znova potrdil organiziran spomladanski pohod med pivškimi jezeri, ki so se ga zadnji majski dan udeležili številni pohodniki vseh starosti.

Sonce, malo oblakov, ravno dovolj toplo, vse zeleno in cvetoče, v jezerih voda in predvsem ljudje dobre volje od vsepovsod so ustvarili prelep pomladni dan. Dokaz, da je v naravi vedno lepo in prijetno so tudi fotografije …

Krajinski park pivška presihajoča jezera

BIOTSKA PESTROST V NAŠI OKOLICI OČARALA STROKOVNJAKE

Letošnji dogodek proučevanja biotske pestrosti izbranega območja – 5. BioBlitz Slovenija – je med 3. in 13. junijem potekal na širšem območju Petelinjskega jezera v Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera. Preko 90 strokovnjakov za posamezne skupine živali, rastlin in gliv je deset dni preučevalo tukajšnje organizme.

Bioblitz je prireditev, katere osrednji cilj je zbrati čim večje število znanstvenikov, terenskih biologov in ljubiteljev narave, ki raziščejo biotsko raznovrstnost izbranega manjšega območja ter svoje rezultate predstavijo javnosti. S tem izboljšajo znanje o biotski pestrosti območja, hkrati pa ima tak dogodek običajno večjo medijsko odmevnost kot vsakdanje terensko delo sistematskih biologov, s čimer želijo prireditelji izboljšati zavedanje lokalne ter širše javnosti o pestrosti njihovega okolja. Podobne akcije imajo biologi tudi drugod po svetu in v čast nam je, da je postal tudi Krajinski park Pivška presihajoča jezera del te zgodbe.

Foto: Ester Premate

Med raziskovalci so bile tudi speleobiologinje iz SubBio Lab, ki so v Trnjski jami vzorčile kopenske in vodne jamske nevretenčarje.

Vir: Bioblitz Slovenija

PODPIS POGODBE O SOFINANCIRANJU PROJEKTA ZA IZBOLJŠANJE HABITATOV PIVŠKIH PRESIHAJOČIH JEZER

Minister za okolje in prostor mag. Andrej Vizjak in župan Občine Pivka Robert Smrdelj sta 2. julija podpisala pogodbo o sofinanciranju projekta Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera (PIVKA.KRAS.PRESIHA).

Projekt, vreden skoraj 3 milijone evrov, sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (80%) in Republika Slovenija (20%). Partnerji v projektu so poleg Občine Pivka, ki je vodilni partner, še Zavod RS za varstvo narave, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod in Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem. Projekt bo predvidoma trajal do konca septembra 2023. Uspešna kandidatura Krajinskega parka Pivška Presihajoča jezera je dokaz, da je varstvo narave pomembna razvojna vsebina vsake lokalne skupnosti. Z dobrim sodelovanjem med strokovnimi institucijami na državni ravni in lokalno skupnostjo so zastavljeni cilji na področju ohranjanja narave in upravljanja območij Natura 2000 lažje dosegljivi. Zavarovana območja, ki so jih ustanovile lokalne skupnosti, na ta način še dodatno pridobivajo na pomenu. Projekt je namreč usmerjen v izboljšanje stanja presihajočih jezer in vzhodnih submediteranskih suhih travišč ter šestih kvalifikacijskih vrst Nature 2000. S prilagojeno košnjo in pašo ter drugimi kmetijskimi ukrepi bomo ohranili in izboljšali travnike v jezerskih kotanjah in na kraških tleh pobočij, ki jih obdajajo. S prilagojeno košnjo se usmerjamo v varstvo metuljev strašničinega mravljiščarja in travniškega postavneža, ptic hribski škrjanec in pisana penica, z obnovo obstoječih ali zgraditvijo novih kalov dvoživke veliki pupek in z ureditvijo kotišč pa v varstvo netopirja malega podkovnjaka. S projektnimi aktivnostmi želimo spodbujati kmetijske prakse, ki so pomembne za ohranjanje ekstenzivne kulturne krajine, ter vzpostaviti primerno upravljanje na najpomembnejših območjih z vidika ohranjanja narave. Z načinom kmetovanja, ki varuje na primer travniškega

postavneža ali pupka, ne varujemo le teh dveh vrst, pač pa zagotavljamo primeren življenjski prostor še neštetim drugim bitjem in tako biotsko pestrost tega območja ohranjamo zanamcem. Občina Pivka bo odkupila nekatera naravovarstveno najpomembnejša kmetijska zemljišča, na katerih bo vzpostavila primerno upravljanje, na primer prilagojeno košnjo in odstranjevanje invazivnih vrst. S kmetovalci, ki bodo pripravljeni vključiti se v projekt, pa bo za vzpostavitev primernega upravljanja (prilagojena košnja ali paša) na njihovih zemljiščih sklenila pogodbeno razmerje. Z izvajanjem projektnih aktivnosti želimo reševati tudi probleme naše lokalne skupnosti, ki so povezani z ohranjanjem narave. V okviru projekta bomo sanirali eno najbolj onesnaženih jam v Sloveniji, Ravnico pri Jurščah, in s tem zavarovali podtalnico oziroma pitno vodo. Krajinski park Pivška presihajoča jezera in Ekomuzej postajata vse bolj obiskani točki Notranjsko-primorske regije, zato bomo del denarja namenili infrastrukturi za obiskovalce.

Projekt Izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera je finančni vir in orodje za nadaljnje korake pri ohranjanju naše kulturne krajine in s tem identitete našega prostora. Kako ga bomo znali izkoristili je odvisno predvsem od nas vseh.

Krajinski park pivška presihajoča jezera

DINA, Center o velikih zvereh, bo odprl svoja vrata

v ponedeljek, 2. avgusta 2021, ob 16.30,

po koncu mednarodne zaključne konference projekta Carnivora Dinarica, ki bo od 9.00 potekala v kinodvorani Krpanovega doma.

Oba dogodka bosta potekala **v živo v Krpanovem domu in prek spleta.**

Možnost udeležbe bo odvisna od tedaj veljavnega odloka o začasnih ukrepih za zmanjšanje možnosti okužbe in širjenja okužbe z virusom, sicer pa vsi vljudno vabljeni!

PROJEKT »BITI NA KONJU« ZA OTROKE S TEŽAVAMI IN MANJ PRILOŽNOSTMI

Z novim projektom Biti na konju bodo otrokom iz socialno šibkih družin in otrokom z različnimi težavami na območju občin Pivka, Ilirska Bistrica in Postojna približali konje in jahanje. V projektu bodo združili svoja znanja in izkušnje Zavod Konji na bregu iz Šembij, **Srečna kmetija, Uroš Lipanje iz Trnja, Terapevtsko-konjeniški zavod Olsen iz Zagorja, Konjeniški klub Postojna, Osnovna šola Pivka in RRA Zeleni kras.**

Z različnimi aktivnostmi, od krožka za delo s konji, izobraževalno slikanico, obiskom Konjeniškega kluba Postojna in kmetije s konji, vodenimi sprehodi s konji v naravi ter skupinskimi terapijami bodo partnerji konje in jahanje približali otrokom in mladim, ki imajo gibalne ali socialno-vedenjske težave. S 360 stopinjskimi posnetki jahanja v naravnem okolju bo gibalno oviranim omogočena tudi virtualna izkušnja jahanja. Kljub omejitvam zaradi korone so v spomladanskih mesecih z učenci prve triade OŠ Pivka uspešno izpeljali krožek. Najprej je več kot 50 otrok s pomočjo izobraževalne slikanice in kratkih filmov na daljavo osvajalo teorijo o konjih, nato pa so v Konjeniškem klubu Postojna in na Srečni kmetiji v Trnju konje in delo s konji spoznavali še v živo. Odziv je bil izjemen. Partnerji so doslej izvedli še druge aktivnosti. Nabavili so opremo, ki bo v pomoč gibalno oviranim pri jahanju. Zavod Olsen je kot novost na ravni Slovenije razvil štiri programe skupinskih terapij, namenjene otrokom s kognitivnimi, socialnimi, vedenjskimi težavami oz. težavami na področju samozavesti, samozaupanja, introvertiranosti ipd. ter pričel s pilotnim izvajanjem. Nastali so različni 360 stopinjski posnetki jahanja na več lokacijah, med drugim pri Petelinjskem jezeru, gradu Kalc in gradu Prem.

FOTO: Dejan Damiš

Snemanje 360 stopinjskega posnetka jahanja

Projekt Biti na konju je obenem odziv na aktualne razmere v družbi, saj se povečuje povpraševanje po različnih storitvah s konji, ki imajo zdravstvene oziroma terapevtske učinke in storitvah s konji za osebe s posebnimi potrebami. Operacija »Oblikovanje novega produkta – biti na konju« je sofinancirana iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Izbrana je bila na 5. javnem pozivu za sofinanciranje operacij SLR iz EKSRP, ki ga je objavil LAS Med Snežnikom in Nanosom.

RRA Zeleni kras

VODENA KOLESARSKA TURA PO POTI GRADOV

Občina Pivka, eden od projektnih partnerjev čezmejnega strateškega projekta Interreg Italia-Slovenija MerlinCV, je tudi v letošnjem letu organizirala vodeno kolesarsko turo po Poti gradov. Gre za tematsko kolesarsko pot na Pivškem, ki je bila urejena v okviru projekta, po njej pa je bilo že v jeseni lansko leto organizirano prvo kolesarjenje.

Letošnja tura je potekala v nedeljo, 27. junija, vodil pa jo je Tomaž Penko, lokalni fotograf in kolesarski vodnik podjetja Bike Slovenia.

Izpred Parka vojaške zgodovine so se udeleženci odpeljali skozi kamnoseško vas Kal do dvorca Ravne, prve točke grajske dediščine na Poti gradov. Dvorec Ravne ali kot mu domačini pravijo – Rovne, je bil zgrajen v 16. stoletju na razvalinah ravenskega gradu, ki je bil v zgodovini izpričan že leta 1313. Bil je v lasti različnih plemiških rodbin – Raunach, De Leo, Hohenwart in Marenzi. Od dvorca je pot vodila kolesarje do turistične vasi Narin, nato pa so se vzpeli na Šilentabor, drugo pomembno točko dediščine gradov na Pivškem.

Na Šilentabru (751 m) so plemiči Raunachi iz bližnjega dvorca Ravne v 15. stoletju zgradili grad, ki je skupaj s protiturškim taborom predstavljal največji utrjeni kompleks na Slovenskem. Danes se je za gradom izgubila vsaka sled, obiskovalce pa šilentaborski greben še vedno navdušuje z izjemnimi razgledi. S Šilentabra so se udeleženci ture spustili mimo cerkvice sv. Martina na Ilirskobistriško do vasi Podtabor, ki leži pod prepadno steno, v kateri je nekoč stala utrdba, ki jo je omenjal že Valvasor. Vodnik je v zaključnem delu udeležence popeljal po gozdnih poteh do okrepčevalnice »Črne njive«, kjer

Foto: Bike Slovenija

je bila za vse pripravljena malica. Poleg tega je bil za kolesarje organiziran tudi prevoz nazaj na izhodišče v Parku vojaške zgodovine.

Kolesarska tura, ki jo je Občina Pivka v okviru projekta MerlinCV organizirala skupaj s podjetjem Bike Slovenia, pa je bila vpeta tudi v širše dogajanje poimenovano »Praznujte z nami«, ki ga tradicionalno organizira Park vojaške zgodovine Pivka in je namenjeno obeleževanju državnega praznika (25. junij). Želja Občine Pivka je, da se bo organizacija vodenih kolesarskih tur po Poti gradov nadaljevala, sama tematska pot pa nadgrajevala in na Pivško privabljala še več ljubiteljev narave, izvrstne kulinarike in pustolovščin.

Ana Čič

EKO DEGUSTACIJSKA POT IN KRATKA DOBAVNA VERIGA

Z začetkom marca letos se je uspešno začel projekt, s katerim so se med seboj povezali trije ekološki kmetovalci, ki bodo s predstavitvami svoje dejavnosti in degustacijskimi delavnicami organiziranim skupinam nudili oglede in nakup njihovih lokalnih ekoloških proizvodov. V projekt so tako vključeni ekološki čebelar Tadej Smrdel in ekološki kozjerejec in sirar Grega Česnik iz občine Pivka ter Denis Iskra iz občine Ilirska Bistrica, ki se na kmetiji ukvarja z žganjekuho in izdeluje brinjevec in brinjevo olje. V to inovativno partnerstvo projekta je vstopila tudi Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna, ki bo s pomočjo ostalih partnerjev pilotno vzpostavila kratko dobavno verigo za oskrbo s hrano in svojim pacientkam in porodnicam ponudila ekološki lokalni zajtrk.

Projektne aktivnosti so razdeljene v dve fazi. Prva faza je namenjena nabavi strojev in opreme, potrebne za izvedbo projekta, v drugi fazi pa se bodo osredotočili na izvedbo ozaveščevalnih in izobraževalnih delavnic ter pilotno izvedbo eko krožne poti.

Ciljne skupine projekta, ki smo ga v sodelovanju s partnerji pripravili na RRA Zeleni kras, kjer ga tudi vodimo, so predvsem šolske skupine, starejši in organizirane skupine kolesarjev in drugih obiskovalcev pilotne eko krožne degustacijske poti.

RRA Zeleni kras

KMETIJSTVO VSE BOLJ PRILJUBLJENA IZOBRAŽEVALNA VSEBINA

V okviru projekta Izobraževanje o sonaravni živinoreji in okolju, ki ga izvaja osem partnerjev (Ljudska univerza Postojna, Ljudska univerza Ilirska Bistrica, KGZ Nova Gorica ter pet partnerskih kmetij iz občin Postojna in Pivka) sta v juniju svoja vrata odprli Kmetija Kovač iz Palčja ter Družinska kmetija Sedmak z Juršč. Obiskovalce je na kmetiji privabila ljubezen do narave in živali pa tudi zanimanje za vpogled strokovnih vsebin v praksi. Obe kmetiji se namreč lahko pohvalita z velikimi pašnimi površinami, na katerih sonaravno redijo govedo, drobnico in koze. Prikaz življenja na kmetiji, delo z živalmi, skrb za pašnike, lastnosti živali in še veliko drugega so bile vsebine, ki so zanimale obiskovalce različnih profilov. Pridružili so se nam namreč kmetovalci in strokovnjaki na področju kmetijstva, pa tudi družine z otroki, ki so si svoj prosti dan popestrile z obiskom kmetije. Dneva odprtih vrat sta nedvomno dosegla svoj namen in izkazala zanimanje širše javnosti za sonaravno živinorejo in okolje, kar je tudi eden izmed ciljev projekta. Poleg tega sta se obe partnerski kmetiji odlično izkazali pri vodenju obiskovalcev in prenosu znanja, saj je izobraževalni vidik v tem primeru lahko pomembna dopolnilna dejavnost na kmetiji, kar si prizadevamo tudi v okviru vseh projektnih aktivnosti. Veseli nas navdušenje, pristnost in radovednost, ki jo v okviru našega projekta in obiskov kmetij izkazujejo raznoliki udeleženci. Predvsem pa so pri tem pomembna prizadevanja partnerskih kmetij, ki nam omogočajo priložnost, da spoznavamo pomen ohranjanja sonaravnega kmetijstva kot vira zdrave hrane, varuha okolja in naravnega bogastva.

Ljudska univerza Postojna

VRTNARSKI NASVET

ZASTIRKA NA VRTU

Poletni meseci so tu in s tem tudi daljša obdobja brez dežja, kar je za nas vrtnarje dodatna skrb in dodatno delo, saj je potrebno vrt redno zalivati. V poletnem času je zato zelo pomembna zastirka, s katero pokrijemo golo zemljo. Zastirko je vsekakor dobro uporabljati čez celo leto, ampak poleti nam pomaga v zemlji dlje časa ohranjati vlago in s tem zmanjšati količino porabljene vode za zalivanje. Poletno zastirko položimo na gredice spomladi, ko se zemlja nekoliko ogreje. Tako poleg zadrževanja vlage pomaga tudi pri dodatnem ogrevanju prsti in preprečuje rast plevela. Poznamo več različnih vrst zastirke, ki imajo svoje specifične lastnosti. Kvalitetna kompostna zastirka je ena izmed najboljših, saj lahko vanjo direktno sejemo ali sadimo, spomladi se hitro segreje zaradi svoje temne barve, vodo vpije kot spužva in drži vlago v tleh. Pogosto se uporablja tudi slama. Z njo zastiramo gredice, na katere presajamo sadike, neprimerna pa je za gredice, kjer smo sejali, saj so njeni delci pretežki in preveliki, da bi skozi uspešno vzklila semena. Je škodljivcem bolj privlačna, pod njo se radi zadržujejo voluharji in polži, ker ustvarja temno in vlažno okolje, ki jim odgovarja.

Seno in suho listje uporabljamo podobno kot slamo. Pri senu pazimo, da je bila trava pokošena pred cvetenjem, saj si v nasprotnem primeru na vrt prinesemo semena plevela. Podobno kot slamo uporabljamo tudi ovčjo volno. Vpije in drži več vode, cenimo jo tudi, ker naj bi

odvračala voluharja. Ob koncu sezone jo vdelamo v tla. Poleti imamo navadno na voljo veliko travnega odkosa, ki je primeren za zastiranje okoli plodovk in po potkah. Pazimo le, da ga ne raztrosimo preveč na debelo, ker začne gniti in plesneti. To je le nekaj zastirk, ki jih lahko izberemo za naš vrt. Preden zastremo, je dobro premisliti, kaj bomo na gredico posejali ali posadili in na podlagi tega izberemo vrsto zastirke. Vsekakor z zastirko zaščitimo tla, da niso nikoli gola, s tem pa posnemamo pogoje v naravi.

Nataša Biščak

PONOSNI SMO NA VAS, ZBRALI STE VELIKO ŠOLSKIH POTREBŠČIN!

Karitas

Po napornem, drugačnem, posebnem šolskem letu, so jih šolarji dočakali. Počitnice. Kako prijetno poboža ta beseda! Kot lep zaslužek po napornem delovnem dnevu. Sodelavke Karitas pa se že spogledujemo z jesenjo, ko bo šola spet odprla vrata in bo treba s polno torbo zvezkov in šolskih potrebščin ponovno stopiti v učilnico.

Da bo ta korak lažji in brez zadreg, je tudi letos potekala zbiralna akcija Pokloni zvezek. V njej so sodelovali otroci iz vrtca in šole. In kako so se izkazali! Zbrali so veliko šolskih potrebščin, ki jih že razdeljujemo šolarjem. Iz vrtca Košana smo prejeli 22 zvezkov. Iz vrtca Pivka, enot Mavrica in Vetrnica smo prejeli 41 zvezkov, 11 tempera barv, 2 vodene barve, 1 suhe barvice.

Iz OŠ Pivka smo prejeli 110 velikih in 11 malih zvezkov, 33 navadnih svinčnikov in 5 kompletov z več svinčniki, 26 kompletov suhih barvic, 12 lepil v stiku, 19 modrih in črnih kemičnih svinčnikov, 21 radirk in komplet več radirk v obliki lego kock, 10 kompletov flomastrov, 5 geotrikotnikov in 3 ravnila, 4 škarjice, 5 selotejpov, 4 beležke, 8 šilčkov, 3 prazne in 2 polni peresnici, 2 vrečki za telovadno opremo, 6 barvnih označevalcev, 3 nalepke za zvezke, 1 voščene barvice, 1 mapo, 1 komplet ovitkov za velike zvezke, 1 vodene barve, 1 posodo za svinčnike, 1 pobarvanko s števili, 1 play doh, 1 brisalec in škatlico z vložki za nalivno pero.

Zelo nas veseli odziv otrok, seveda tudi njihovih družin, ki so tako nesebično in radodarno pristopili k akciji. To nam daje upanje. Še znamo biti dobri in nam je mar za druge. Skupaj bomo premagali vse težave. Otroci, iskrena hvala! Starši, hvala vam za vaš trud, ki ga vlagate v vzgojo!

V skladišču Karitas imamo tudi nekaj šolskih torb, ki čakajo na nove lastnike. Razdeljujemo tudi bone, s katerimi starši lahko kupijo delovne zvezke in šolske potrebščine. No, počitnice bomo v mesecu avgustu imele tudi sodelavke Karitas, saj bo ta mesec skladišče zaprto. Vsem občanom želimo lepe, prijazne, tople poletne dni. Spočijmo si, naberimo novih moči, da bomo lahkotno zakorakali v nove čase. Hvala vam vsem, ki nas podpirate!

Župnijska Karitas Pivka

ZAHVALA

Iskrena hvala OŠ Pivka in vrtcu Pivka, enotama Mavrica in Vetrnica ter vrtcu Košana za sodelovanje v akciji Pokloni zvezek. Brez zavzetosti in srčnosti vzgojiteljic in učiteljic tovrstnih akcij ne bi bilo. Hvala vam! Hvala obema ravnateljicama, ki se vedno odzoveta klicu k dobroti. Ponovno smo spoznali, da šola ne opravlja samo izobraževalno, temveč tudi pomembno vzgojno nalogo. In svoje delo dobro opravlja! Hvala!

JEZIKOVNI KOTIČEK

Pozdravljeni!
Abeceda se bliža zadnji tretjini. Zadnjič smo ostali pri N, naučili smo se, da se ne peljemo na kolesu, ampak s kolesom. Vreme se je končno ustalilo in lahko se gibamo na svežem zraku. Poletje je tu in z njim brezskrbnost in prosti čas, zato pa sedaj dodajmo še nekaj primerov za boljše izražanje, dokler se ne odpeljemo na dopust.

O – Kratka beseda, pravzaprav predlog **»OD«** nam včasih dela težave. Ne vemo, kako bi ga pravilno umestili. Zato pogosto rečemo **»kolo od sestre«**. Kadar želimo poudariti svojino, je pravilneje, če uporabimo svojilni pridevnik: tako nastane besedna zveza **»sestrino kolo«**. Ali ni to bolj preprosto? Ča pa imamo v mislih del ali sestavino česa, lahko rečemo takole: **»predal od mize ali gumb od suknjiča«**. Pa še tale nerodnost, da koga radi vprašamo: **»Od kje si?«** Pravilno je: **»Od kod si?«**

P – Beseda **»področje«** je prepogosto uporabljena kot npr. **»Na področju šolstva, znanosti, kulture, zakonodaje …«** še bi lahko naštevali. Bolj preprosto je **»V šolstvu, v znanosti, v kulturi, v zakonodaji …«** Pa še nekaj sodobnega: **»Za preprečevanje širjenja virusa bo treba pocepiti večji del prebivalstva.« Pocepiti** je novodobni glagol, ki je nastal ob situaciji, ko želimo **cepiti** čimveč ljudi. Glagol je dvovidski in ne potrebuje predpone **»po«**, saj je vseeno, ali cepimo enega človeka ali pa dvajset tisoč. **Cepljeni** bodo in ne **pocepljeni.**

R – Kako rabimo glagole: **rabiti, uporabljati, potrebovati? Rabim ali uporabljam** nekaj, kar imam, **potrebujem** pa tisto, česar še nimam oziroma nimam v zadostni količini.

S – Zelo radi **»saniramo«** gospodarski položaj ali izgube v zdravstvu … Zakaj ne bi rekli kar **»popravili, izboljšali, uredili, odpravili, spravili v red …** Primernih glagolov je veliko, saj je slovenski jezik zelo bogat.

Š – Spet se bodo gnetli za **»šankom«**. Lepa slovenska besedna zveza je **»točilna miza«**, na katero smo kar pozabili.

T – **»Tekst«** je beseda, ki je nadvse uporabna, ali se kdaj spomnimo na besedo **»besedilo«** in jo uporabimo namesto teksta?

U – **»umivati, pomivati, prati«** - umivamo sebe, pomivamo posodo in okna, peremo umazano perilo.

V – **Vlagali** so vse napore za oživitev turizma. Bolje: **prizadevali so si, trudili so se** … Hkrati so **vodili pogovore.** Pravilno: **Pogovarjali so se o** vavčerjih. To so turistični boni.

Z – Kako se to sliši: **Ni za govoriti, za pet minut bom nazaj.** Pravilno: **Ni, da bi govoril, čez pet minut bom nazaj.** Vi ste **zadolženi za** … Pravilno: Vi ste **odgovorni za** … pa še ta **»večna napaka« Z otroci** smo šli na izlet. Pravilno: **Z otroki** …

Ž – Pa naj bo za konec abecede še večni problem **»življenski«**.

Zapomnimo si, da je pravilno zapisati **»življenjski«**. Navsezadnje je naša življenjska doba vse daljša. Težav v jeziku bo še vedno veliko, a če kakšno odpravimo, bomo tudi sami prispevali nekaj k boljšemu jeziku.

Vsem bralcem Pivškega lista želim vesele počitnice, toplega sonca, svežega zraka, vse te jezikovne zanke pa naj bodo samo kot dobronameren nasvet, ki naj vas spodbuja k bogatenju vsakodnevnega izražanja.

(Vir: Janez Sršen, Jezik naš vsakdanji, 1998)
Irena Margon

MED NAŠIMI NAJMLAJŠIMI

Z IGRO DO PRVIH TURISTIČNIH KORAKOV
Moj kraj, moj "chef"

Letos smo z Lunicami sodelovali v projektu, ki ga je pripravila Turistična zveza Slovenije, in sicer na temo turizma pri najmlajših. Namen projekta je v prvi vrsti ozavestiti otroke, da lahko skupaj sodelujemo z lokalnim okoljem in da lahko tudi sami pripravljajo hrano, ki je lokalna, ki je okusna in je navsezadnje to njihova lastna jed, izdelek. Projekta smo se lotili že jeseni, vendar nam je načrte prekrižal virus in ponovno zaprtje vrtca. Sprva načrtovano kulinarično doživetje z jabolki smo zamenjali z jagodo, ker jih imajo otroci radi in ker njihovo rast lahko opazujemo na našem šolskem vrtičku, nato pa smo se dogovorili z eno izmed lokalnih gostiln iz Gornje Košane, da nam bodo pomagali pri načrtovanju, pripravi in izvedbi jedi in z nami sodelovali. Tako je nastala ideja o palačinkah z jagodnim nadevom, ki bodo okusne, lokalne in hkrati naše, nekaj posebnega. Pred samo pripravo smo si z otroki ogledali šolski vrtiček, kjer so ravno sadili jagode in se pogovorili o postopku in čakanju nanje. Lastnico lokalne gostilne smo prosili, če bi nam lahko pomagala in nam pripravila posnetek, kako speči prave palačinke z jagodnim nadevom. Počakali smo na posnetek, si ga ogledali, se pogovorili, nato pa smo palačinke pripravili in spekli tudi mi, v skupini, s pomočjo

vzgojiteljic. Pri tem smo skrbeli za varnost in pri sami peki držali varnostno razdaljo. Nastala je ideja, da bi takšne dejavnosti izvajali redno in da bi pri tem vključili starše, druge zaposlene, skupine otrok iz drugih vrtcev in tako dalje. Vse skupaj je v načrtu za naslednji projekt naslednje šolsko leto.

Vrtec Košana

NA KMETIJI

Nasmejanih obrazov in oblečeni v delovne obleke se je skupina Kamenčki v juniju odpravila na kmetijo Slavec v Knežaku.

Veselili smo se tudi vožnje z avtobusom, ki je bila za mnoge edinstveno in nepozabno doživetje. V Knežaku nas je prijazno sprejel kmet Gregor in nas popeljal na voden ogled. Najprej smo se ustavili pri kokoškah, ki so že nestrpno čakale, da gredo iz velikega kokošnjaka na kolesih na prosto. Šteli smo jih in šteli, a jih nismo mogli prešteti. Sledila je osvežitev s kozarcem domačega soka in uživanje med kozami, ovčkami in osličkom Izijem. Prijazne živali smo hranili, božali, spoznali njihove mladičke … Pozabili pa nismo niti raziskovati novega okolja. Z vso delovno vnemo smo kmetu Gregorju pospravili vse odvečne veje na pašniku in zaključili nepozaben izlet s kotaljenjem po travniku.

Vrtec Pivka

NOČ V VRTCU

V maju smo otroci iz vrtca Pivka skupina GUMBKI preživeli noč v vrtcu. Otroci so prišli ob 19. uri v vrtec in prinesli s seboj spalno vrečo in veliko dobre volje. Najprej smo imeli sprehod po Pivki in igro na igrišču. Sledila je večerja, najzanimivejši del pa je bil ples v pižamah s svetilkami. Da smo se umirili, smo si pred spanjem ogledali še risanko. Ura je bila že pozna, ko smo se polni pričakovanja »stlačili« vsak v svojo spalno vrečo. Zjutraj, ko smo se zbudili, so otroci povedali, da so zelo uživali in bili nad nočjo navdušeni, me vzgojiteljice pa seveda tudi.

Vrtec Pivka

VODNA ZABAVA

Pred odhodom na počitnice smo si v skupini Kamenčki priredili vodno zabavo. Takoj po zajtrku so se preoblekli v kopalke, vzeli brisače, prižgali zvočnik in odhiteli na »KAMENČKOVO PLAŽO«.

Sončen dan smo seveda dobro izkoristili. Najprej smo se kopali, igrali z vodo, se špricali z vodnimi pištolami in se sončili. Nato smo se umaknili v senco in se obmetavali z vodnimi balončki. Čisto na koncu pa smo se posladkali s sladoledom. Bilo je zelo zabavno.

Vrtec Pivka

ŽUPAN SPREJEL NAJBOLJŠE UČENCE, KI SO ZAKLJUČILI DEVETLETKO

Ob zaključku šolskega leta je župan Občine Pivka Robert Smrdelj sprejel učence Osnovne šole Košana in Osnovne šole Pivka, ki so bili vsa leta osnovnega šolanja nadpovprečno uspešni.

Devetošolci, ki bodo jeseni prestopili prag srednje šole, so z županom poklepetali o poteku nenavadne izkušnje šolanja od doma, svojih načrtih za prihodnost, za študij in delo ter seveda o tem, kaj bodo počeli v počitnicah. Župan je učencem čestital in jim zaželel vse najboljše v nadaljnjem šolanju in bodočem poklicu. Letos je osnovno šolo zaključil letnik 2006. V Košani se je poslovilo 9 učencev, v Pivki pa 48. Med temi so si posebne čestitke župana in simbolično darilo zaslužili Tajda Dolgan, Lara Psener in Urban Zadnik iz Osnovne šole Košana ter 9 učencev iz Osnovne šole Pivka;

iz 9. a Adrian Gal Del Piero, Nuša Kobal, Maj Lipanje, Tea Lutar in Kaja Rotar, iz 9. b pa Neli Avsec, Brina Cej, Nika Kaluža in Veronika Marc. Vsem iskreno čestitamo in želimo karseda sproščene počitnice!

Občina Pivka

OSNOVNA ŠOLA KOŠANA

PRIZNANJE DIAMANTNI KENGURU

Priznanje Diamantni Kenguru je letos prejelo na državni ravni samo 254 učencev. Med njimi je tudi naša učenka Tajda Dolgan, ki je v vseh devetih letih šolanja na OŠ Košana osvojila bronasta Vegova priznanja in je s tem osvojila priznanje Diamantni Kenguru.

PRVOŠOLCI IN NJIHOVA KNJIGA MARTIN KRPAN NA KOLESU

Prvošolci na OŠ Košana so skozi vse leto z zanimanjem srkali različna znanja skozi različne motivacijske igre, skozi pripovedovanja, prikaze … Zanimivosti svoje ožje domovine – občine so prikazali tudi s pisanjem in likovnim ustvarjanjem in tako je nastala zanimiva domišljijska zgodba z naslovom Martin Krpan na kolesu, ki so jo vezali in nastala je njihova prva skupna knjiga. In kakšna je vsebina? V teh težkih korona časih se je spet oglasil Martin Krpan v naših krajih in razmišljal, kako bi z domačini odgnali virus. Pivčane je povabil na potep s kolesi, saj je opazil, da imajo kar nekaj kolesarskih poti. Skupaj so šli na Tabor. Košance in okoličane je povabil na Vremščico in s smehom in pripovedovanjem vicev so uspešno preganjali virus. Vaščane Drskovč, Klenika, Petelinj je popeljal do presihajočih jezer. Martin Krpan pa je šel tudi na obisk do domačih čebelarjev in oni so naredili medeni pripravek, ki so ga ljudje popili in so bili bolj odporni. Še več, v Pivki Delamaris so zaposleni Martinu Krpanu predstavili recept za izdelavo Njami pripravka in ko so ga začeli ljudje uživati, so preprečili, da so zbolevali. Tudi župan pivške občine je bil zelo vesel, da so premagali virus. Tako je na Kalcu pripravil piknik za vse občane. Vsi skupaj so bili veseli. Ta

knjiga je bila poslana na Občino Pivka 9. maja, ko občina praznuje! Prvošolci so na svojo knjigo zelo ponosni, ob njenem ustvarjanju pa so spoznali veliko zanimivega in poučnega o svoji okolici, v kateri živijo. Tudi sicer so zelo radi ustvarjali različne likovne izdelke in tako so bili nagrajeni na številnih natečajih. Iskrene čestitke!

VALETA 2021

Valeta je pomemben dogodek v življenju devetošolcev. A generacija 2020/21, ki zaključuje osnovno šolo, nima povsod sreče. Na marsikateri šoli so ali bodo organizirali valeto brez staršev, brez končnega izleta. Ker smo letos imeli le 9 devetošolcev in nam je bilo vreme zelo naklonjeno, smo pripravili slavnostno prireditev tako za starše, njihove brate in sestre ter za vse delavce zunaj pred šolo na lepo pripravljenem prireditvenem prostoru. Najprej so se predstavili devetošolci, nato pa so izrazili svoje talente, se zahvalili tako staršem kot tudi vsem delavcem šole. Vsi skupaj smo ponosno opazovali, kako dostojanstveno so se poslovili od šole in izrazili hvaležnost za vse, kar so jim dali starši in šola. S svojim govorom jih je nagovorila tudi ga. ravnateljica Neva Brce in njihova razredničarka ga. Antonija Tomšič. Najboljšim učencem »zlatim odličnjakom« za vseh devet let šolanja je bila v imenu šole podeljena knjižna nagrada, učitelji mentorji pa so podelili tudi pohvale in priznanja. Ogledali smo si tudi posnetek devetošolcev skozi njihovo odraščanje in utrinke

šolanja pri nas. Za vse udeležence je bila lepo pripravljena pogostitev s presenečenjem šole, ki je devetošolce počastila s torto v upanju, da jim bo valeta ostala v lepem spominu.

Osnovna šola Košana

OSNOVNA ŠOLA PIVKA

TOKRAT KONCERT V ŽIVO

V okviru projekta SKUM, ki na naši šoli poteka že četrto leto, sta nas v času dela na daljavo preko aplikacije Zoom dvakrat ,,obiskala" operni pevec Jure Počkaj in dirigentka ter pianistka Mojca Lavrenčič. Zelo smo si želeli, da bi glasbenika lahko slišali tudi ,,v živo" in v sredo, 2. junija, se je to res zgodilo.

Koncert z naslovom Opera v romantiki je potekal v na novo prenovljeni dvorani Krpanovega doma. Učenci 8. razredov so izdelali dekoracijo, dve učenki pa sta prireditev povezovali. V prvem delu sta nam glasbenika predstavila operne odlomke skladateljev Verdija, Rossinija in Wagnerja, drugi del pa je bil posvečen Vilharjevi Jamski Ivanki. Koncerta se je udeležila tudi dr. Branka Rotar Pance, koordinatorica za področje glasbe v projektu SKUM, ki je skupaj z nami po dolgem času uživala v živi glasbi.

SPREJEM PRI PREDSEDNIKU DRŽAVE

Učenci sedmih, osmih in devetih razredov so v okviru zgodovinskega krožka sodelovali pri izdelavi zgodovinske raziskovalne naloge v okviru programa Mladi raziskovalci zgodovine, ki ga organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije. Letošnja tema raziskovalne naloge je bila Osamosvajanje Slovenije in dogajanje v mojem kraju. Program Mladi raziskovalci zgodovine je tokrat potekal pod pokroviteljstvom predsednika države. Tako sta se v torek, 22. junija, dve učenki sedmega razreda ter mentorici udeležili sprejema pri predsedniku države Borutu Pahorju v vili Podrožnik v Ljubljani. Učenci so za izdelano zgodovinsko raziskovalno nalogo prejeli zlato priznanje. Čestitke!

SLOVO DEVETOŠOLCEV

Poslovila se je generacija učencev, rojenih 2006 (šolski prag je prestopila leta 2012). Valeta se je letos odvijala v dvorani Krpanovega doma. Na zaključnem dogodku so se devetošolci poslovili od osnovnošolskega življenja in učiteljev, ki so jih vseh devet let bogatili z znanjem in izkušnjami. V programu, ki so ga pripravili z razredničarkama, so se zazrli v preteklost in se spomnili svojih prvih korakov ob prestopu šolskega praga ter obudili spomine na skupne trenutke, ki bodo za vedno ostali v njihovih srcih. Oba deveta razreda sta se staršem in učiteljem predstavila tudi s krajšima filmoma, ki so ju učenci posneli in oblikovali sami. Program so obogatili še s številnimi glasbenimi točkami – z vedrimi pesmimi in zvoki veselih harmonik, kitar in trobente. V osrednjem delu prireditve sta ravnateljica Alenka Tomšič in knjižničarka najuspešnejšim učencem in pridnim bralcem

podelili priznanja ter knjižne nagrade. Našim devetošolcem ob zaključku osnovnošolske poti iskreno čestitamo in želimo lepe počitnice ter veliko uspeha na novih poteh!

Osnovna šola Pivka

PRVIČ NA FESTIVALU FLL JUNIOR V CELJU

FLL Junior festivala se je naša šola udeležila prvič, saj smo šele začeli s tem projektom. Poteka pod okriljem FIRST LEGO Liga Junior Slovenija in je priznan na mednarodni ravni. FLL Junior je festival, kjer učenci pokažejo, kaj so se naučili. Pripravili so tudi model, ki so ga naredili iz lego kock in ga sprogramirali s programom WeDo. 2.0. Letos je bil obarvan s temo 1, 2. 3 …Gibajmo se! Festival je potekal v Celju, v Tehno Parku, 19.6.2021, na njem so se predstavile številne osnovne šole iz celotne Slovenije.

Ekipo KOCKARJI sestavlja sedem članov, ob strani jim stoji mentorica in razredničarka mag. Nadja Černetič.
»Ker se je letošnja tema vrtela k spodbujanju ljudi h gibanju, smo naš model ustvarili tako, da bi spodbudili ljudi v Pivki h gibanju na prostem. V ta namen smo zgradili model Športnih nebes v Pivki. Pivčani smo znani po odličnih športnih dosežkih in ljubezni do športa, še posebej otroci ga imamo radi. V športnih nebesih je bazen za otroke in tudi kotiček za sproščanje, ki je namenjen odraslim. Za resnejše športnike pa smo zgradili grad s fitnesom v nebesih, s katerega imamo lep razgled na vse športne dejavnosti, kot so: košarkarsko igrišče, plezalna stena, odbojkarsko igrišče ali igrišče za tenis, tekaška steza in steza za rolanje. Našo zelenico kosi kosilnica na daljinsko upravljanje, imamo pa tudi pometača asfaltnih površin, ki skrbi za lepo in čisto okolje. Sprogramirali smo ga, da nam sam počisti vse športne površine. Za vse tiste, ki še

posebej skrbijo za zdravje, pa je pripravljena tekalna steza, ki izmeri srčni utrip in pove, v kakšni kondiciji je tvoje telo.« Našemu gospodu županu pa sporočamo, da si po tihem želimo, da bi naša Športna nebesa postala resničnost, potem se bi otroci v Pivki res počutili, kot da smo v nebesih.

Osnovna šola Pivka

OB 30. ROJSTNEM DNEVU SLOVENIJE MLADI NE SMEJO POZABITI, DA SO TUDI EVROPEJCI

Ob tridesetem rojstnem dnevu naše države mladi ne smejo pozabiti, da pripadajo Evropski uniji. Čeprav sodi Slovenija med manjše države, je v vseh vidikih enakopravna vsem ostalim državam članicam in na to morajo biti ponosni. Temu namenu je manjša skupina pridnih učencev, ki se poleg angleščine učijo tudi nemščino, 23. 6. 2021 obiskala Hišo evropske unije v Ljubljani. Po dolgem času zaprtja zaradi COVIDA-19 je končno zopet odprla vrata za obiskovalce. Po zanimivi predstavi celotnega interaktivnega multimedijskega centra so učenci lahko sami preizkusili svoje znanje o Evropski uniji - kako delujejo institucije EU, kako vplivajo na vsakodnevno življenje v Sloveniji, o možnostih nadaljnjega izobraževanja v državah članicah preko projektov Erasmus+, kako se vključiti v Erasmusove

izobraževalne in zaposlitvene programe ter o svojih pravicah kot Evropejci. Mladi morajo biti obveščeni o možnostih, ki jih imajo oziroma jih bodo imeli na razpolago čez nekaj let, da jih bodo znali izkoristiti za svoje dobro.

Magdalena Bobek

Ljudska univerza Postojna vabi k vpisu v Osnovno šolo za odrasle

POSKRBIMO, DA BO VAŠA UČNA IZKUŠNJA PRIJETNA IN PONOVNO ŠOLANJE USPEŠNO

Svoje poletne šolske počitnice so s koncem junija začeli tudi udeleženci, ki na naši Ljudski univerzi Postojna obiskujejo Osnovno šolo za odrasle. V letošnjem šolskem letu je program uspešno zaključilo kar osem udeležencev, kar je za razliko od preteklih petih generacij, ko so šolanje v povprečju zaključili štirje udeleženci, res razveseljujoč podatek.

Predvsem zato, ker na Ljudski univerzi Postojna s tem programom že od začetka svojega obstoja uresničujemo svoje poslanstvo, in sicer pomagamo udeležencem pridobiti osnovno izobrazbo, ki je zaradi različnih dejavnikov niso uspeli pridobiti v rednem šolanju. Za mnoge pogosto samoumeven proces šolanja je za nekatere precej težavnejša izkušnja, ki pomembno vpliva tudi na

vsa druga področja življenja. Usposobljeni organizatorji izobraževanja odraslih na Ljudski univerzi Postojna smo pri tem pristna podpora in spodbuda, saj razumemo najrazličnejše profile in izkušnje udeležencev, poznamo ustrezne pristope, predvsem pa izvajamo izobraževalne aktivnosti po načelih, ki učno izkušnjo posamezniku znova približamo na način, ki mu je prijeten in spodbuden za nadaljnje usvajanje znanj. Uspehi, ki jih dosegajo naši udeleženci v okviru osnovnošolskega programa, so zaradi specifičnih zgodb in izkušenj, prav zato še bolj posebni in radostni, njihovo zadovoljstvo in pogum ob tem pa za nas čar, ki bogati naše delo. Po dostopnem arhivskem gradivu je v zadnjih tridesetih letih Osnovno šolo za odrasle pri nas uspešno zaključilo 400 posameznikov. V letošnjem letu je bilo v program Osnovne šole za odrasle, ki je sicer brezplačna, saj jo financira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, vpisanih 26 udeležencev, ki so bili vključeni v razrede od 6. do 9. Da odločitev za šolanje ni nikoli prepozna, dokazuje dejstvo, da se z učno snovjo, v okviru prilagojenega šolskega programa, uspešno kosajo tako mladostniki kot tudi polnoletni, celo starejši udeleženci. Program vsebuje enakovredne standarde znanja, kot so predpisani za redne učence, vendar se prilagaja predznanju, potrebam in zmožnostim mladostnikov in odraslih. Skuša jim omogočiti, da šolanje zaključijo v najkrajšem možnem času. Predavanja potekajo med tednom v popoldanskem času, in sicer od septembra do junija.

Letošnji vpisi v Osnovno šolo za odrasle bodo potekali konec avgusta in v začetku septembra ter nato še v februarju, kar pomeni, da je po sistemu mogoče v enem šolskem letu opraviti dva razreda. Spričevalo, pridobljeno ob koncu šolanja, je enakovredno spričevalu redne osnovne šole, kar omogoča vpis v vse programe srednješolskega izobraževanja.

Ljudska univerza Postojna

- **Bi radi dokončali osnovno šolo?**
- **Morda nato tudi nadaljevali svoje izobraževanje?**
- **Tukaj smo za vas! Obiščite nas, svetovali in pomagali vam bomo, da bo vaše šolanje prijetno.**

Več informacij:
Ljudska univerza Postojna,
Ljubljanska cesta 2, Postojna
05/721 12 80, lu-postojna@zavod-znanje.si

PIVŠKI PEVCI NA SLOVENSKEM OTROŠKEM ZBORU 2021

V začetku julija so se nadarjeni mladi slovenski pevci spet zbrali v Ljubljani na Slovenskem otroškem zboru 2021. Pod vodstvom dirigentov Damjana Močnika in Rahele Durič so pripravili jubilejni koncert ob 20 – letnici delovanja tega projektnega zbora.

V petek so zapeli v župnijski cerkvi v Cerkljah na Gorenjskem, v soboto pa v telovadnici Zavoda sv. Stanislava v Ljubljani. Med devetdesetimi pevci, ki so bili letos sprejeti v zbor, jih je kar 18 iz naše občine.

Damjana Morel

POLETJE NA JURŠČAH

Mladinska sekcija Mladi hribovci, ki deluje v okviru Kulturnega društva Juršče, je v poletnih dneh prisluhnila ideji mladih vaščanov in se zavzela za nakup in postavitev bazena na jurškem igrišču. Predstavljeni ideji je prisluhnila vaška skupnost Juršče, ki je omogočila nakup bazena. Odločili smo se za bazen z ogrodjem premera 4.88 m in 1.22 m višine vode. Za vedno čisto vodo pa skrbi profesionalna čistilna naprava z avtomatskim doziranjem. Na sončen julijski poletni vikend, je potekala postavitev, kjer so mladi ob pomoči staršev delo opravili hitro in natančno. V popoldanskih urah pa je prišel čas za težko pričakovano otvoritev "plaže" in mladi so se ob glasbi in pogostitvi v bazenu zabavali do večera. Bazen je

takoj postal središče druženja v vasi, kjer odmeva veselje in dobra volja. Mladi pa že snujejo ideje za v prihodnje. S tako zagnano ekipo lahko naredimo še marsikaj.

Marko Barle

POLETJE V PADEŽU

Preživljanje prostega časa v objemu narave je nekaj najlepšega in najboljšega, kar lahko storimo zase in za svoje otroke. Zato se nama je utrnila ideja o delavnicah za otroke, ki bi se odvijale v naši čudoviti naravi - Padežu. Prva delavnica je potekala 19.6. Ko smo se zbrali, je bilo navdušenje tako veliko, da smo kar takoj začeli s kurjenjem ognja. Nabrali smo primerno netivo, vejice in veje in pazili, da je vse skupaj suho. Otroci so ogenj poskusili zakuriti s kresilom, kar jim je bilo zelo zanimivo. Na tem ognju smo si skuhali čaj iz bezga, katerega smo nabrali v okolici. Sledilo je nabiranje in barvanje kamenčkov za igro tri v vrsto. Vsak je dobil tudi torbico, v katero je te kamenčke na koncu pospravil in jih za spomin odnesel domov. Po vsem tem delu smo postali tudi že lačni in si privoščili okusno malico. Sledil je otrokom najbolj zanimiv del - filtracija vode. Vsak je dobil svojo plastenko, ki jo je napolnil po plasteh z mivko, peskom, travo, vejicami … Skozi te plasti je nato nalil umazano vodo, ven pa je pritekla skoraj čista. Otroci so bili navdušeni nad to "čarovnijo". Ves ta čas smo skupaj skrbeli za ogenj in na koncu imeli oglje, na katerem smo si za zaključek spekli jabolka. Bila so slastna. Tako smo preživeli nepozabno dogodivščino Padežu, v odlični družbi in prelepi naravi. Imeli smo se tako lepo, da bomo to vsekakor ponovili.

Foto: Ana Polh

Naše naslednje dogodivščine, ki jih organiziramo v sodelovanju z Društvom Košanske mladine, bodo potekale 24.7. in 7.8..

Spremljajte nas na naši **facebook strani Poletje v Padežu**, kjer boste lahko svoje otroke tudi prijavili na naslednji dogodek.

Katja Morel in Nataša Biščak

MLADI HRIBOVCI IZVEDLI ČISTILNO AKCIJO

Junijsko soboto so člani mladinske skupine Mladi Hribovci, ki delujejo pod KD Juršče, izvedli delovno akcijo. Sodelovalo je kar 12 mladih. Ena skupina je prebarvala klopi in smerokaze v vasi in vaška znamenja (križe) v okolici. Druga skupina pa se je odpravila na vrh Kršičevca, kjer so na novo prelakirali smerokaze in klopi na samem vrhu hriba. Po koncu akcije je bil skupen piknik, druženje in snovanje novih projektov. Idej in pobud je ogromno. Kar pa najbolj veseli, je dejstvo, da mladina hrepeni po tovrstnih srečanjih in bo z veseljem sodelovala tudi v prihodnje.

Mladi hribovci

UREJENOST IGRIŠČ IN SMETI NA NJIH SO NAŠA SKRB

V zadnjem času je opaziti veliko smeti na obstoječih otroških in športnih površinah v Pivki. Smeti so nevarne za zdravje obiskovalcev javnih površin in predvsem ne sodijo v to okolje, ampak v za to namenjene zabojnike, ki so postavljeni v neposredni bližini le-teh. Občina Pivka se trudi, da so igrišča urejena in čista, vendar samo naša skupna skrb za čistočo lahko omogoči nemoteno in varno uporabo za vse obiskovalce. Tudi pri Društvu Mladi za Pivko se zavedamo pomembnosti čistoče in urejenosti obstoječih igrišč, zato **naprošamo vse občane, da s skupnimi močmi ohranimo naše okolje lepo in čisto.**

Mladi za Pivko

VIRUS JE ŠE VEDNO MED NAMI, CEPLJENJE GA LAHKO ZAUSTAVI

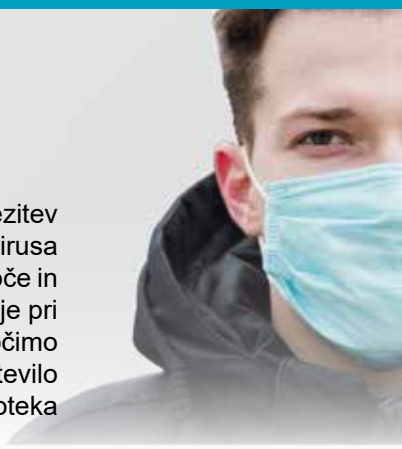

Kljub temu, da uživamo v precej brezskrbnih poletnih mesecih, ko so se tudi ukrepi za zajezitev širjenja virusa precej omilili, skrbijo napovedi in prisotnost virusa med nami. Številne različice virusa SARS-CoV-2 se namreč zelo hitro širijo po vsem svetu, določene med njimi so skrb vzbujajoče in zahtevajo takojšen odziv ter ustrezno ukrepanje. Kot izpostavljajo in pozivajo strokovnjaki, je pri tem ključnega pomena to, da se seznanimo z vsemi informacijami in prednostmi ter se odločimo za cepljenje. Cilj cepljenja je namreč na začetku predvsem zmanjšati število smrti in število hospitalizacij zaradi covida-19, izboljšati zdravje prebivalstva s preprečevanjem težkega poteka covida-19 in razbremeniti zdravstveni sistem.

Podatki o cepljenju v Primorsko-notranjski regiji

Precepljenost v občinah Postojna in Pivka (na dan 18. junij)

CEPILNI CENTER ZD POSTOJNA

Doslej smo s cepivom proti Covid-19 cepili 9.443 oseb, od tega 6.003 oseb z 2. dozo.
Na čakalni listi za cepljenje je 199 oseb.

Leta	Št. prebivalcev	Št. trenutno prijavljenih	Št. cepljenih	Odstotek prebivalcev
15 – 64	14.449	146	6.011	41,6%
60 – 64	1.538	25	934	60,7%
65 – 69	1.569	15	1.106	70,5%
70 – 74	1.162	12	984	84,7%
75 – 79	705	7	505	71,6%
80 – 84	589	6	473	80,3%
85 – 89	335	8	250	74,6%
90 – 94	150	3	87	58%
95 – 99	33	2	25	75,8%
100 +	2	/	2	100%
SKUPAJ	20.532	199	9.443	46%

Imamo veliko prijavljenih, od katerih telefonski kontakti niso pravi, zato pozivamo vse, ki še niso prejeli vabila na cepljenje in so se prijavili na cepljenje preko osebnega zdravnika, da nas kontaktirajo na tel. številko: 05 700 321; 031363448 (možnost sms-a) ali preko E-pošte: cepljenje@zd-po.si.

Vprašanja in odgovori o cepljenju

Zakaj je pomembno, da se cepimo? Ali ni dovolj, da se držimo zaščitnih ukrepov?

Samo z zaščitnimi ukrepi ni možno dovolj učinkovito preprečevati novih okužb z virusom SARS-CoV-2, zato pričakujemo, da bomo to dosegli z ustrezno precepljenostjo prebivalcev z varnimi in učinkovitimi cepivi.

Komu je cepljenje namenjeno?

Cepljenje proti covidu-19 je brezplačno in bo zagotovljeno vsem, starejšim od 12 oz. 18 let (odvisno od cepiva), ki se bodo želeli cepiti ne glede na zdravstveno zavarovanje. Cepljenje se tudi zagotovi za vse, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji in ne samo za državljane Republike Slovenije. Vrstni red cepljenja določa Nacionalna strategija cepljenja proti covidu-19, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije.

Prvi prejeti odmerki cepiva so namenjeni cepljenju najbolj ogroženih skupin – oskrbovancem in zaposlenim v domovih za starejše občane, najbolj izpostavljenim zdravstvenim delavcem, starejšim, kroničnim bolnikom in zaposlenim v kritični infrastrukturi. Ob večanju razpoložljivosti cepiv pa se cepljenje postopoma razširi na vse prebivalce.

Kako delujejo cepiva proti covidu-19?

Cepivo proti covidu-19 izzove naš imunski sistem, da ustvari ustrezno imunsko zaščito proti virusu. Z vnosom cepiva v telo vnesemo navodilo za nastanek virusne beljakovine, ki jo imunski sistem prepozna in ustvari zaščito. Ko smo naslednjič v stiku z virusom, ga imunski sistem prepozna in uniči, še preden bi povzročil bolezen covid-19.

Kako učinkovita so cepiva proti covidu-19?

Tako kot vsa cepiva, tudi cepiva proti novemu koronavirusu ne zagotavljajo popolne zaščite vsem cepljenim. Vsa cepiva, ki so v Sloveniji registrirana, so varna in učinkovita. Pomembno je, da poleg zaščite pred zbolevanjem, vsa cepiva nudijo dobro zaščito pred težkim potekom bolezni.

Koliko časa bo cepivo delovalo zaščitno?

O trajanju zaščite je mogoče govoriti samo v časovnih okvirih študijskega spremljanja. Za zdaj je zanesljivo, da cepiva ščitijo vsaj devet mesecev. S podaljševanjem časa opazovanja bo postalo jasno, kolikšno je dejansko trajanje zaščite.

Ali smo po cepljenju takoj zaščiteni in za nas previdnostni ukrepi ne veljajo več?

Zaščita se predvidoma vzpostavi 7 dni po drugem odmerku cepiva Comirnaty (Pfizer BioNTech), 14 dni po drugem odmerku cepiva Moderna, 21 dni po prvem odmerku cepiva Vaxzevria (AstraZeneca) in 14 dni po odmerku cepiva Janssen. Priporočeni ukrepi še vedno veljajo: vzdrževanje medosebne razdalje vsaj 2 m, pravilno nošenje maske, pravilna in natančna higiena rok.

Ali cepiva učinkovito delujejo tudi proti novim različicam virusa?

Mutacije virusov se pogosto dogajajo in so pričakovane. Strokovnjaki so si enotni, da nas cepiva ščitijo tudi proti novim sevom, vsaj za zdaj.

Ali je cepljenje proti covidu-19 obvezno?

Cepljenje je prostovoljna in individualna odločitev, ki naj temelji na dejstvu, da je mnogo težje preboleti nalezljivo bolezen z vsemi potencialnimi zapleti, kot pa je samo tveganje za zaplete po cepljenju, ki so pri sodobnih cepivih izjemno redki. Pri odločanju o cepljenju proti covidu-19 se ne odločamo za ali proti cepljenju, ampak med cepljenjem in boleznijo. To je zlasti jasno med epidemijo, ki pomeni veliko verjetnost zbolevanja vseh.

Ali se po cepljenju proti covidu-19 lahko pojavijo krvni strdki?

Po cepljenju z vektorskimi cepivi proti covidu-19 (cepivo Astra Zeneca, Johnson in Johnson) lahko pride do krvnih strdkov (tromboz), vendar gre za zelo redek zaplet, ki nastopi le pri 1 osebi na 100.000 cepljenih (0,001%). Za primerjavo: pri ljudeh, ki se zaradi covida-19 zdravijo v bolnišnici, krvne strdke zabeležimo v povprečju pri 14% bolnikov. Mehanizem nastanka krvnih strdkov, do katerih lahko pride po cepljenju z omenjenimi cepivi, je drugačen kot pri »običajnih« trombozah. Krvni strdki po cepljenju nastanejo kot posledica imunskega odgovora organizma na cepivo; tvorijo se protitelesa proti krvnim ploščicam (trombocitom), kar povzroči njihovo pretirano aktivacijo in posledično nastanek krvnih strdkov. Pri tem v krvni sliki zabeležimo zmanjšano število krvnih ploščic (trombocitopenijo). Krvni strdki se pogosteje kot sicer pojavljajo na neobičajnih mestih, kot so možganske vene in vene v trebušni votlini. Pomembno je, da zaplet hitro prepoznamo, saj ga znamo učinkovito zdraviti. Če 5 do 28 dni po cepljenju s cepivom Astra Zeneca ali Johnson in Johnson zaznamo simptome, kot so močan in vztrajen glavobol, zamegljen vid, hude bolečine v trebuhu, otekanje ene noge, zasoplost ali bolečine v prsih, je potrebno takoj poiskati zdravniško pomoč. Ob hitri in pravilni diagnozi ter ustreznem zdravljenju je prognoza dobra. Kljub možni povezavi vektorskih cepiv z omenjenimi zelo redkimi trombotičnimi zapleti še vedno velja, da koristi cepljenja odtehtajo tveganja.

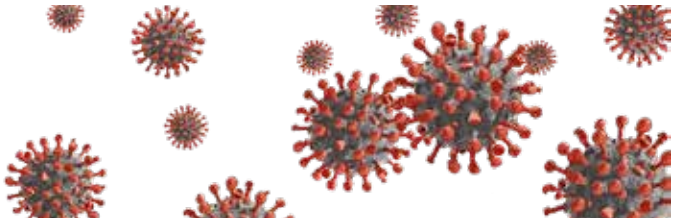

V medijih se pojavljajo nasprotujoča si mnenja in teorije zarote glede koronavirusne bolezni in cepljenja.

Zaradi široke uporabe spleta in družbenih medijev je na voljo veliko različnih informacij, tudi na področju koronavirusne bolezni in cepljenja. Niso vse resnične, potrebna je kritična presoja. Informacije pridobivajmo iz kredibilnih in uradnih virov ter od strokovnjakov, ki se s področjem ukvarjajo. Upoštevajmo vsa priporočila za javno zdravje. Poleg tega smo za splošno javnost vzpostavili tudi posebno spletno mesto na NIJZ, na katerem zbiramo ključne informacije o cepljenju in cepivih.

Delta bolj nalezljiva od drugih različic virusa SARS-CoV-2

Na podlagi do sedaj pridobljenih podatkov je različica Delta še bolj nalezljiva od drugih različic virusa SARS-CoV-2. Prve ocene s strani Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni kažejo, da bo ta različica do konca avgusta 2021 predstavljala 90 % vseh okužb z virusom SARS-CoV-2 na območju EU. Velika verjetnost je, da se bo širila predvsem med mladimi in ostalimi, ki še niso bili cepljeni. Zaskrbljujoče je predvsem dejstvo, da različica Delta lahko okuži tudi posameznike, ki so že prejeli prvi odmerek odobrenih cepiv proti covidu-19, pri katerih se cepljenje opravi z dvema odmerkoma. Spodbudno pa je, da tisti, ki so polno cepljeni, razvijejo visoko zaščito tudi proti tej različici. Po trenutno dostopnih podatkih različica Delta prav tako ne povzroča porasta števila ponovnih okužb pri tistih posameznikih, ki so okužbo s SARS-CoV-2 že preboleli. Še vedno je precej oseb, pri katerih je prisotno tveganje za težji potek bolezni covid-19, zato še naprej poudarjamo in izpostavljamo doslednost pri spoštovanju zaščitnih ukrepov in pomen cepljenja kot ključna dejavnika za omejitev širjenja okužb in zaščito tistih, ki to najbolj potrebujejo.

»Kovid sem prebolel v začetku letošnjega leta in bilo je zoprno. Takoj ko je bilo možno, sem se cepil, in sicer s Pfizerjem, z drugo dozo pred kratkim. Simpatične medicinske sestre v Zdravstvenem domu v Postojni so cepljenje rešile, da skoraj nisem čutil. Pri obeh dozah me je malenkost bolela roka, sicer pa nič posebnega. Ker je bilo cepljenih res že na stotine milijonov ljudi, lahko trdimo, da so cepiva učinkovita ter varna in ker smo res že naveličani zapiranja, druženja in nošenja mask, se je pametno čimprej cepiti.« **Robert Smrdelj, župan**

Odločite se za cepljenje!

PRIJAVITE SE NA CEPLJENJE

ZOPER COVID -19 (SARS Cov-2)

APLIKACIJA ZVEM
https://zvem.ezdrav.si/cepljenje

Naročanje je preprosto, poteka v nekaj korakih, predhodna prijava z digitalnim potrdilom ni potrebna.

Prijava poteka v štirih korakih:

1. Vpišete svoj EMŠO, številko ZZZS in začetnici imena in priimka.
2. V drugem koraku vpišete telefonsko številko za potrditev prijave.
3. Po oddani prijavi boste prejeli SMS-sporočilo s kodo za potrditev ali povezavo.
4. Kliknite na povezavo ali vnesite kodo na prvi strani portala Zvem in s tem potrdite prijavo na cepljenje.

Vaša prijava je s tem sprejeta, **počakajte na SMS ali klic izvajalca, ki vas bo povabil k cepljenju**

Naročiti je možno tudi drugo osebo, s tem je omogočena dostopnost do prijave čim več ljudem.

PRIJAVO NA CEPLJENJE LAHKO ODDATE PRI SVOJEM IZBRANEM OSEBNEM ZDRAVNIKU

Zdravniki v pivški zdravstveni postaji:

dr. Nardo Stegel	dr. Sonja Garmuš	dr. Dragana Perušina Đukič
KONTAKT febris@s5.net 05 7572 561	KONTAKT sonja@ambulanta-garmus.si 05 7570 540	KONTAKT sestra.ambulanta.dr.dukic@t-2.si, 05 7573 199
- od 13. do 19. ure (pon, sre.) - od 7. do 13. ure (tor., čet., pet.)	- od 13. do 19. ure (pon, tor) - od 7.30 do 13. ure (sre., čet., pet.)	- od 7. do 13. ure (pon., tor., pet.) - od 13. do 18. ure (sre., čet.)

V primeru, da ste se za cepljenje prijavili ter menite, da bi že morali biti pozvani glede na starostno skupino, za katero se cepljenje izvaja (oz. imate kronično bolezen), lahko svojo uvrstitev na cepilni seznam preverite na **Cepilnem centru ZD Postojna na telefonski številki 05 7000 432 in na naslovu cepljenje@zd-po.si.** Cepilni center je dosegljiv vsak delovnik od 7. do 15. ure.

NALEZIMO SE DOBRIH NAVAD

CEPIMO SE

Na voljo smo vam za pomoč!

Vse občane naše občine obveščamo, da Občinski štab Civilne zaščite Občine Pivka izvaja **POMOČ PRI PRIJAVI NA CEPLJENJE in sicer vsak dan, od 9. do 12. ure na sedežu Občine Pivka** (Kolodvorska 5, Pivka).

Koordinacija samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije izraža odločno podporo cepljenju, ki je naše edino orodje za zaustavitev epidemije. V nasprotnem primeru se nam v prihodnjih mesecih najverjetneje znova obeta življenje z omejitvami, s preobremenjenimi zdravstvenimi delavci, z otroci, ki ne bodo mogli v šolo, z zastojem gospodarskih dejavnosti, z ustavljenim kulturnim dogajanjem. Cepiv imamo v Sloveniji dovolj, cepilnih mest prav tako, potrebna je le še odločitev ZA. Da bomo živeli varneje, bolj sproščeno, da bo koronakriza karseda hitro stvar preteklosti.

DKH, Vir: NIJZ, ZD Postojna

»V času, ko znanost odkriva, kako zdraviti določen tip raka prilagojeno osebi, ki je zbolela, smo se srečali z infekcijo, ob kateri je cel svet ostal razmeroma nemočen. Virus, ki je sposoben stalnega spreminjanja, je skorajda porazil človeka. Mogoče zaradi tega, ker vedno bolj mislimo samo nase in ne razmišljamo o ljudeh okrog nas, ki niso tako močni, da bi se lahko spopadli s problemi, na katere naletijo. Ko sem šla januarja na prvo cepljenje, mi ni bilo vseeno – tako na hitro so razvili cepivo, ne vemo prav dobro, kakšni stranski učinki se bodo še pojavili? Razmišljala sem - kaj potem, če dobim covid, saj sem zdrava? Pa vendar sem zdravnica, moram biti vzor ostalim – to in moje zaupanje v medicino me je vodilo do tega, da sem cepljenje opravila – brez težav. Tako kot obe sestri v ambulanti, vsi moji domači in moji prijatelji. In velika večina cepljenih. Cepljeni so bili tudi z Astra zeneco, kjer je verjetnost pojava strdkov približno 1000x manjša, kot je pojavnost strdkov, če zbolite za covid. Pravzaprav ni veliko stvari v življenju, ki ne bi imele stranskih učinkov – nihče se ne sprašuje, ko se usede v avtomobil, če bo imel prometno nesrečo. Tudi ko si belimo z ocvirki, ne razmišljamo o infarktu, ko spijemo kozarec vina, o cirozi jeter? Ali kadilci razmišljajo o pljučnem raku, alpinisti o tem, kako se bo odlomila skala in bodo zgrmeli v prepad? Trenutno je edino orožje proti covidu cepljenje in dovolj velik odstotek cepljenih – zaenkrat edini način, da se bomo jeseni lahko normalno družili, delali, potovali in skrbeli, da bodo starejši in bolni in tisti, ki se ne smejo cepiti, varni pred okužbo. Da bodo otroci lahko normalno hodili v šolo in imeli tako otroštvo, kot smo ga imeli vsi ostali pred pojavom covida. Covid je namreč nepredvidljiva bolezen – tudi pri blagi bolezni lahko pusti posledice. Na vsakemu posamezniku je, da se odloči za cepljenje, s tem prepreči širjenje covida in zaščiti starejše in bolne v svoji okolici.« **Sonja Garmuš Bezek, dr.med.,spec.spl.med.**

KAJ LAHKO STORIMO KOT POSAMEZNIKI, DA BO PANDEMIJA/EPIDEMIJA ČIMPREJ MINILA?

Vsak posameznik lahko pomembno prispeva k preprečevanju širjenja virusa. Najpomembnejše je upoštevanje previdnostnih ukrepov, to pomeni vzdrževanje medosebne razdalje vsaj 2 m, pravilno nošenje maske, skrb za higieno rok. Zmanjšajmo stike in v primeru bolezni ostanimo doma. Ko bomo na vrsti, se cepimo. Z vsem tem izkazujemo skrb zase in za vse okrog nas.

S SODELOVANJEM IN MEDSEBOJNO POVEZANOSTJO SKOZI EPIDEMIJO

Spoštovane občanke in občani občine Pivka,
v zadnjem obdobju smo doživeli veliko težkih preizkušenj, bili priča številnim kriznim dogodkom, obenem pa spoznali tudi neizmerno dobroto in velikodušnost prebivalcev naše regije. Obdobje drugega vala je prineslo nove izzive v delovanju civilne zaščite. Na območju občine Pivka brez pomoči poveljnika občinske civilne zaščite Jožeta Morela, članov štaba, številnih prostovoljcev in župana Roberta Smrdelja vseh teh nalog ne bi zmogli opraviti. Medsebojna povezanost in odlično sodelovanje pripadnikov civilne zaščite ter drugih organizacij se je najbolj izkazalo ob množičnih okužbah v domovih za starejše. V naši regiji so ekipe civilne zaščite izvajale logistično in organizacijsko pomoč pri postavljanju rdečih con na šestih lokacijah. Z zunanjimi partnerji so občinski štabi dosegali odlične rezultate in v 36 urah po aktivaciji zagotavljali pogoje za namestitev varovancev domov starejših. V celotnem drugem valu se je izkazala velika solidarnost do bolnih in prizadetih zaradi epidemije. Civilna zaščita je ob koordinaciji s Centrom za socialno delo aktivno izvajala oskrbo bolnih občanov. Ob tem gre pohvala in iskrena zahvala vsem zdravstvenim delavcem in zaposlenim v domovih starejših. Zgodba o uspehu je bila in še vedno je tudi redno množično testiranje prebivalstva. Ob pomoči ministrstva za zdravje in v sodelovanju z mobilnimi zdravstvenimi ekipami ter ekipami zdravstvenih domov v naši regiji je bilo testiranih več kot 60.000 občank in občanov naše regije. S prihodom cepiva prihaja tudi olajšanje, v katerem vidimo optimizem jutrišnjega dne. Zdravstveni domovi v Postojni, Cerknici, Ilirski Bistrici in Sežani so med prvimi v državi pristopili k načrtovanemu cepljenju. V začetku, ko je cepiva primanjkovalo, smo skupaj uspeli cepiti najbolj ranljive skupine. Štab civilne zaščite za Notranjsko je skupaj z občinskimi štabi in županjama ter župani pristopil k projektu cepljenja

zaposlenih v gospodarstvu. Poveljniki občinskih civilnih zaščit in župani so s svojimi obiski pri vodstvih podjetjih spodbudili odličen odziv zaposlenih, katerih cepljenje se odvija na sedežih cepilnih mest ali v samih gospodarskih družbah. Ocenjujemo, da bo s to kampanjo precepljenost zaposlenih v gospodarstvu v naši regiji kmalu več kot 50 odstotna. Splošna precepljenost prebivalstva nam daje veliko upanja, da se jeseni ne bo ponovil nov val okužb, kakršnega smo doživeli lansko jesen. Brez sodelovanja slehernega med nami, torej ohranjanja razdalje do drugih ljudi, odgovornega druženja, uporabe zaščitne maske pa se lahko hitro znova znajdemo v položaju, ki bi od nas zahteval uvedbo novih omejitvenih ukrepov. Pandemijska utrujenost je na vseh nas pustila posledice in upravičeno si vsi želimo ter zaslužimo mirno in sproščeno poletje. Vendar moramo ob tem ostati odgovorni in storiti vse, da bi zaščitili naše zdravje. **Brez vas, spoštovane občanke in občani občine Pivka, bi bili v boju proti epidemiji nemočni, zato se vam iskreno zahvaljujemo za vso pomoč, podporo in odgovorno obnašanje. Enako smo hvaležni tudi vsem, ki so nas v minulih mesecih poklicali ter nam ponudili osebno ali materialno pomoč.**

Sandi Curk, poveljnik civilne zaščite za Notranjsko

BEJŽ ČE VEJDŠ TOKRAT PODARILI NOVO STREHO DRUŽINI V PETRINJI NA HRVAŠKEM

Znova smo lahko ponosni na dobrosrčnost in solidarnost, ki jo pomoči potrebnim širi naša pivška skupina humanitarcev Bejž če vejdš. Fantje, ki že dvajsetletje sodelujejo v številnih humanitarnih projektih in pomagajo širom sveta, so lahko zgled in motiv za dobra dela tudi vsem nam.

Foto: arhiv Caritas Sisačke biskupije

Letos so Bejž če vejdeš za svoj dobrodelni projekt izbrali družino Trivanović iz Hrastelnice blizu Petrinje na Hrvaškem, kjer so pomagali pri popotresni obnovi njihove hiše. Prijatelji, različnih profilov in znanj, katerim je skupna nesebična pomoč, predvsem pa številne spretnosti, ko je potrebno poprijeti za delo, so v štirih dneh na novo prekrili streho in tako znova občutili svojo srečo, ker lahko pomagajo manj srečnim. O dobrodelnosti Pivčanov poročajo tudi številni hrvaški mediji, ki se jim skupaj z družino in ostalimi organizacijami zahvaljujejo za pomoč, predvsem pa izkazano pozornost, ki utrjuje vrednote sodelovanja in medsebojne pomoči. **Fantje, tudi mi smo ponosni na vaše veliko srce in pridne roke!**

DKH

DARUJTE KRI IN POSTANITE DEL VELIKE DRUŽINE SRČNIH LJUDI

Krvodajalstvo predstavlja pomemben del zdravstvenega sistema v Sloveniji. V Sloveniji vsakih pet minut nekdo potrebuje kri, zato so številne krvodajalske akcije, ki jih organizira Rdeči križ Slovenije, več kot potrebne. Za pokritje dnevnih potreb bolnikov in zdravstva po krvi vsak delovni dan potrebujemo v povprečju 350 krvodajalcev.

Epidemija novega koronavirusa je v naša življenja prinesla omejitve in spremenila delovanje zdravstvenega sistema. Zaradi preprečevanja širjenja okužb in uvedbe zaščitnih ukrepov je bilo treba prilagoditi tudi organizacijo in potek odvzemov krvi. Kri je sedaj možno darovati le ob predhodni najavi in preverjanju zdravstvenega stanja krvodajalca, kar so krvodajalci zelo dobro sprejeli.

Novost, ki jo je prinesla epidemija, je tudi zbiranje prebolevniške plazme, ki jo darujejo prebolevniki covida-19 za namene zdravljenja kovidnih bolnikov.

Kljub epidemiji so bile v Sloveniji bolnikom ves čas zagotovljene potrebne zaloge krvi za vsa nujna in neodložljiva zdravljenja. Zdaj, ko se z umirjanjem epidemije in rahljanjem ukrepov življenje počasi normalizira, se povečujejo tudi potrebe po darovani krvi. Krvodajalce prosimo, da se še naprej odzivajo na vabila Rdečega križa in transfuzijske službe ali pa se sami prijavijo na odvzem krvi. **Več na daruj-kri.si.**

Kako lahko darujem?

Za zagotavljanje ustrezne preskrbe s krvjo so vse leto, skoraj vsak delovni dan, organizirane krvodajalske akcije, tako na transfuzijskih centrih kot na terenskih krvodajalskih akcijah po vsej Sloveniji - vsako leto jih je več kot 1.180. Kri lahko darujete tudi vsak delovnik v transfuzijskih centrih po vsej Sloveniji. Potencialne krvodajalce, ki so pripravljeni priti na odvzem krvi takrat, ko jih potrebujejo, vabijo tudi k vpisu v bazo.

KRAŠKE LEKARNE ILIRSKA BISTRICA

Obveščamo vas, da bo od 5.7. do 27.8.2021 Lekarna Pivka obratovala po poletnem urniku, od ponedeljka do petka med 8.00 in 15.30 uro.

STAREJŠIM PRIJAZEN KOTIČEK

SKRB ZA ZDRAV SRČNO-ŽILNI SISTEM

Ste srčno-žilni bolnik ali imate dejavnike tveganja za nastanek in razvoj srčno žilnih težav, povišan krvni tlak, povišane vrednosti maščob v krvi, kadite, imate prekomerno telesno težo, srčno-žilna obolenja v družini? Ali skrbite dovolj za svoje srce in ožilje?

Pridružite se Koronarnemu društvu Postojna-podružnica Pivka, ki deluje v okviru Zveze koronarnih društev in klubov Slovenije. Kot naš član boste deležni rehabilitacijske vadbe po bolnišničnem in ambulantnem zdravljenju po srčno žilnem dogodku. Tudi če niste tovrstni bolnik, imate pa druge zdravstvene težave povezane s srčno –žilnimi obolenji, naši strokovno usposobljeni vaditelji prilagajajo vadbo posameznikov glede na njihove zdravstvene težave in fizične zmogljivosti. Redna rehabilitacijska vadba namreč dokazano izboljšuje zdravstveno stanje posameznika. Program društva vključuje tudi redne mesečne pohode, zdravstvena predavanja (opolnomočenje bolnikov) ter različne oblike druženj za izboljšanje psiho-fizičnega stanja posameznika.

V septembru mesecu ustanavljamo novo vadbeno skupino, zato vas vljudno vabimo, da se nam pridružite.

Vse informacije lahko dobite na telefonski številki **040-874 447** ali po e-pošti: **koronarnodrustvopostojna@siol.net.**

V primeru ponovitve pandemije in onemogočenja vadbe v telovadnici se bomo posluževali že utečene online vadbe po spletu, ki je bila pri naših članih dobro sprejeta.

Na svetovni dan srca, 29. septembra, vas vabimo na dan odprtih vrat v pisarno društva, Jenkova 3, Postojna (za sodiščem).

Naš slogan: “ VSE ZA ZDRAVO SRCE IN OŽILJE!”

Koronarno društvo Postojna

KRPANOVA BRALNA ZNAČKA

Društvo upokojencev Pivka je letos četrtič organiziralo bralno značko za vse upokojence v občini. Da bi bolj poudarili od kod prihajamo, smo bralni znački dali ime - postala je Krpanova bralna značka. Že drugič je zaključek bralne sezone krojila epidemija, zato smo letos napravili nekaj sprememb. Namesto do 23. aprila, svetovnega dneva knjige, smo izpolnjene zloženke zbirali do 25. junija.

V času izolacije in drugih epidemioloških ukrepov je knjiga marsikomu spet postala najboljša prijateljica. Tudi preteklo sezono smo v branje ponudili dela domačih in tujih avtorjev. Veseli smo, da so bile knjige iz bralnega seznama stalno izposojene, saj je to pomenilo, da smo veliko brali. Izpolnjene zloženke je oddalo dvajset bralcev, povabili smo jih na zaključno prireditev, ki je potekala kot srečanje krožka Beremo skupaj. Na dvorišču društva je v senci visokih smrek zbrane bralce najprej nagovoril predsednik društva Evgen Primožič. Članice krožka so prebrale nekaj svojih zapisov, ki so jih ustvarile od zadnjega srečanja. Vodja krožka Nevenka Šelj in predsednik društva sta udeležencem bralne značke podelila priznanja. Sledilo

je druženje, ki smo se ga vsi veselili in težko pričakovali. Kljub vročini smo prijetno poklepetali in zapeli. Vsak konec pomeni nov začetek, zato se pripravljamo na novo sezono branja. Vabimo vse, ki radi berete, da nam pomagate soustvarjati bralni seznam. Morda ste prebrali knjigo, za katero mislite, da bi jo lahko spoznal širši krog občinstva. Prosimo vas, da nam svoje predloge pošljete do 15. avgusta na sedež društva na Kolodvorski 3 v Pivki ali po elektronski pošti drustvo.upokojencev.pivka@gmail.com.

Jeseni začnemo z novo sezono Krpanove bralne značke, ki bo posebna. Zaključili jo bomo v jubilejnem letu, saj bo društvo upokojencev Pivka praznovalo sedemdeseti rojstni dan.

Jožica Knafelc

SREČANJE KROŽKA BEREMO SKUPAJ

Člani krožka BEREMO SKUPAJ smo se po dolgih prisilnih »počitnicah« zbrali na dvorišču pri Društvu upokojencev. Drugi četrtek v juniju je bil kot naročen za posedanje v senci visokih smrek. Najprej smo se naklepetali in si izmenjali novice, saj smo bili veseli, da se po dolgem času spet vidimo. Nato smo predstavili, kaj smo delali v vmesnem času od zadnjega srečanja. Povedali smo, katere knjige smo prebrali (in brali smo veliko). Ana in Dora sta napisali nekaj novih pesmi, Štefka potopis. Draguša je dokončala zgodbo, katere prvi del smo slišali na pohodu v Slovensko vas. Lepo nam je bilo, zato smo sklenili, da se bomo srečevali celo poletje, seveda če bodo razmere to dovoljevale, in ne gremo na poletne počitnice. Za domačo nalogo moramo sestaviti predloge

Foto: Jožica Knafelc

za seznam gradiva za Krpanovo bralno značko 21/22, ki se bo pričela oktobra.

Nevenka Šelj

PIVŠKI UPOKOJENCI V SOŠKI DOLINI

29. junija 2021 smo se člani DU Pivka odpravili na izlet v Soško dolino. Naš prvi cilj je bila spominska cerkev v Javorci. Ker je pot do tja ozka in strma, smo se v Tolminu presedli na minibuse, ki so nas peljali do parkirišča pod Javorco. Sledilo je 15 minut hoje navkreber - po betonski poti - do spominske cerkve Sv. Duha, ki je posvečena padlim vojakom 1. svetovne vojne ne glede na njihov izvor in kulturo. Cerkev nas je navdušila z izjemno gradnjo, z razgledne terase ob cerkvi pa smo občudovali veličastno verigo tolminsko-bohinjskih gora. Pot nas je vodila naprej do Kobarida, kjer smo si v Mlekarni Planika Kobarid ogledali stalno razstavo z naslovom »Od planine do Planike«, ki prikazuje dediščino planinskega pašništva v Zgornjem Posočju, na osnovi katere je nastala mlekarna. Sledila je vožnja do trdnjave Kluže, ki je imela pomembno vlogo pri obrambi pred turškimi vpadi, Napoleonovo vojsko in napadi v 1. svetovni vojni. Trdnjavo smo si ogledali samo od zunaj, sprehodili pa smo se skozi 100 metrov dolg kamnit vojaški predor. Na poti domov smo se najprej ustavili v Bovcu, kjer smo na glavnem trgu imeli nekaj prostega časa, naslednji postanek pa je bil ob reki Soči. Nekateri so se povzpeli do

slapa Boka, drugi pa smo se hladili ob Soči in opazovali raftarje in kajakaše. Ves čas poti je bil z nami vodič, ki nas je na zanimiv način seznanjal z geografskimi značilnostmi krajev ob Soči in njihovo zgodovino. Izlet smo zaključili z okusno večerjo. Domov smo se vrnili dobre volje in polni lepih vtisov.

Jelka Čeligoj

POT POD NOGE

V društvu upokojencev Pivka smo komaj čakali sproščanja epidemioloških ukrepov, da smo lahko začeli z organiziranim druženjem. Nismo se hoteli začeti čisto brezskrbno, zato smo sklenili, da oživimo našo rekreativno dejavnost na prostem in dobesedno smo vzeli pot pod noge. Naš prvi pohod se je začel zadnjo soboto v maju. Ob 8. uri smo se zbrali na dvorišču društva in se odpravili proti Slovenski vasi. Vreme nam je naklonilo nekaj oblakov, po nekaj suhih dneh so se vode reke Pivke umaknile proti strugi. V Slovenski vasi nas je v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer pričakal vodnik Andrej Godina, z njim smo si ogledali filmček o naših prelepih posebnostih. Kratek oddih in noge so nas po poljskih poteh odnesle proti Trnju. V vsaki vasi najdemo kakšnega člana našega društva, v Trnju smo naleteli na Sonjo Avcin. Bivša Avčinova gostilna je bila naša nenačrtovana naslednja postaja, Sonja pa se je izkazala kot odlična gostiteljica. Pri njej smo se osvežili in poklepetali, potem pa še pred vročino opravili

Foto: Evgen Primožič

zadnji košček poti do izhodne točke. Prvi pohod je bil vzpodbuden začetek. Želimo si, da bi takšni pohodi postali stalnica, cilje si bomo postavljali skupaj. Prilagajali jih bomo željam in sposobnostim udeležencev, saj je namen pohodov to, da nekaj storimo za svoje telesno in duševno zdravje. Tokrat je bil cilj dosežen v celoti, veselimo se naslednjega pohoda.

Jožica Knafelc

STOJAN BOLIČ – ČLOVEK, KI SKRBI ZA ZDRAVJE VSEH NAS

Veriga zanimivih ljudi, ki so povezani z občani naše občine, je vse daljša. Veseli smo, da vam lahko predstavimo ljudi z različnih področij, kjer delujejo v dobro vseh. Raznolike dejavnosti in poklici, ki jih opravljajo, bogatijo našo lokalno skupnost. Zanimiv in poseben v svojem delovanju je tudi Stojan Bolič, ki je s srcem vezan na Pivko, čeprav ga je pot življenja zanesla v Brkine. Pravi pa takole – **»Enkrat Pivčan, Pivčan za zmeraj.«**

Gospod Stojan Bolič, na začetku najinega pogovora vas prosim, če bralcem lahko poveste kaj o svoji življenjski poti?

Rojen sem bil v Košani ped 59. leti. Že pred odhodom v osnovno šolo smo se preselili v Pivko, ki sem jo za nekaj let zapustil, ko sem odšel v srednjo vojaško medicinsko šolo v Novi Sad. Vojaško sem izbral, ker sem bil, danes bi rekli, hiperaktiven, takrat se je to imenovalo drugače in sem si mislil, me bodo malo ukrotili. Medicinsko pa zato, ker je bila že moja mama medicinska sestra in sem kot otrok imel veliko stika s tem poklicem ki se mi je zdel zanimiv. Seveda je bilo delo medicinske sesre takrat povsem drugačno kot danes.

Moram reči, da je bila vojaška šola zanimiva izkušnja, ki je verjetno utrla mojo nadaljnjo življenjsko pot, predvsem na profesionalnem področju. Po končani šoli sem bil razporejen na delo v garnizijsko ambulanto v Bihaču, kjer sem delal tri leta, nakar sem vojaško službo zapustil. V tistih časih je bil to pravi podvig, vendar mi je uspelo. Med reševalce sem zašel povsem slučajno. Po končani vojaški službi sem pač moral najti kako novo delo in ravno v tistem času se je na reševalni postaji v Il. Bistrici sprostilo mesto spremljevalca v reševalnem vozilu. Takrat se je še utirala pot reševalcev na nivo, na katerem smo danes. Reševalce v zdravstvu so takrat sestavljali večinoma profesionalni vozniki in priučeni bolničarji. Ko sem se zaposlil, sem bil še vedno med redkimi medicinskimi tehniki, ki so delali na reševalnih postajah. To je še toliko bolj veljalo za periferijo. Po šestih letih, ko sva z Darjo dobila prvega otroka, sva se preselila nazaj v Pivko, saj sem se leta 1990 zaposlil na RP Postojna.

Tukaj sem začel aktivneje sodelovati, postal sem predavatelj prve pomoči za OZRK Postojna, v kar me je prepričal sodelavec Jože Černe, kar je verjetno predstavljalo drugi preobrat v mojem profesionalnem življenju. Takrat smo se tudi začeli zavedati, da je poklic reševalca kompleksen, področje dela široko in temu bi moral slediti tudi nabor znanja in veščin. Skupaj s še nekaj entuziasti iz cele Slovenije smo bili ustanovni člani Sekcije reševalcev v zdravstvu, ki je vse od takrat poskrbela za potrebna izobraževanja, licence, zahtevo po naboru znanj in veščin in s tem tudi dvigom strokovnega nivoja. Sicer sem kmalu po ustanovitvi prekinil z aktivno udeležbo v tej organizaciji, vendar si kljub temu pripisujem drobtinico zaslug pri velikem delu, ki ga je sekcija naredila v vseh teh letih. Leta 1997 smo z reorganizacijo službe nujne medicinske pomoči, z večjo prisotnostjo zdravnikov na terenu, sodobno opremo in potrebnim znanjem dvignili nivo dela in dosegli rezultate, ki so popolnoma primerljivi z razvitim svetom. Vendar, nikakor ne smemo zaspati.

Ste Pivčan, a od Pivke ste se poslovili in odšli živet v Brkine, sicer pa niso tako daleč od nas. Kaj vas je odpeljalo tja?

Sem »blokovski« otrok, ki je vse življenje živel v stanovanju, Darja je pa »hišni« otrok. Vedno si je želela malo hiško nekje na podeželju. Dolgo časa sva iskala in na koncu pristala na Gabrku, mali vasici na vrhu Brkinov. To je bila hiša njene none. Staro kamnito hišo sva obnovila kljub nasvetom nekaterih prijateljev, da bo ceneje in hitreje, če staro porušiva in narediva novo. Po desetih letih obnavljanja sva se vselila v hišo, ki še vedno ni končana, a ima dušo, kar sva tudi hotela ohraniti. Vsaj tako misliva. Teh nekaj več kot 20 kilometrov od Pivke res ne more vplivati na moje poreklo. Enkrat Pivčan, zmeraj Pivčan.

Zdravstvo, prva pomoč, pomoč ljudem, tečaji, kaj vas je vodilo v to smer?

Kot sem že povedal, me je v zdravstvo verjetno pripeljal »pedigre«. Vse ostalo je bil niz slučajnih dogodkov. Po dolgoletnem delu na urgenci in učenju laikov prve pomoči sem na nekem seminarju slišal, kako na Koroškem izvajajo projekt širitve dostopnosti defibrilatorjev in učenja široke populacije temeljnih postopkov oživljanja. Ideja se mi je zdela odlična.

Z veliko pomočjo bolničarjev iz PGD Zagorje, OZRK Postojna, občinama Pivka in Postojna, ReCO Postojna in vsemi prostovoljci smo v slabih sedmih letih uspeli pripeljati projekt na zavidljivo raven. Imeli smo ogromno intervencij prvih posredovalcev v takih in drugačnih dogodkih. Pet uspešnih oživljanj, ki so jih izvedli laiki, je nekaj, s čimer se lahko s ponosom pohvalimo. Danes so prvi posredovalci že močno vpeti v sistem reševanja in mislim, da bo njihova vloga samo še naraščala. Poudariti pa je treba naslednje.

Gre za prostovoljce, ki svoj prosti čas žrtvujejo tako za izobraževanja kot tudi za udeležbo na posredovanjih, ko so aktivirani. Želim jim izraziti svoje spoštovanje za vse, kar so in kar še bodo naredili za dobrobit svojih sosedov. V čast mi je bilo delati z njimi. Za privilegij si tudi štejem, da sem delal tisto, kar me je skrajno veselilo. Sem delal, pomeni, da se bližam koncu svoje kariere. Kmalu si bom prislužil pokojnino. Ob tej priliki bi se rad zahvalil tudi svoji družini, ki mi je stala ob strani ob vseh mojih aktivnostih.

Vsi skupaj smo doživeli koronačas. Se je v vašem delovanju ob vseh omejitvah kaj spremenilo?

Z raznoraznimi omejitvami in izrednimi situacijami se srečujem že vso svojo poklicno pot. Mislim, da je to sploh značilnost urgentnih služb. Najprej smo se srečevali s pomanjkanjem opreme. Vedeli smo, da bi veliko stvari naredili bolje, a nismo imeli opreme in smo morali improvizirati.

Prišla je osamosvojitev in vojna, ki je povsem spremenila način dela, smo se pač prilagodili. Pomanjkanje kadra nas spremlja že skoraj ves čas. Delali smo več in dlje. Včasih celo preveč in predolgo. Upam, da to ni vplivalo na kvaliteto našega dela. In v koronačasu smo se pač morali prilagoditi samo še eni novi situaciji. Mislim, da so ravno urgence zaradi specifike svojega dela imele najmanj problemov s prilagajanjem novi situaciji, kar seveda še zdaleč ne pomeni, da problemov ni bilo. Smo se prilagodili. Spet.

Kaj svetujete vsem nam, ki si želimo prostosti in zdravja?

Življenje je kratko, zato je potrebno najti užitek v vsem, kar počnemo. Preveč hitimo in zato nam marsikaj uide skozi prste. Modre misli, ki se jih zelo težko držim tudi sam. Neko vodilo pa vseeno je.

Radi bi, da nam Pivčanom in seveda tudi bralcem širše posredujete kakšno vašo misel, priporočilo ali nasvet.

Deljenje nasvetov bi prepustil kakim modrejšim ljudem. Bi pa mogoče misel? Že velikokrat v zgodovini se je pokazalo, da skrajnosti vedno pripeljejo do neugodnih dogodkov. Teženje k zmernosti in strpnosti prinaša ugodnejše rezultate. Razmišljanje z lastno glavo, s čim manj vpliva od zunaj ravno tako. Torej, pazimo nase.

Imate morda v spominu kakšno posebno »pivško« zgodbo ali anekdoto v zvezi z vašim delom, pa da se tega radi spomnite?

V našem poklicu je veliko več zgodb, ki bi jih raje pozabili, kot takih, ki bi se jih radi spomnili. Tudi če so zgodbe z uspešnim koncem. Najpogosteje gre za trpljenje, bolečino in izgubo, kar običajno ni ugodno in lepo. Seveda so pa tudi lepe zgodbe. Ena takih, sicer ni »pivška«, je pa moja. Januar, zima, sneži, ponoči. Klic. Porodnica, ki ima popadke na nekaj minut, mož nima avta ... Takrat sem bil mlad reševalec v II. Bistrici. Opraviti moramo prevoz v porodnišnico v Postojno. Snežni metež ni dovoljeval hitrosti vožnje več kot 40 km/h. Prevoz se je vlekel in vlekel, popadki so bili pogostejši in pogostejši in mene je bilo vedno bolj strah. Bili smo predaleč od cilja, da bi uspeli priti pred porodom. Torej, sledi porod na terenu, kar je izziv že za izkušene reševalce, kaj šele zame, takrat pravega zelenca. Rodili smo v Rakitniku, otrok je takoj zajokal, bil je lepe barve, skratka vse je potekalo, kot se spodobi za normalen porod in zdravega otroka. To je bil eden najsrečnejših trenutkov moje kariere. Saj jih je bilo kar veliko, vendar ta je bil v celoti lep. Če odštejem seveda moj strah.

Ostalo nama je še zadnje vprašanje, predlog za naslednjega gosta/gostjo, ki bo lahko delil življenjsko zgodbo z bralci Pivškega lista.

Petra Šajn, ki sicer trenutno živi v Knežaku, je pa Klenjanka, se mi zdi ena tistih, ki je dala pomemben prispevek h kvalitetnejšemu življenju v lokalni skupnosti. Prostovoljka, bolničarka, uspešna, bivša sekretarka OZRK Postojna, mama, žena, gasilka ... ne vem še kaj. Ne nujno v tem vrstnem redu. Veliko tega, kar sem naštel, bi lahko zapisal z veliko začetnico.

Hvala za bogastvo misli in izkušenj in vse dobro v tretjem življenjskem obdobju, ko pride.

Irena Margon

DRUŠTVO LJUBEZEN, DUHOVNA RAST

Društvo Ljubezen, duhovna rast
Tržaška cesta 12a, 6230 Postojna

Predsednica: Milka Ilikić
Kontakt: 070 143 175, milka.ilikic@gmail.com

O DRUŠTVU

Društvo Ljubezen, Duhovna rast je na Notranjskem nastalo v letu 2012. V tem času se je njihovih dobrodelnih dogodkov v Sloveniji kot tudi tujini udeležilo preko 2000 oseb, na terenu pa so s hrano in oblačili pomagali tudi 50 socialno šibkim družinam v Cerknici, Loški dolini, Pivki in Postojni. Namen društva je spodbujati, organizirati in uresničevati skupne interese in aktivnosti na področju svetovanja, izobraževanja, pomoči ljudem v stiski, posameznikom ter skupinam nasploh. Na najboljši možen način poskušajo prispevati k bogatenju življenja v svojem ožjem in širšem okolju.

IZPOSTAVLJENA AKTIVNOST/PROJEKT

Poleg humanitarnega dela je društvo v drugi polovici leta 2019 izdalo zbirko poezij z naslovom Vdih sem, pisateljice in predsednice društva Milke Ilikić. V decembru 2020 je v društvu izšlo še eno knjižno delo iste avtorice, Novi čevlji po meri Resnična zgodba - korespodenca po elektronski pošti. Ker branje v času epidemije novega koronavirusa dobiva novo težo, vas lepo vabijo k prebiranju društvenih del. Vsa dela lahko najdete na knjižnih policah večjih slovenskih mest, svoj izvod pa lahko naročite tudi na naslovu društva.

ZGODOVINSKI KROŽEK KLUBA UPOKOJENCEV V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU OBČIN POSTOJNA IN PIVKA

V mesecu maju smo članice zgodovinskega krožka zaokrožile spoznavanje zgodovine 19. in 20. stoletja v Evropi in na slovenskih tleh. Pod vodstvom prof. Nade smo z vlakom odpotovale v Ljubljano. Cilj naše ekskurzije je bil Kongresni trg, ki se ponaša s pestrim zgodovinskim dogajanjem, saj so se na njem odvijali ključni dogodki slovenske zgodovine. V parku Zvezda smo si ogledale vrsto spomenikov ter pomembne stavbe, ki obkrožajo Kongresni trg. Strokovno vodenje in sončno vreme sta pripomogla k dobremu vzdušju članic.

Edvarda Sajovic

PRIJETEN IN SONČEN POHOD ZA GIBALNO OVIRANE

V soboto, 5. junija, smo se udeležili pohoda »Izziv za gibalno ovirane«. Skupino so sestavljali tako invalidi kot tudi njihovi spremljevalci in starejši domačini.

Na zbirnem mestu v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer nam je najprej vodnik Andrej Godina spregovoril o fenomenu presihajočih jezer. Pri tem se je razvila tudi živahna razprava med udeleženci, še posebej med starejšimi domačini, ki so povedali marsikatero zgodbo. Po ogledu Ekomuzeja smo se odpravili do vasi Palčje. Tu smo pod vodstvom lokalnega vodnika Marka Cvetkota in delovne terapevtke Maje Kirn zagrabili za izziv in se peš ali z vozičkom odpravili po makadamski poti do Palškega jezera. Za nekatere udeležence je bil to kar podvig, približno 4300 korakov z vmesnimi postajami za počitek. Tako vodnik kot udeleženci smo prispevali v pogovore o naravi, zgodovini in dogajanju okoli jezera. Tako so se med udeleženci, ki se prej niso poznali, ustvarjala nova poznanstva, izmenjava izkušenj in predvsem dobre volje.

Malica v stari šoli v vasi Palčje je bila dober zaključek, s polnim želodcem in pod vplivom novih vtisov smo končali dogodek z obljubo, da se vidimo na naslednjem izzivu. Zahvaljujem se Občini Pivka za podporo, Društvu modro nebo za organizacijo in vsem udeležencem za sodelovanje na izzivu.

Lise Pavšič

PRIMORSKA POJE 2021

Pevska revija Primorska poje je 52. izvedbo doživela na poseben način. Lansko sezono so se predstavili le nekateri zbori, saj je nastope prekinila epidemija. Pevci so za lep čas obmolknili, a so vsi komaj čakali na priložnost, da se zberejo in spet zapojejo. Zveza primorskih pevskih zborov je zaradi še vedno veljavnih epidemioloških ukrepov predlagala drugačen način izvedbe prireditve Primorska poje 2021. Vsak zbor naj bi pripravil nastop v svojem kraju, lahko je povabil tudi druge zbore, saj nekateri pevci pojejo v več zborih. Zato smo se v društvu upokojencev Pivka odločili, da pevke našega Ženskega pevskega zbora povabijo na skupni nastop še Moški pevski zbor Pivka, Žensko vokalno skupino Rožmarinke in Žensko vokalno skupino Šmihel. Občinstva naj ne bi vabili, zato prireditve nismo posebej oglaševali.

Revija je potekala v nedeljo, 20.6. 2021, pred Krpanovim domom v Pivki. Vsak zbor je zapel tri pesmi, zaključek je bil tradicionalen – vsi zbori so skupaj zapeli Vstajenje Primorske. Veselega vzdušja ni zmotila niti huda vročina,

ki je spremljala nastopajoče. Petje je pritegnilo kar nekaj mimoidočih občanov, za vse, ki ste Primorsko poje 2021 v Pivki zamudili, pa je objavljen posnetek na pivški Vascom TV.

Jožica Knafelc

PRIREDITEV PRIMORSKA POJE NAŠI DRŽAVI ZA 30. ROJSTNI DAN

Pod tem naslovom so člani KPD Miroslav Vilhar Zagorje 20. junija v Zagorju združili prireditev Primorska poje, proslavo ob 30. obletnici slovenske osamosvojitve in še zaključno predstavitev dela Študijskega krožka naravna in kulturna dediščina zgornje Pivke. Po slovesni himni je podžupanja Občine Pivka Jana Gržinič v nagovoru poudarila pomen domoljubja in domovine. Članice ženskega pevskega zbora Jezerke so v nadaljevanju prebrale odlomke izjav glavnih akterjev osamosvojitvenega procesa in desetdnevne vojne. Slišali smo besede Dimitrija Rupla, Evgena Bavčarja, Franceta Bučarja in Janeza Janše. Izjave so nas vrnile v takratni čas, v dvome, strahove, napovedi in končno dosežen cilj, nastanek samostojne, neodvisne države Slovenije. Jezerke so v nadaljevanju v sklopu Primorska poje zapele tri Vilharjeve pesmi. S tem so poudarile pomen njegovega delovanja, znamenitega tabora na Kalcu, kjer se je že rojevala narodna zavest, želja po neodvisnosti in lastnem jeziku. Marjeta Marinčič je predstavila dejavnosti študijskega krožka. Novost na projektu Stara šola št.1 so nove razstavne table. Člani študijskega krožka se trudijo,

da bi stavbo stare šole obnovili, do takrat pa z razstavo ohranjali pomen te izobraževalne ustanove za Zagorje.

Danijel Kovačič Grmek

KNJIGOBEŽNICA SPET DOSTOPNA BRALCEM

Po dolgem času, ko nam je »korona« na vse načine preprečevala, da bi lahko kulturno delovali, smo ob sproščanju ukrepov konec maja spet odprli knjigobežnico v avli pivškega Spara.

Obnovili smo napis s povabilom »vzemi knjigo« in na polico postavili nekaj knjig, ki jih podarjajo založbe ali posamezniki Kulturnemu društvu Lipa, člani društva pa poskrbimo, da pridejo do bralcev, ki jih radi berejo. Se pa tam vedno znajdejo tudi knjige, ki jih prinesejo naključni obiskovalci knjigobežnice, saj se jim je v teh letih že priljubila. Hvala tudi njim. Prosimo le, da naj poskrbijo, da oddajo knjige v dobrem stanju, saj nihče ne želi v roke vzeti knjig, ki so preperele, poškodovane, zapackane, celo take z iztrganimi stranmi, ker te ponavadi ostanejo tam in končajo kot odpadni papir. Tudi primeren odnos do knjige spada h kulturi vsakega človeka. Torej berimo, vzemimo po eno knjigo, da si bo lahko postreglo čim več bralcev. Pesniku Tonetu Pavčku pa še enkrat hvala za imenitno misel: »Če ne bomo brali, nas bo pobralo.«

Irena Margon

ODPRTJE RAZSTAVE STARIH RADIJSKIH SPREJEMNIKOV ZBIRATELJA VLADIMIRJA SKOKA

Prazna Mercatorjeva stavba, med Pivčani poznana kot Železnina, je v sredo, 30.junija ponovno odprla svoja vrata. V njej je zbiralec Vladimir Skok iz Sežane postavil na ogled čudovito zbirko starih radijskih sprejemnikov. Zbirka vključuje več kot dvesto različnih modelov, ki prihajajo iz različnih držav: Rusije, Italije, Nemčije, Češke, tudi Slovenije ... Gospod Vladimir, sedaj upokojenec, je bil 40 let zaposlen na Elektro Sežana.

Vsa leta je deloval na terenu med ljudmi. V začetku je popravljal, kasneje pa samo še zbiral radie. Najstarejši razstavljeni model ima več kot 100 let. So različnih velikosti, izdelav, dizajnov. Podžupanja Jana Gržinič je v otvoritvenem nagovoru gospodu Vladimirju izrekla dobrodošlico. Poudarila je zgodovinski pomen radia kot vira informacij. Danes imamo na razpolago več različnih medijev, radio pa še vedno ostaja naš zvesti spremljevalec v

NEZNANI PARTIZAN DOBIL SPOMENIK NA POKOPALIŠČU JURŠČE

V nedeljo 4. julija se nas je 70 pohodnikov zbralo na tradicionalnem pohodu od spomenika do spomenika NOB po Gornji Pivki. Na povabilo naše organizacije so se odzvali tudi zamejski Slovenci, člani Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

Naša pot se je začela ob spomeniku Petelinje v deževnem jutru in se nadaljevala do spomenikov padlim v Trnju, Kleniku, Palčju ter na Jurščah. Pred vsakim spomenikom smo s pesmijo in besedo obudili spomin na te kraje v času NOB. Namen zdaj že tradicionalnega pohoda je obuditi spomin na trpljenje in gorje prebivalcev teh vasi, se pokloniti žrtvam ter spodbuditi vaščane, da ne pozabijo svojih padlih in umrlih borcev za svobodo. Vse spomenike smo v letošnjem letu obnovili in jim dali lepšo podobo. Topel sprejem domačinov je dokaz, da niso pozabili na težke trenutke in podpirajo naše aktivnosti.

Vedeti moramo, da je bil položaj Št. Petra in okoliških vasi med NOB pod velikim nadzorom, najprej fašističnih, pozneje pa še nacističnih oblasti. V neposredni bližini je potekala meja s Kraljevino Jugoslavijo, železnica pa je bila pomembna povezava s Trstom in Reko – prevoz hrane, orožja, vojakov na vojna območja. Prav ta fašistični odnos je povzročil številne prebege iz pivškega območja v Jugoslavijo in tujino. Rodil se je tudi organiziran odpor, najprej v organizaciji Tigr, pozneje pa vključevanje v OF. Odhodi v partizane so potekali množično šele po padcu fašistične vlade septembra 1943.

Od skupno 262 žrtev v vojnih letih jih je kar polovica izgubila življenje v letu 1944, kar kaže na srditost bojev in nasilnost nacistov, pozneje še četnikov, domobrancev in srbskih prostovoljcev. Poudariti je treba tudi pogum domačinov, ki so partizanom darovali hrano, obleko, skrivali ranjence in s tem tvegali svoja življenja.

V Palčju smo se posebej poklonili Smitovi mami, ki je v vojni izgubila štiri sinove, peti pa je bil interniranec v Dachau.
Slavnostni govornik na kulturni prireditvi profesor Andrej Žužek je predstavil dogajanje na Jurščah v času vojne – izgon vaščanov, uboj 7 kurirjev, 8 vaščanov ubitih kot talci, bombardiranje in požig vasi 1944. leta. Osvetlil je

Foto: Jože Pavzin

smrt mladega partizana, ki je podlegel ranam v bližini vasi. Vaščan ga je pokopal, po vojni pa so njegove posmrtne ostanke prenesli na novo pokopališče.

Matjaž Vilhar, avtor ideje za postavitev spomenika, nas je v govoru seznanil, da je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve namenilo denar za postavitev tega spomenika in obnovo še dveh. V kulturnem programu, ki ga je začel in zaključil Moški pevski zbor Pivka, smo poslušali tudi pesmi Karla Destovnika Kajuha, ki je prav tu napisal svojo prvo pesniško zbirko, pa tudi pesmi Dore Hrvatič in Ane Horvat.

Posebno čast nam je izkazal Slavec Slavko, 91-letni član zamejskega planinskega društva, ki se je že večkrat udeležil pohodov po pivških krajih.

Veselje ob slavnostnem dogodku je zmotila vest, da so neznanci pred dnevi oskrunili grobnico 79. borcev na Habjanovem hribu v Pivki, padlih v zaključnih bojih za osvoboditev Pivke. Zavržno in kaznivo dejanje obsojamo tako člani ZB in upamo, da tudi vsi občani Pivke, ki si želimo medsebojnega spoštovanja in upoštevanja zgodovinskih vrednot.

Božica Pečko

Foto: Dušan Frank

domovih in vozilih. Vsak primerek v zbirki ima svojo zgodbo in gospod Vladimir jo zna odlično predstaviti. Za razstavljene sprejemnike natančno skrbi in večina med njimi še vedno deluje. Iz pripovedovanja zbiralca lahko takoj spoznamo njegovo veliko ljubezen. Sam pravi, da je omamljen, odvisen od radiev in med njimi uživa. Zbirka je zahtevala finančne vložke in ima neko vrednost, zato bo gospod Vladimir ob obisku vesel prostovoljnih prispevkov.

Upam, da bo zbirka ostala v Pivki dolgo časa. Vredna je ogleda mladih in starejših poslušalcev. Mladi se ob njen zagotovo nekaj naučijo, starejše pa poznani modeli vrnejo v mlada leta. Katere dni bo razstava odprta, bomo obveščali kasneje.

Jana Gržinič

RAZSTAVA GRAFIK PIVKA 45°40`49.63``N 14°11`46.98``E V HIŠI KULTURE

V Hiši kulture bo v poletnih mesecih na ogled razstava del, ki so nastala v okviru večletnega projekta z naslovom PIVKA 45°40′49.63″N 14°11′46.98″E. Projekt je potekal v letih 2015-2021, v obliki vsakoletne delavnice, na kateri so povabljeni umetniki in umetnice ustvarjali grafična dela na določeno temo v izbrani tehniki. V okviru vsakokratne izvedbe smo temo predstavili v sodelovanju z različnimi lokalnimi partnerji (Ekomuzej Pivških presihajočih jezer, Park vojaške zgodovine, Javor Pivka, Pivka Perutninarstvo, Kovod Postojna, Zavod za gozdove Slovenije) in nanjo vezali tudi ustrezno grafično tehniko v skladu z možnostmi, ki jih nudi naš grafični atelje (sitotisk, lesorez, linorez). Nastala dela smo predstavili na razstavi v galeriji Hiše kulture in v prostorih lokalnega partnerja. Osrednji namen projekta kot celote je bil kritičen razmislek o globalnih družbenih problemih v lokalnem okolju ter iskanje novih idej in rešitev na umetniški način. Želeli smo spodbuditi kreativni pristop k reševanju problemov, predvsem s pomočjo dialoga, ki je potekal med samimi umetniki, umetniki in lokalnimi partnerji, umetnostjo in drugimi področji človeškega delovanja. V sedmih letih izvajanja projekta je sodelovalo 29 umetnikov in umetnic z vseh koncev Slovenije in tujine, to so bili Nevena Aleksovski, Urška Alič, Ivana Bajec, Boris Beja, Maks Bricelj, Vesna Bukovec, Nina Čelhar, Deso, Mina Fina, Evgen Čopi Gorišek, Neža Jurman, Neža Knez, Simon Kocjančič, Maria Karnar-Lemesheva, Polonca Lovšin, Petra Matijevič, Erik Mavrič, Tanja Milharčič, Mia Paller, Miha Perne, Oliver Pilič, Zoran Pungerčar, Rone84, Nika Rupnik, Marko Šajn, Helena Tahir, Jaka Vatovec, Sonja Vulpes in Leon Zuodar, nastalo je skupno 62 grafičnih del in 7 umetniških publikacij. **Vsa dela si je mogoče ogledati od 13. julija do 13. avgusta v odpiralnem času galerije.**

hisakulturepivka.com
fb.com/galerijahisakulturepivka
instagr.am/hisakulturepivka/

Mojca Grmek

NA OBISKU RIHTARJEVE DOMAČIJE V BABNEM POLJU

Kulturno društvo Lipa Pivka v mesecu maju že tradicionalno pripravlja zanimive izlete v kraje, kamor človek ne »hodi vsak dan ali spotoma«. Letos so izbrali Babno Polje z ogledom Rihtarjeve domačije in babnopoljske okolice in znamenitosti. V nedeljo, 23. maja, so ujeli pravo vreme in se na Rihtarjevi domačiji srečali z Alenko Veber, domačinko, turistično vodnico in ustanoviteljico zavoda Rihtarjeva domačija. Alenka je najprej predstavila dobrih 200 let staro domačijo, ki jo obnavlja v skladu z varovanjem kulturne dediščine, sledilo je okrepčilo zunaj pred kaščo, kajti kljub nestanovitnemu vremenu je tisto nedeljo sijalo sonce in bilo je prijetno toplo. Sicer velja, da je Babno Polje najhladnejši kraj v Sloveniji, kjer je bila izmerjena najnižja temperatura -34,5 stopinj C, od tod tudi vzdevek »slovenska Sibirija«. Sledil je ogled cerkve sv. Nikolaja iz preloma 18. v 19. stoletje. Cerkev stoji nasproti domačije, ki je nekoliko starejša od cerkve. Župnišče pa je od cerkve oddaljeno in danes zapuščeno sameva. Ogledali so si tudi krasen Trohov čebelnjak, poleg katerega stoji znana babnopoljska vremenska postaja. Pot so nadaljevali skozi vas in se povzpeli na grič, od koder se je videlo prekrasno kraško planoto s polji in gozdovi, pogled pa je segel vse tja do Slivnice in Snežnika. V smeri bližnje meje s Hrvaško pa je višji hrib z imenom Vražji vrtec, katerega vrh je že na hrvaški strani. Alenka je povedala, da je na starem zemljevidu našla ta hrib, ki ga je tako poimenoval tudi naš znani polihistor Janez Vajkard Valvasor. Po vrnitvi na domačijo so si obiskovalci v kašči, urejeni za prireditve, ogledali krajši film o Babnem Polju v vseh letnih časih, ki

Foto: E. Margon

je pričaral lepote tamkajšnje neokrnjene narave. Alenka je povedala še nekaj zgodb iz življenja ljudi, ki so se težko prebijali in mnogo jih je odšlo stran, tudi v Ameriko, da so prišli do »lažjega« kruha. Popoldne je prehitro minilo, kajti zgodb, ki so vredne poslušanja, je še veliko. Obiskovalci so zadovoljno sklenili, da še pridejo, morda naslednjič na kakšen daljši pohod v okolico Babnega Polja. Tudi osebne zgodbe, ki so jim bili priča, povedo veliko o zgodovini naroda. Ni potrebno opevati velikih bitk, tudi boji za obstanek in boljše življenje preprostih ljudi so nam lahko lepa popotnica. Če vas mika obisk gostoljubne Rihtarjeve domačije, še kontaktni podatek: info@rihtarjeva-domacija.si, gsm 041 260 985.

Irena Margon

PRVA POLETNA ČAJANKA O FINŽGARJEVI OSEBNOSTI IN LITERARNEM DELU

Po dolgem času, ko se zaradi koronavirusa ni bilo mogoče družiti na do sedaj dobro obiskanih čajankah v knjižnici Pivka, so sredi junija letos v Kulturnem društvu Lipa pripravili prvo čajanko na prijetnem vrtu gostilne Pri Marti v Pivki. Zbralo se je kar 15 udeležencev, kar pomeni, da se ljudje želijo družiti, izmenjavati svoja mnenja, se pogovarjati, kulturno udejstvovati.

Tema srečanja je bila 150-letnica rojstva Franca Saleškega Finžgarja s poudarkom na prikazu nadvse zanimive osebnosti in njegovega dela ter vpliva na slovensko družbo v njegovem času. Pogovor o znamenitem zgodovinskem romanu Pod svobodnim soncem je lepo sovpadel z letošnjo pomembno 30. obletnico slovenske države in samostojnosti.

V prvem delu so udeleženci čajanke spoznali nekaj zanimivosti iz pisateljevega življenja, saj je v svojem dolgem življenju živel pestro in ustvarjalno. Prva zanimivost je bila ta, da je v svojem službovanju zamenjal kar 12 služb, in sicer vse od Bohinja, Kočevja, Sore, Idrije, Želimelj pa do Ljubljane, ko je na koncu dobil v upravljanje trnovsko faro in postal sosed in tesen prijatelj arhitekta Jožeta Plečnika. Ustvarjala sta skupaj, Finžgar je pisal, Plečnik pa mu je ilustriral naslovnice za knjige; zelo poznana je Makalonca, knjiga pravljic, katero krasi Plečnikova umetnina na naslovnici. Skupaj sta opravila veliko projektov ter pomembno kulturno delo, saj si je Finžgar prizadeval, da se odkupi in uredi rojstna hiša Franceta Prešerna, Plečnik pa je naredil načrt, kako hišo usposobiti v muzej. Finžgar je Prešernovemu muzeju podaril nekaj predmetov, med njimi svojo znamenito okrašeno kmečko skrinjo. Franc Saleški Finžgar je bil za

Slovence vedno simbol ponosnega domoljuba, zvestega domu in narodu ter zagovornik malih ljudi ter strasten ljubitelj narave, hkrati pa trdna osebnost z visokim etičnim standardom, ki si je izoblikoval jasne poglede na religiozno življenje duhovnikov in ljudstva. Dejal je, »da je človeku potreben višji, nadčloveški notranji ukaz, da sovraži zlo, se ga ogiba, in če stori zlo, greh prizna in se kesa«. S tako mislijo je živel in delal, pisal, predaval, poučeval, bil vabljen kot gost na številnih kulturnih in državnih praznovanjih … Udeleženci čajanke so spremljali in dodajali svoje izkušnje in poznavanje pisateljevega življenja in njegovih del, tako da je vse potekalo kot prijeten klepet. Po skoraj dveurnem srečanju so sklenili, da se kmalu spet sestanejo s kakšno zanimivo tematiko iz slovenske kulturne in zgodovinske preteklosti.

Irena Margon

NOCOJ JE ENA LUŠTNA NOČ

Ob obeleženju 30. obletnice samostojnosti Slovenije smo na večer pred dnevom državnosti v Šmihelu priredili dogodek Nocoj je ena luštna noč. Prireditev se je odvila že desetič in je bila nekaj posebnega. Tako pevci in godbeniki kot tudi gledalci in poslušalci smo se po dolgem času spet zbrali skupaj ter uživali ob pesmih, ki opevajo našo prelepo domovino.

Na Štrenarjevem vrtu se je zvrstila kopica nastopajočih: Iskrice, ŽVS Šmihel, Biseri, Harmonikarji Matica Štavarja, Fantje spod Šilentabra, harmonikar Marjan Frank, Pavel Kaluža in Iskrivi Bend. Program je povezoval Sandi Morel. Ob pogostitvi se je prijetno druženje na prostem odvijalo še dolgo v noč.

Kulturno društvo Šmihel

PRIJATELJ IZ DURACHA PRINESEL POZDRAVE PIVČANOM

Življenje se je začelo sproščati, ljudje si spet upajo na pot, tako nas je na svojem potovanju v Italijo obiskal Christophov prijatelj Guenter Hohn iz Duracha, ki je Pivčanom prinesel pozdrave iz pobratene občine Durach. S predsednikom Društva prijateljstva Most Ernestom Margonom je obiskal družinsko ekološko kmetijo Česnik v Pivki, se navdušil nad domačim kozjim sirom in z njihovimi proizvodi napolnil hladilnik svojega avtodoma za nadaljnjo pot. Seveda je s seboj ponesel pozdrave vsem prijateljem Pivke v Durachu.

Irena Margon

PUSTNI SHOD V GORNJI KOŠANI

Ne, nismo se zmotili v naslovu. Šeme, ki jih je pozimi ustavila korona, so v Gornji Košani od hiše do hiše letos hodile v začetku julija, ko praznujejo vaščani krajevni praznik. Tako sta se tokrat na isti dan združili kar obe pomembni vaški tradiciji, pustovanje in shod. Po vasi se je pustni sprevod s harmoniko, bobni, šemami in dobro voljo odpravil v soboto, 3. julija. Tudi izbor mask je bil poletno obarvan, prevladovali so morski motivi, najbolj v oči pa je padel Jezus, ki je svoj križ hrabro prenašal vso dolgo pot po vasi. Šeme, ki po besedah udeležencev letos niso odganjale zime ampak vročino, so bile po hišah kljub nenavadnemu času za njihov prihod dobro sprejete. Nabrale so veliko jajc, klobas in drugih darov, tako se je pustni shod s plesom in glasbo lahko nadaljeval vse do ponedeljka. Na ta način Gornjekošanci dajejo dober zgled, kako ohraniti dobro voljo, veselje in druženje v tem koronskem letu - tako da jih v dvojnem in še večjem odmerku premaknemo na poletni čas, ko korona počiva in je varno druženje spet mogoče.

Urša Blejc

IZ KUFRA STRICA ANTONA

ZANIMIVA ČITANKA NAŠIH PRADEDOV IN PRABABIC

V kufru strica Antona sem našel zanimiv učbenik za ljudske šole iz sedemdesetih let 19. stoletja. Skromna knjižica – po obsegu, meri le 11x17 cm in ima 90 strani. Žal manjka naslovnica, zato sem iz zapisa na koncu knjižice »Natisnil Karel Gorišek na Dunaji« lahko ugotovil, da je bila natisnjena nekje v letih 1858 – 1871, saj je Karel Gorišek iz Št. Vida na Planini na Štajerskem po svojem stricu Jožefu Gorišku leta 1858 podedoval tiskarno in pravico do zalaganja šolskih knjig. Tiskarno je dejansko vodil njegov starejši brat Franc Gorišek, ki je »v Celju študiral tri latinske šole, na Dunaju pa jezike in botaniko in se izuril za tiskarja«. Knjižica je zanimiv »abecednik« in učbenik tistega časa, prava mala, preprosta enciklopedija za osnovno izobraževanje slovenskega človeka. Prvi del je opismenjevanje, lično so oblikovane črke, in sicer tiskane in pisane z obilo primerov besed pa tudi stavkov, ki so praviloma duhovito poučni. Tako piše: »Ne trati dragega časa.« Pa tudi: »Prazen sod ima velik glas.« Obdelane so velike in male začetnice. Kratkemu poduku o naglasih (piše: naglaski) sledijo ločila ali »prepone« in števila, arabska in rimska, a le do tisoč. Kot primer rabe velike začetnice je zanimiv stavek: »Adam in Eva, perva človeka, sta živela v Aziji, kjer je tudi Zveličar rojen.« Za krajevna imena pa primer, ki je nam blizu: »Hrastje je vas«. Med domačimi imeni najdemo poleg znanih Antona, Cirila, Marije in drugih nekaj svetopisemskih Evstahij, Filomena, Zaharija in podobno. Abecednik postreže tudi z zanimivimi pregovori. Lep primer je: »Bolje je verjeti svojim očem kot tujim ušesom.« Pretežen del abecednika je namenjen spoznavanju narave in družbe, če povemo po moderno. Govora je o šoli, obnašanju, pa o človeku in delih telesa, jedi in pijači, pa obleki, stanovanju in potrebnem spanju. Odlomek o družini se zaključi z znano mislijo: »Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da se ti bo dobro godilo na zemlji.« Posebej so obdelani rokodelci tistega časa: mlinar, pek, mesar, krojač, čevljar, klobučar, tkalec, suknar, barvar, krznar, strojar, zidar, tesar, mizar, kovač, ključavničar, steklar, lončar, kolar, sedlar in vervar. Na preprost način so opisane domače in druge živali. Zanimiv in poučen je zaključek o živalih: »Žival je vsaka božja stvar, ne muči je nikjer nikar.« Seveda ne manjka krajše poglavje o rastlinstvu in rudarstvu. Na koncu je del poimenovan »Berilo«, kjer je govora o Bogu in molitvi in poduki mlademu človeku. Del abecednika so tudi izreki in pregovori. Lep primer je: »Več je vreden pošten glas kot srebrn pas.« Nauk je usmerjen

Kranjskim in Hervaškim. V Zagorju pri Savi kopljejo premog. Grintovec je gora med Kranjskim in Koroškim. Železniki so terg na Gorenskem.

Ss v.

Pp, Bb, Rr, Dd, Nn,

Pp, Bb, Rr, Dd, Nn.

Postojna, Bled, Radolica, Beč ali Dunaj, Nabrežina.

Blizu Postojne na Notranjskem je slovečа jama. Bled in Blejsko jezero je lep kraj ne daleč od mestca Radolice na Gorenskem. Budim-Pešta je poglavitno mesto na Ogerskem. Rim je poglavitno mesto vsega kerščanstva. Beč ali Dunaj je poglavitno mesto v avstrijskem cesarstvu. Drava teče v Donavo.

v družino in lepo obnašanje. Tako so naslovi: Ljubi svoje starše, Bodi hvaležen, Bodi dober, Bodi pošten, priljuden, reden in čeden. Naj zaključim z »Dobrimi vodili« na koncu knjižice: »Ni še dovolj, da veliko veš, tudi storiti moraš, kar veš, da je prav.« Knjižica je bila učbenik in napotek mlademu človeku tistega časa, marsikaj pa velja še danes, pa če se tega zavedamo ali ne.

Ernest Margon

PODELJENA PRIZNANJA NAJBOLJŠIM ŠPORTNIKOM

Športna zveza Pivka je v juniju organizirala prireditev Športnik leta 2020 z namenom, da se spomnimo in nagradimo vse, ki so v lanskem, zelo posebnem letu, dosegli lepe rezultate.

V letu, ko je tudi šport podlegel pandemiji korona virusa, je bilo namreč treniranje in tekmovanje večji del leta onemogočeno, trenerji in športni delavci v klubih pa so imeli izjemno težko delo, da so zagotovili vsem zahtevam NIJZ-ja. Najbolj prizadeti pri tem so bili najmlajši športniki, saj je bilo tekmovanj zelo malo, v določenih športnih panogah jih sploh ni bilo. Zato je bilo tudi prejemnikov priznanj letos nekoliko manj kot prejšnja leta.

Goste je najprej pozdravil novi predsednik Športne zveze Pivka Matej Lepej, priznanja pa so pomagali podeliti eden najbolj znanih gorsko-hitrostnih dirkačev pri nas, domačin Milan Bubnič, podžupan Boris Rebec in župan Robert Smrdelj, ki je ob koncu prireditve vsem športnikom čestital za dosežene rezultate in zaželel obilo uspehov na prihodnjih tekmovanjih.

Prireditev, ki jo je vodil Silvo Čelhar, so s svojimi nastopi popestrili mladi harmonikaš Gregor Abram ter različne kategorije članic plesne skupine Pike.

Čestitke še enkrat vsem nagrajencem!

NOGOMET, ŠPORT, KI IMA V PIVKI STOLETNO ZGODOVINO

Letos poteka natanko 100 let, odkar so se v Slavini na improviziranem igrišču ob potoku Slavinšček v prijateljski tekmi pomerili nogometaši SK Postojne in SK Pivke (oboji so imeli igralce iz Sokolskih vrst). Postojnčani so bili boljši in slavili 9 : 2.

Po natanko 46 letih pa je na starem pivškem nogometnem igrišču nastala naslednja fotografija NK Pivke: stojijo od leve proti desni – Polde Vranešič, Slavko Zver, Branko Fatur, Stojan Požar, Drago Česnik, Dušan Lepčihar, predsednik Darko Smrdelj; čepijo – Venčeslav Japelj, Zdravko Slabnik, Stane Sušelj, oficir JLA (Kljajić ?), Boris Maljevac, Danilo Sila.

S sedanjim Istranom pivških korenin Venčeslavom Japljem se poznam že desetletja. V poznih 60-ih letih sem z njim in proti njemu v večernih urah igral košarko v stari pivški telovadnici, ko še ni bil ustanovljen košarkarski klub. Vene, kot smo ga tedaj klicali, je stanoval v majhnem bloku na Javorniški cesti do leta 1970, zatem so se preselili v Hrvatine. Sredi 70-ih let sva bila ponovno skupaj, tokrat pri nogometu. Oba sva bila člana NK Pivka, ki je tedaj nastopala v Primorski nogometni ligi, on branilec, jaz v vezni vrsti. Na edini skupni trening ob petkih popoldan je prihajal iz Ljubljane, kjer je kot odlični dijak Gimnazije Postojna (oproščen mature) študiral novinarstvo. Z njegovim francoskim avtomobilom imenovanim »spaček« sta se na trening vozila še dva poznejša znana novinarja

Drago Mislej Mef in Boris Maljevac. Velikokrat so zaradi prometa na treninge in tudi tekme zamujali, zato je bil naš tedanji tehnični vodja Marjan Vodopivec zelo nejevoljen. Večkrat je spraševal, ali so »Ljubljančani« že prišli, mene pa poslal gledat, ali je »spaka« (avto) že parkiran ob naši leseno-betonski slačilnici. V kasnejših desetletjih sva bila nekako še bolj povezana, saj je bil Džepl (nov nadimek) odgovorni urednik Primorskih novic in tam opravljal še druge pomembne naloge, jaz pa zunanji sodelavec tega primorskega časopisa.

Brane Fatur

V PIVKI IMAMO JEKLEN VADBENI POLIGON

Športni park v središču Pivke je bogatejši za nov športni objekt, tako imenovani jekleni poligon za vadbo na prostem. Poligon je občini Pivka donirala Skupina SIJ v sodelovanju z Združenjem športnih zvez Olimpijskega komiteja Slovenije. Občina Pivka je s finančnim vložkom 8000 evrov poskrbela za izvedbo zemeljskih del in uredila zaščitno podlago za postavitev poligona, medtem ko je poligon v celoti donacija Skupine SIJ. Poligon v Pivki je izdelan iz 86 metrov jeklenih cevi in je del projekta Jeklena volja, ki ga v Skupini SIJ izvajajo od leta 2014 z namenom, da lokalnim skupnostim, v katerih delujejo njihove družbe,

omogočijo brezplačno rekreacijo na prostem. Doslej so po Sloveniji postavili 14 podobnih poligonov, do leta 2022 pa jih bodo postavili še šest. Eden od ciljev projekta je tudi spodbujanje gradnje trajnostno naravnanih športnih objektov. Odprtje poligona so v družbi košarkarice Tine Jakovina, ambasadorke poligona, pospremili župan občine Pivka Robert Smrdelj ter predstavniki Skupine SIJ in Združenja športnih zvez OKS. Program pa so sooblikovali otroci iz enote Vrtca Mavrica, športno društvo Pike in OŠ Pivka.

SLOVENSKA BAKLA TUDI V PIVKI

Slovenska bakla je projekt, v okviru katerega je ekipa slovenskega olimpijskega komiteja med 22. aprilom in 23. julijem obiskala 212 slovenskih občin in povezala z zamejskimi kraji v Italiji, Avstriji, na Madžarskem ter Hrvaškem. S prebujeno jekleno voljo in opolnomočena s pozitivno energijo vseh nosilcev bakle in njenih navijačev bo navdihovala olimpijsko reprezentanco Slovenije v njihovih predstavah in prizadevanjih za osvajanje vrhunskih dosežkov na 32. olimpijskih igrah nove dobe. 19. maja smo slovensko baklo sprejeli tudi v Pivki.

Svojo pot po Pivki je začela v Parku vojaške zgodovine, kjer jo je Martin Krpan v spremstvu uslužbencev Parka vojaške zgodovine Aljaža Juga in Nike Česnik pospremil do železniške postaje, kjer jo je olimpijec Marcel Rodman v spremstvu Martina Krpana prenesel do Občine Pivka, kjer jo je prevzel župan Robert Smrdelj. Župan ja baklo v spremstvu skupine otrok iz Vrtca Mavrica ponesel na stadion Martina Krpana, kjer so baklo v štafeti po stadionu prenesli mladi športniki Bešić Stanko, Posega Urban, Šabec Vid, Cerkvenik Jakob, Smrdel Umma Lili, Kaja

Smrdel, Jović Nik, Perlić Aleksandar in Žnidaršič Tim. Po krajšem programu je bakla v spremstvu športnikov Športnega društva Pike (Petra Rotar, Lana Kovšca, Urška Korent, Mojca Korent), Atletskega kluba Pivka (Marjan Korent, Urška Korent, Anton Brne, Boštjan Dolgan, Tajda Dolgan, Tinea Dolgan, Jakob Česnik, Ana Česnik,) Kegljaški klub Pivka (Maja Česnik), Balinarskega kluba ORO Pivka (Abram Štunf, Žiga Štunf, Žan Štunf) in Košarkarski klub Pivka Perutninarstvo (Jakob Šabec, Janez Kristan, Jure Šabec, Uli Smrdel, Hana Pivk, Naja Požar) nadaljevala svojo pot do konca Selc, kjer jo je prevzela ekipa Športne zveze Postojna.

Občina Pivka

SREČANJE STARODOBNIH VOZIL V KRPANOVI DEŽELI

V soboto, 3.julija smo se po enem letu premora končno lahko ponovno srečali ljubitelji starodobnih vozil. Kot vedno do sedaj, smo se odločili, da svojo tradicijo društva peljemo naprej. Organizirali smo že 11.srečanje starodobnih vozil v Krpanovi deželi. Kljub še zmeraj nekaterim omejitvam se je zbralo lepo število jeklenih lepotcev.

Zbirno mesto smo imeli kot do sedaj pred gostilno Sušelj v Pivki. Tu so si lahko obiskovalci ogledali vozila. Ob 10.30 uri smo se podali na promocijsko vožnjo dolgo 23km. Pot nas je vodila iz Pivke, v smeri Radohove vasi, Parij, Drskovč, Zagorja, Knežak, Bač in na Mašun. Na Mašunu smo si ogledali Gozdno hišo Mašun in samo okolico in se okrepčali ob dobrih jedeh Gostišča Mašun.

Z lepimi misli in željami se je tukaj naše srečanje zaključilo. Obljubili pa smo si, da se naslednje leto ponovno srečamo.

Hvala vsem in vsakemu posebej, ki so kakorkoli pripomogli, da smo srečanje lahko izpeljali. Starodobniški pozdrav!

Jerneja Ksir

24. POKAL PIVKE V KEGLJANJU

V soboto 3. julija se je na kegljišču v Krpanovem domu zaključil že 24. pokal Pivke v kegljanju. Po dvoletnem premoru zaradi vsem znane situacije z virusom COVID-19 je Kegljaški klub Pivka znova izpeljal turnir, ki mu ni para v Sloveniji.

Letos smo ga izpeljali s pomočjo Pivke d. d., ki nas je izdatno podprla z njihovimi izdelki. Turnirja se je udeležilo več kot 250 tekmovalk in tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške.

Pri ženskah je zmagala Nataša Ravnič iz kluba Istra-Poreč, ki je podrla izjemnih 670 kegljev. Najboljša domačinka je bila kadetska prvakinja in članica državne kadetske reprezentance Lea Pašić s 561 podrtimi keglji. Pri moških smo videli izjemen boj med tremi tekmovalci, na koncu je slavil domačin in mladinski ter članski reprezentant Slovenije Denis Pašić, ki je s 632 podrtimi keglji za kegelj premagal člana Ljubelja Konec Dominika.

Ponovno so se prizadevni člani Kegljaškega kluba Pivka izkazali z odlično organizacijo turnirja in tradicionalno gostoljubnostjo.

Ernest Margon

ANŽE SREBOVT NA KVALIFIKACIJSKEM TURINIRJU ZA OLIMPIJSKE IGRE

Moška članska reprezentanca v košarki 3x3, katere član je tudi Pivčan Anže Srebovt, se kljub dobrim košarkarskim predstavam na dveh kvalifikacijskih turnirjih v Debrecenu in Gradcu ni uspela uvrstiti na olimpijske igre v Tokio. Kljub izjemni pripravljenosti je tokrat v močni konkurenci nasprotnikov zmanjkalo nekoliko sreče.

Ne glede na to, da fantom tokrat olimpijske sanje niso uspele, so košarkarji že povsem v tekmah 18. sezone državnega prvenstva v košarki 3x3. Na prvem turnirju je Anže Srebovt s svojo ekipo 3x3 Piran osvojil zmago.

DKH, Vir: KZS

TINA JAKOVINA NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Slovenska ženska košarkarska reprezentanca, v kateri že več let uspešno nastopa tudi Pivčanka Tina Jakovina, je na prvenstvu stare celine letos zaigrala tretjič zapored. Na svojem prvem prvenstvu leta 2017 v Pragi so košarkarice v predtekmovanju dosegle eno zmago in zasedle 14. mesto, v Nišu in Beogradu dve leti kasneje pa so se uvrstile v kvalifikacije za četrtfinale in po porazu z Belgijo osvojile končno deseto mesto. Na letošnjem evropskem prvenstvu v Strasbourgu in Valencii so slovenske košarkarice po dveh zmagah in dveh porazih, tako kot dve leti prej, tekmovanje sklenile v repasažu in končnem desetem mestu. S tem pa so ostale tudi brez možnosti za uvrstitev v kvalifikacije za svetovno prvenstvo, kamor se je uvrstilo najboljših šest reprezentanc turnirja. Kljub neizpolnjenemu cilju pa slovenske košarkarice z optimizmom zrejo v prihodnost.

Že čez dve leti bodo imele namreč priložnost za vrhunski dosežek na EuroBasketu na domačih tleh. Člani Izvršnega odbora FIBA Europe so namreč sprejeli odločitev, da bosta 39. evropsko košarkarsko prvenstvo za ženske gostila Slovenija in Izrael. Vsaka izmed držav gostiteljic bo gostila dve skupini skupinskega dela, zaključni boji

izločilnega dela pa se bodo igrali v Sloveniji. Slovenski skupinski del bo na sporedu v Celju in Kopru, Izraelci bodo reprezentance gostili v Tel Avivu, medtem ko bodo evropske prvakinje okronane v Ljubljani. Šestnajst reprezentanc bo pod koši moči merilo med 15. in 25. junijem 2023. Slovenske košarkarice bodo kljub temu, da so na prvenstvo kot gostiteljice že uvrščene, nastopale tudi v kvalifikacijah za EuroBasket, kjer bodo pilile formo pred domačim prvenstvom.

DKH, Vir: KZS

BALET TUDI MED POČITNICAMI, V BALETNI POČITNIŠKI DELAVNICI

Šolsko leto 2020/21 je Baletnemu društvu Postojna, v katerem vadi tudi pet deklic iz občine Pivka, prineslo ogromno izzivov. Potem ko smo šolsko leto začeli v dvoranah, so nato učiteljice baletno znanje kar šest mesecev predajale na daljavo, po spletu. V aprilu smo se za zelo kratek čas vrnili v baletne dvorane, nato pa nas je ponovna karantena spet prisilila v izvajanje vaj na daljavo.

»V kvalitetno poučevanje baleta na daljavo smo vložili veliko truda in učiteljice so v poučevanje prek zaslonov vložile vse svoje znanje, izkušnje in energijo. Najmlajše člane smo pritegnili s pripravo video baletnih vsebin z različnimi tematikami (jesen, pust, pomlad, poletje). Vsak mesec smo jim poslali novo video vsebino. Otroci in starši so jih zelo dobro sprejeli, saj so cenili, da lahko do njih dostopajo kadarkoli. Številni so si jih večkrat predvajali in sledili video vajam. Seveda pa je priprava vsakega posameznega videa od učiteljic zahtevala obilo ustvarjalnosti,« je poudarila Mateja Kocman, predsednica društva.

Pri vrnitvi v baletne dvorane smo si vsi skupaj, torej vodstvo društva, starši in predvsem baletne učiteljice prizadevali za dvig motivacije med deklicami. Ocenjujemo, da smo se s tem kar dobro spopadli, saj je po informacijah plesnih pedagogov po Sloveniji veliko društev opustilo redno delo in nekatera so celo zaprla svojo dejavnost. Baletne učiteljice so imele zelo težko delo. Hkrati so se namreč trudile članom obuditi motivacijo za ples, ki je med delom od doma pri marsikom zamrla, poleg tega pa so se balerine pospešeno pripravljale na opravljanje letnih izpitov. Ker so izpiti v lanskem šolskem letu odpadli, smo bili letos vsi skupaj trdno odločeni izpeljati kvalitetne

Foto: arhiv društva

priprave za posamezne razrede.Trud se je obrestoval: prav vsi člani so uspešno opravili izpite, ki so 19. junija potekali v Glasbeni šoli Ilirska Bistrica. Izpite je opravljalo 33 članic društva, ki so odlično predstavile osvojeno znanje.

Ob zaključku šolskega leta so balerine v Postojni zaplesale svojim staršem. Društvo je članom podelilo pohvale za vztrajnost pri obiskovanju vadbe, staršem pa izreklo zahvalo za celoletno vzpodbudo otrokom.

Letos prvič vabimo na Počitniško baletno delavnico, ki bo v Baletni dvorani Kazarje v Postojni potekala od 23. do 27. avgusta v dopoldanskem času. Vabimo otroke od 6. leta dalje, plesno predznanje ni potrebno. Prispevek za 5-dnevne baletne delavnice znaša 25 evrov, saj program društva podpira Občina Postojna. Prijave in informacije: baletnodrustvo.postojna@gmail.com, 040 223 069.

Sergeja Širca

PIKE – TRIKRAT DRŽAVNE PRVAKINJE

Foto: Urška Korent

V soboto, 26. junija, se je v športni dvorani Kodeljevo v Ljubljani odvijalo Državno prvenstvo v Cheerleadingu in Performance Cheeru v mladinskih in v članskih kategorijah. ŠD Pike je tekmovalo z mladinsko skupino Junior Pike, člansko plesno skupino Pike, članskim parom Špela Bubnič in Klavdija Ujčič ter skupino Junior Pike Obala.

Pike smo bile odlične in dosegle naslednja mesta:
- Junior Pike v Cheer Jazz kategoriji: 1. mesto
- Junior Pike Obala v Cheer Jazz kategoriji: 7. mesto
- Junior Pike v Performance Cheer kategoriji: 5. mesto
- Junior Pike Obala v Cheer Hip Hop kategoriji: 3. mesto
- Članska plesna skupina Pike v Cheer Jazz kategoriji: 1. mesto
- Članski Performance Cheer Par Špela Bubnič in Klavdija Ujčič: 1.mesto

Zaradi korona ukrepov, je bilo tekmovanje rezervirano samo za mladinske in članske skupine. Otroška skupina Pike se je tako za konec sezone udeležila spletnega tekmovanja, na katerem je v konkurenci 17 otroških cheer pom skupin dosegla odlično 7. mesto.

Tehnično dovršene in lepe koreografije naših skupin so gledalci v dvorani nagradili z velikim aplavzom in vzkliki zadovoljstva. Na tribunah so za nas navijali starši, sorodniki in prijatelji, ki so bili dodatni plesalec na parketu. Za odlično energijo in tehnično dodelan nastop pa so se članski plesni skupini Pike zahvalili celo sodniki. Sodniške liste so tako krasile tudi najvišje ocene! Pohvale in čestitke tako izrekamo vsem plesalcem in trenerjem, ker so zmogli trenirati v zelo težkih pogojih, ki so jih krojili protikoronski ukrepi.

Čestitke trenerjem za odlično opravljeno delo: trenerkama mladinske plesne skupine Junior Pike Špeli Režek in Špeli Bubnič, trenerki članske plesne skupine Pike in članskega plesnega para Špeli Režek, trenerju mladinske plesne skupine Junior Pike Obala Arturju Steffetu, in trenerki otroške plesne skupine Pike Urški Korent.

Še enkrat hvala tudi vsem navijačem. Ob prihodu Pik v Pivko so nam pripravili bučen sprejem, kot se za trikratne državne prvake spodobi. Julija in avgusta se Pike odpravljamo na počitnice. V drugi polovici avgusta bomo pripravile plesne delavnice in tako zaplesale v novo sezono… Za članski plesni par bo letošnje poletje delovno. Špela in Klavdija se bosta udeležili virtualnega svetovnega prvenstva, na katerega moramo poslati posnetek nastopa do 24.09.2021. Skupaj s trenerko Špelo Režek bosta trenirali v Pivki in v Ljubljani. Svojo formo pa bosta dokončno utrdili še na reprezentančnih pripravah v avgustu.

Mojca Korent

BALINARKE SO ZAKLJUČILE Z LIGO

Balinarke Balinarskega kluba Pivka ORO MET so v juniju z dvema zmagama v Ljubljani proti ekipi Šiške s 17:7 in doma proti ekipi Tržiške Bistrice s 20:4 zaključile ligaško sezono 2020/2021 v 1. ženski državni ligi. Osvojeno 2. mesto je izjemen rezultat najmlajše ekipe v ligi. Igralke so po zaključku tekme v Pivki dobile srebrne medalje, ki jih podeljuje BZS.

Kar štiri naše balinarke so povabljene na priprave balinarske reprezentance Slovenije (Tadeja Petrič, Mia Švara, Aneta Fidel in Rebecca Martuljaš).

Cilji ekipe za naslednjo tekmovalno sezono so zelo visoki. V ekipo se bosta vrnili še dve igralki, ki sta bili na porodniškem dopustu. Mladinke so si, v tej svoji prvi tekmovalni sezoni med članicami, nabrale veliko

tekmovalnih izkušenj. Tako bo boj za ekipnega državnega prvaka v naslednji sezoni še bolj oster in zanimiv. V Pivki upamo, da bomo naslednje leto na samem vrhu.

BK Pivka ORO MET

BALINARSKA ŠOLSKA LIGA ZA OSNOVNOŠOLCE

Zmajček Zmajčkove telovadbe tudi med poletjem ne počiva. Junija se je udeležil šolske balinarske lige, ki se je odigrala v Kortah. Udeleženke tekmovanja so bile številne osnovne šole.

V novem šolskem letu so k tekmovanju vabljene še ostale osnovne šole, da se prijavijo in udeležijo te vesele in razigrane ter športno obarvane balinarske šolske lige.

Samanta Abram Štunf

KOŠANSKI NOGOMETAŠI MED NAJBOLJŠIMI ŠTIRIMI EKIPAMI

V juniju so se najmlajši nogometaši Nogometnega kluba Košana pod Pohorjem udeležili dvodnevnega nogometnega turnirja U-9.

V zelo močni konkurenci številnih slovenskih ekip so fantje suvereno odigrali proti več nasprotnikom (NK Maribor, NK Aluminij, NK Grad, NK Žalec, NK Dravograd) in si gladko priigrali polfinale. V polfinalnem srečanju so se košanski nogometaši pomerili s prvo ekipo NK Celje ter dosegli še en zavidljiv, neodločen rezultat, ki je pomenil, da potnika v finale odloči boljši izvajalec 6-metrovk. Žal so tu imeli fantje malo manj sreče ter zgrešili priložnost finala.

V tekmi za tretje mesto se je ekipa NK Košana znova pomerila z NK Aluminij iz Kidričevega ter si tudi tokrat priigrala neodločen rezultat (1:1) ter odločilne 6-metrovke. Kljub porazu v polfinalu gre mladim košanskih nogometašem izjemna pohvala za vse odigrane tekme in izkazano znanje ter odlične predstave. Doseženo 4. mesto je pomemben uspeh, h kateremu so v prvi vrsti zaslužni mladi športniki in njihov trener, pa tudi starši, ki spodbujajo tovrstno udejstvovanje in podpirajo ta tekmovanja.

Foto: NK Košana

VABLJENI NA MIVKO!

Konec junija je znova zaživelo občinsko igrišče za odbojko na mivki.

Rezervacija igrišča se lahko opravi vsak dan v tednu za naslednji dan. Za rezervacijo igrišča v soboto in nedeljo je potrebno igrišče rezervirati najkasneje do petka. Rezervacija z uporabo žoge je brezplačna.

Igra je omejena na dve uri, vendar se v primeru nezasedenosti termina le-ta lahko podaljša.

Rezervacije sporočite na telefonsko številko 070 556 049.
Rezervacija je veljavna šele, ko je termin potrjen.

Občina Pivka

Predlog za izlet: VREMŠČICA

Vremščice najbrž nikomur med nami ni potrebno posebej predstavljati, a se velikokrat zgodi, da je prav tisto, kar nam je na dosegu roke, velikokrat nekako pozabljeno in samoumevno vzeto. Pa smo zato z veseljem prisluhnili pobudi g. Lada Šabca, da o tem našem lokalnem pogorju napišemo besedico ali dve.

Pogorje Vremščice se razteza nekako med Senožečami, Pivko in Divačo, najvišji vrh, Velika Vremščica je visok 1027 m. Vremščica je hrib blagih vzponov, relativno lahkih dostopnih poti, brezmejnih pašnikov v višjih legah in predvsem prečudovitih razgledov resnično na vse strani neba ... od morja prek Nanosa do Julijcev, od Javornikov prek Brkinov do Učke in še kam ... nanjo vodi mnogo poti »z vseh štirih smeri neba« in samo od vas je odvisno, od kod se boste Vremščice »lotili«. Pohodi so lahko krajše narave, pa seveda do tistih daljših iz izhodišč nižje v dolini in krajih, od koder želite pohajati. Mnogi med vami ste se med izolacijo in karanteno epidemije spraševali, če slučajno kršite kakšen odlok z odhodom na Vremščico. Zato je bil nekaj časa celo odsvetovan pohod gor, ker cerkvica »spada« pod občino Pivka, vrh pa v občino Divača in ker prehodi med občinami niso bili dovoljeni, bi lahko prihajalo do »zanimivih« situacij. Blizu vrha leži zelo lepo urejena cerkvica sv. Urbana, ki je bila zgrajena leta 2009 na temeljih stare cerkvice iz leta 1693, spada pa pod župnijo Košana. Skoraj gotovo pa boste na svojem pohodu na Vremščico na njej, ali pri cerkvici srečali že prej omenjenega g. Lada Šabca, ki je tu gori že prava legenda in kot nekakšen neuradni oskrbnik, poznavalec in domačin v pravem pomenu besede. Za vsakega najde lepo besedo, rad pomaga in svetuje tistim, ki so na Vremščici prvič, vsakič pove kaj zanimivega ali o Vremščici ali o cerkvici, tudi z razglednico vam bo postregel. V času našega obiska sredi junijske vročine je dejal, da je te dni ljudi gor malo manj, da je trenutno bolj priljubljeno visokogorje in

pa morje, da se bodo pa ljudje s padcem temperatur in jesenjo zopet vrnili.

Vremščico si zaradi relativno ugodnega dostopa radi privoščijo tudi kolesarski navdušenci, ki se pa potem po poti navzdol podajo na tiste bolj ali tiste manj adrenalinske. Hrib ni visok in zahteven, a vas seveda kljub vsemu tudi na Vremščici ujame kakšna vremenska nevšečnost, tako da ni odveč informacija, da je zadaj za cerkvico sobica, zavetišče, katerega vrata so vedno odklenjena in se tako premražen ali premočen popotnik lahko posuši, spočije, preobleče. Vsekakor pa je prebivalcem občine Pivka Vremščica dovolj blizu, da si lahko izlet nanjo privoščimo takrat, ko nam to tudi vremensko kar najbolj odgovarja. Morda je tudi zato za nas Vremščica hrib, ki nikoli ne razočara.

Silvo Čelhar

Merkantil GEO d.o.o.

Geodetske storitve

Parcelacija
Ureditev meje
Izravnava meje
Inženirska geodezija
Določitev hišne številke
Označitev meje v naravi
Izdelava geodetskega načrta
Zakoličba stavbe in drugih objektov
Izdelava elaborata lokacijske izboljšave
Izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb
Pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin (izpeljava celotnega posla)
Izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb
Določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe

Knežak 3, 6253 Knežak | +386 (0)31 733 290 / +386 (0)31 344 738 | info@merkantil-geo.si | www.merkantil-geo.si

topdom
mfm intarzija 30 let

Naj bo vaš dom najlepši!

TOP PONUDBA
kritin • fasad • keramike • kopalniške opreme

Hvala, ker z nami gradite **že 30 let**!

GRADBENI CENTER
MFM INTARZIJA • PRESTRANEK

Vetris
VETERINARSKA AMBULANTA

Veterinarska ambulanta Vetris d. o. o.
Ulica IV. armije 19
6250 Ilirska Bistrica

08 200 69 60
vetris.vet@gmail.com

Ali ste vedeli, da imajo psi in muce mlečne in stalne zobe?

Kužkom in muckam mlečni zobje izrastejo pri treh tednih starosti. Pri šestih mesecih pa mlečne zamenjajo stalni. Pri mladičih predvsem majhnih pasem menjava pogosto ne poteka gladko in v ustni votlini istočasno ostaneta obe generaciji zob. Zaostali mlečni zobje lahko predstavljajo vir bolečine, deformirajo ugriz in zelo pospešijo pojav paradontalne bolezni.

Kaj lahko naredite?

Priporočamo, da mladička hitro naučite pregledovanja ustne votline in spremljate menjavo zob. V kolikor opazite, da menjava ne poteka gladko pa svetujemo posvet z veterinarjem.

Naše poslanstvo je skrb za dobrobit živali, kamor sodi tudi skrb za zdravo in nebolečo ustno votlino. Zato smo našo ambulanto opremili z vrhunsko stomatološko opremo s katero lahko poskrbimo za naše najboljše prijatelje.

Lepo vas pozdravljamo Jana, Gašper, Nina, Danilo in Katja.

OBČINA POSTOJNA

13. Kulturni utrip poletja

POLETNI FESTIVAL POSTOJNA 2021
od 27. junija do 12. avgusta
na Titovem trgu

KULTURNI DOM POSTOJNA
JAZZ HRAM

četrtek | **22.7.** | 20.30
Jazz četrtek
BLUES EXPERIENCE

petek | **23.7.** | 20.30
Koncert
ROK'N BAND

torek | **27.7.** | 20.30
Koncert
JURE POČKAJ S POZABLJENIM ORKESTROM

sreda | **28.7.** | 19.00
Otroška sreda
GLEDALIŠČE KUKUC:
SOSEDA IN POL

četrtek | **29.7.** | 20.30
Jazz četrtek
DENISE DANTAS

petek | **30.7.** | 20.30
Koncert
SAN DI EGO

torek | **3.8.** | 20.30
Večer oddaje
PRIJATELJI OSTANIMO PRIJATELJI
Ansambli:
Nemir, Sekstakord, Jastrebi in Fantje spod Šilentabra

sreda | **4.8.** | 19.00
Otroška sreda
GLEDALIŠČE KUKUC:
MALA MURSKA DEKLICA

četrtek | **5.8.** | 20.30
Jazz četrtek
RAZKO ZJACA trio feat. RENATO CHICCO

torek | **10.8.** | 20.30
Opera
SEVILJSKI BRIVEC
Operna Akademija Pehlivanian

sreda | **11.8.** | 19.00
Otroška sreda
GLEDALIŠČE KUKUC:
PIKINA VELIKA PUSTOLOVŠČINA

četrtek | **12.8.** | 20.30
Koncert
KLAPA KAMPANEL
(v primeru slabega vremena bo koncert 13.8.2021)

Organizator si pridržuje pravico do spremembe ali odpovedi programa. Obiskovalce prireditev prosimo, da spoštujejo navodila organizatorja in priporočila NIJZ za preprečevanje širjenja okužbe s koronavirusom.

Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, Pivka, bo objavila

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV NEPROFITNIH STANOVANJ V NAJEM ter ZA DODELITEV TRŽNIH STANOVANJ V NAJEM

Celotna vsebina javnega razpisa bo objavljena na oglasni deski Občine Pivka, dne 11.8.2021. Izvod razpisa bo dosegljiv v sprejemni pisarni Občine Pivka in na internetnem naslovu http://www.pivka.si, kjer bo na voljo tudi obrazec za prijavo na javni razpis.

1.PREDMET RAZPISA

1.1. Predmet razpisa

Občina Pivka bo razpisala oddajo neprofitnih stanovanj v najem na območju občine, ki bodo v času veljavnosti prednostne liste izpraznjena ali na novo pridobljena predvidoma v letu 2022 in 2023.
Oblikovani bosta dve ločeni prednostni listi:
- lista A za stanovanja (okvirno 1 stanovanje), predvidena za oddajo v najem prosilcem, ki so glede na socialne razmere po 9. členu Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem oproščeni plačila lastne udeležbe in varščine;
- lista B za stanovanja (okvirno 1 stanovanje), predvidena za oddajo v najem prosilcem, ki so glede na določila 9. člena Pravilnika iz predhodne alinee zavezanci za plačilo lastne udeležbe in varščine.

1.2.Neprofitna najemnina

Najemnina za dodeljena neprofitna stanovanja bo določena na podlagi predpisa, ki bo veljal v času sklepanja najemne pogodbe.

1.3. Površinski normativi

Pri dodelitvi neprofitnih stanovanj bodo upoštevani naslednji površinski normativi:

Število članov gospodinjstva	Površina stanovanja brez plačila varščine – lista A	Površina stanovanja s plačilom varščine – lista B
1-člansko	od 20 m2 do 30 m2	od 20 m2 do 45 m2
2-člansko	nad 30 m2 do 45 m2	nad 30 m2 do 55 m2
3-člansko	nad 45 m2 do 55 m2	nad 45 m2 do 70 m2
4-člansko	nad 55 m2 do 65 m2	nad 55 m2 do 82 m2
5-člansko	nad 65 m2 do 75 m2	nad 65 m2 do 95 m2
6-člansko	nad 75 m2 do 85 m2	nad 75 m2 do 105 m2

2. RAZPISNI POGOJI

2.1. Splošni pogoji

Upravičenci za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem so državljani Republike Slovenije, ki imajo stalno prebivališče na območju Občine Pivka ter izpolnjujejo ostale pogoje, določene z veljavno zakonodajo in javnim razpisom.

2.2. Dohodkovni kriterij

Prosilci so upravičeni do dodelitve neprofitnega stanovanja, če dohodki njihovih gospodinjstev v letu 2020 ne presegajo zgornje meje v spodnji tabeli za listo B določenih odstotkov od povprečne neto plače v državi, ki je v letu 2020 znašala 1.208,65 EUR, kot je razvidno v spodnji tabeli:

Velikost gosp.	LISTA A		LISTA B	
	%	Meja dohodka v €	%	Meja dohodka v €
1-člansko	90%	do - 1.087,79	Od 90% do 200%	nad 1.087,79 do 2.417,30
2-člansko	135%	do - 1.631,68	od 135 do 250%	nad 1.631,68 do 3.021,63
3-člansko	165%	do - 1.994,27	od 165 do 315%	nad 1.994,27 do 3.807,25
4-člansko	195%	do - 2.356,87	od 195 do 370%	nad 2.356,87 do 4.472,01
5-člansko	225%	do - 2.719,46	od 225 do 425%	nad 2.719,46 do 5.136,76
6-člansko	255%	do - 3.082,06	od 255 do 470%	nad 3.082,06 do 5.680,66

2.3. Premoženje prosilca

Upravičenci za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem morajo poleg navedenih pogojev izpolnjevati še naslednje splošne pogoje: 1) da prosilec ali kdo izmed članov gospodinjstva ni najemnik neprofitnega stanovanja, oddanega za nedoločen čas in z neprofitno najemnino ali lastnik ali solastnik drugega stanovanja ali stanovanjske stavbe, ki ne presega vrednosti 40% primernega stanovanja, razen če je stanovanje ali stanovanjska stavba po zakonu oddana v najem za nedoločen čas, z neprofitno najemnino; 2) da prosilec ali kdo izmed članov gospodinjstva ni lastnik drugega premoženja, ki presega 40 % vrednosti primernega stanovanja; 3) da je prosilec, ki ponovno prosi za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem, poravnal vse obveznosti iz prejšnjega neprofitnega najemnega razmerja ter morebitne stroške sodnega postopka.

Glede na število članov gospodinjstva vrednost drugega premoženja ne sme presegati naslednjih zneskov:

Število članov gospodinjstva	Vrednost drugega premoženja, ki ne sme presegati 40% vrednosti primernega stanovanja v EUR
1-člansko	15.148,80
2-člansko	18.515,20
3-člansko	23.564,80
4-člansko	27.604,48
5-člansko	31.980,80
6-člansko	35.347,20

2.4.Posebne možnosti udeležbe na razpisu in pogoji bodo opredeljeni v točki 2.4.1 - Najemnik tržnega ali službenega stanovanja v lasti Občine Pivka in Stanovanjskega sklada RS, 2.4.2. Najemnik, ki ima obveznosti iz prejšnjega neprofitnega stanovanja v lasti Občine Pivka in Stanovanjskega sklada RS in 2.4.3. Prosilec, ki mu je bil dolg odpisan.

3. KRITERIJI IN MERILA ZA OCENJEVANJE STANOVANJSKIH IN SOCIALNIH RAZMER PROSILCEV

Stanovanjske in socialne razmere prosilca bodo ocenjene skladno s točkovalnim vrednotenjem, ki ga določa pravilnik ter na podlagi točkovnega vrednotenja prednostnih kategorij upravičencev, določenih v razpisu. V razpisu bodo pod tč. 3.2. opredeljene Prednostne kategorije prosilcev in pod 3.3. Dodatne prednostne kategorije prosilcev.

4.VARŠČINA

Varščino so zavezani plačati upravičenci, katerih dohodek presega mejo, določeno v 9. členu Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (upravičenci po listi B).

5.RAZPISNI POSTOPEK

Prosilci, ki se želijo prijaviti na razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem, dvignejo obrazec vloge, s katerim se prijavijo na razpis v sprejemni pisarni na naslovu Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, Pivka, v času uradnih ur, in sicer v ponedeljek, sredo in petek od 8.00 do 11.00, v sredo tudi od 13.00 do 17.00 ali na spletni strani Občine Pivka na naslovu http://www.pivka.si, in sicer od srede 11.8.2021 dalje. Vloge z vsemi prilogami, opredeljenimi v javnem razpisu ter dokazilom o plačani upravni taksi bo razpisnik sprejemal od srede 11.8.2021 do vključno srede 15.9.2021.

6.SPLOŠNE DOLOČBE

Strokovna služba razpisnika bo preverjala pravočasnost prispelih vlog in njihovo popolnost ter sedanje stanovanjske razmere prosilcev. Po proučitvi in točkovanju vlog bodo udeleženci razpisa uvrščeni na prednostno listo, in sicer po številu zbranih točk. Seznam uvrščenih upravičencev, ki se bodo uvrstili na prednostno listo, bo objavljen na enak način kot razpis v roku 6 mesecev po zaključku razpisa, in sicer ločeno za listo A in listo B. Prednostna lista upravičencev za oddajo neprofitnih stanovanj v najem bo veljala do objave nove prednostne liste, vendar največ dve leti od objave prednostne liste po predmetnem razpisu.

7. POSEBNA SPLOŠNA DOLOČBA - DODELITEV TRŽNIH STANOVANJ V NAJEM (NAJEM ZA DOLOČEN ČAS Z NEPROFITNO ALI PROFITNO NAJEMNINO)

Občina Pivka si pridržuje pravico, da v kolikor bo v času veljavnosti prednostne liste upravičencev za oddajo neprofitnih stanovanj v najem (veljavna do objave nove vendar največ dve leti od objave prednostne liste) po predmetnem razpisu, razpolagala z morebitnimi drugimi sproščenimi stanovanji na območju občine Pivka v letu 2022, 2023 oz. v obdobju dveh let od objave Seznama upravičencev po predmetnem javnem razpisu, vendar le za določen čas (npr. Občina Pivka najame stanovanje v lasti druge fizične osebe ali pravne osebe), z neprofitno ali tržno najemnino, sme to stanovanje, po predhodnem pisnem soglasju upravičenca, z odločbo ponuditi v najem upravičencu iz prednostne liste predmetnega javnega razpisa.

Uspeli upravičenec, ki neupravičeno zavrne stanovanje, dodeljeno po tej posebni splošni določbi, se ne sme črtati iz seznama upravičencev za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem po tem javnem razpisu.

8. DODATNE INFORMACIJE

Vse informacije lahko dobite od srede 11.8.2021 dalje, osebno na sedežu Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka, med uradnimi urami: ponedeljek 8.00 –11.00 in 13.00–15.00, sreda 8.00-11.00 in 13.00–17.00, petek 8.00-11.00, po telefonu (05) 721 01 00, po e-pošti: jana.lemut@pivka.si ali na naslovu http://www.pivka.si.

OBČINA PIVKA

Počivaj mirno, sladko spavaj,
v grobu ni gorja in ni skrbi.

JOŽICA ČUČEK
(rojena Čelhar)

Ob slovesu naše drage Jožice bi se radi spomnili na njeno življenje in ne smrt. Joži ni marala ne žalosti, ne tarnanja, še najmanj pa samopomilovanja.

Vedno je bila vesela, pozitivna, nasmejana, z izjemno življenjsko voljo in močjo. Nič ji ni bilo pretežko, ničesar se ni bala in vsaki oviri se je upala zoperstaviti.

Zato bi se radi iz srca zahvalili vsem, ki ste jo v njenem življenju delali srečno in izpolnjeno. Jožica, sicer te strašno pogrešamo, a slišimo tvoj smeh in vemo, da od nekje paziš na nas vse.

Vsi tvoji najdražji.

AKTIVNE, ZDRAVE IN VESELE
POČITNICE V OBČINI PIVKA

POČITNIŠKI PROGRAM ZA PREDŠOLSKE OTROKE (od 3 do 7 let)

od 16. avgusta do 30. avgusta
Telovadba se bo izvajala na balinišču v Pivki, **ob ponedeljkih in četrtkih od 17. do 19. ure.** Skupaj bomo spoznavali gibalne dejavnosti, različne športe, premagovali različne ovire, igre z vodo ter se zabavali z rajalnimi igrami v dvorani in v naravi. Udeležba otrok je brezplačna, prijave sprejemamo do 13.8.2021 na **zmajckovatelovadba@gmail.com** ali **031 371 331** (Samanta).

POČITNIŠKI PROGRAM ZA OTROKE IN MLADINO

PLESNO-GIMNASTIČNE DELAVNICE S PIKAMI

druga polovica avgusta
- program je namenjen otrokom od 8. do 15. leta
- delavnice bodo potekale na stadionu v Pivki ter telovadnici OŠ Pivka
- udeležba je brezplačna
- **informacije: Mojca Korent (041 470 537)**

BALINANJE

julij in avgust

za otroke do 15. leta starosti
- v balinarski dvorani Rešta v Pivki, **ob ponedeljkih** dopoldne **od 10. do 12. ure** in **ob sredah** popoldne **od 15. do 17. ure**
- V prvi skupini bodo otroci stari do 10 let. Učili se bodo osnov balinanja. Za njih bomo pripravili tudi raznovrstne igre. V drugi skupini bodo starejši otroci, ki že balinajo. Za njih bomo pripravili kvalitetno vadbo. Organizirali bomo tudi tekmovanje.
- **informacije: BK Orlek ORO MET Pivka**

za punce do 18. leta starosti
- v balinarski dvorani Rešta v Pivki, **ob ponedeljkih in sredah od 17. ure do 20. ure**
- organizirali bomo tudi priložnostna tekmovanja
- **informacije:** BK Pivka – ženski balinarski klub **(Samanta Abram Štunf in Drago Štunf (041 354 327))**
- cena tabora: cca 180€ (plačljivo v več obrokih)

KOŠARKARSKI POLETNI TABOR V RAKITNI

25. avgust – 29. avgust
- za otroke letnik 2013 in starejše
- cena tabora: cca 180€ (plačljivo v več obrokih)
- **informacije: Jure Kotnik (041 578 787)**

KARATE

julij in avgust
- brezplačen program je namenjen otrokom, ki že imajo osnovno znanje karateja
- **vsak torek in četrtek med 18. in 20. uro,** na območju športnega parka v Pivki
- treninge bosta vodila strokovna delavca Matjaž Bertoncelj in Nejc Bertoncelj
- **informacije: Nejc Bertoncelj (040 212 117)**

VABIMO VSE OTROKE, DA SE UDELEŽIJO VSAJ ENE OD PONUJENIH DEJAVNOSTI.

Športna zveza Pivka